

Festa Major de Sallt

del 22 al 26 de juliol del 1988

m. suñer s.a.

peix i marisc fresc i congelat

C. Sant Josep, s/n
Telèfon (972) 23.50.61*
Fax (972) 23.51.62
17181 AIGUAVIVA (Girona)

Botigues a **GIRONA:**

Plaça Mercat Telèfon 20.22.48

C. Sta. Eugènia, 20 Telèfon 20.62.76

INVITACIÓ AL VALS

CARTA DE L'ALCALDE

No fa pas tants anys que, amb motiu d'un esclat religiós, els carrers i les places del poble resplendien de nets, els balcons voleiaven de domassos, les voreres eren pintades de mil formes i mil colors amb les llarguíssimes fileres de testos exposats davant de cada casa. Quin goig per al vianant poder passejar d'un cap a l'altre de la vila entre dues inacabables línies de geranis, margarides, lliris, clavellines i hortènsies!

No us sembla que això es podria reproduir cada any per Sant Jaume a fi d'ornamentar i celebrar una Festa Major amb molta pompa, moltíssim d'art popular, sense gaire murga i amb poquíssimes despeses?

Caldria només que cada família tragués els testos al carrer i que cada llar es preocupés cívicament d'enramar o adornar els balcons i les finestres pròpies.

Ja hi ha alguns pobles que ho fan. A Salt, us en vaig començar a parlar l'any passat i Déu n'hi do de la patxoca que feien alguns carrers!

Ara, de Barcelona Capital ens n'arriben notícies que volen transformar-la en un jardí! Per a nosaltres seria joc de poques taules perquè ja ho hem fet altres vegades i ja en tenim experiència. Ja hi tenim –com se sol dir– la mà trencada.

Doncs, posem fil a l'agulla. Repassem els testos; repintem-ne un parell si cal; planxem a cor què vols la vànova més fina; pengem potser un parell de bombetes més en el cobricel de garlandes.

I al costat del sopar compartit al bell mig del carrer, compartim-hi també la llarga corrua de flors domèstiques glòria i honor de les nostres mestresses de casa. Apuntem a l'àpat agermanador, a les sardanes fraternals, la ufanor perfumada iicolorida de la jardineria domèstica. Oferim als forasters la galania de la nostra flora i del nostre bon gust.

L'Alcalde us desitja una bona Festa Major i us invita cordialment al vals de les flors.

Gràcies

Salvador Sunyer i Aimeric
L'Alcalde

VALLS GARRIGA

MOBLE D'IMPORTACIÓ
MOBLE CLÀSSIC CONTEMPORANI
DISSENY D'INTERIORS
TALLER PROPI

Sta. Clara, 53
17001 Girona

Telèfon
20.06.93

SALUTACIÓ

Saltencs, veïns i amics del poble,

Un any més arribem a la Festa Gran de Casa nostra. La Festa de tots: petits i grans. Aquests dies que tenen un significat entranyable i especial per a nosaltres i que notem dintre nostre, quelcom que ens sacseja i ens mou a viure amb un esperit molt diferent del normal de la resta de l'any.

I això que és difícil d'expressar, que és difícil de definir, ha de ser la flama que ha de cremar els problemes i les dificultats del tarannà recent i passat, i al mateix temps ens ha d'encendre aquelles ànsies de renovació, de sacrifici i de lluita, que tan necessàries són en el món modern, moltes vegades egoista i individualitzat, que ens toca viure.

Per tant, vull que vegeu en les meves paraules, una invitació sincera i cordial per celebrar la Festa Major d'aquest any, precisament amb el ferm propòsit de renovació dels ideals que sempre han estat banderes del poble; la solidaritat i la comprensió entre tots i davant de tothom, i, en definitiva, les ànsies de millorar, si fos possible, en el sempre difícil camp de la convivència i de l'harmonia.

I dit això, permeteu-me que dediqui unes paraules a la nostra Comissió de Festes, que amb un esforç i dedicació que avui dia és difícil de trobar, ha preparat un seguit d'actes que, lligats al de totes les entitats locals que hi participen, configuren un programa que crec que serà del gust de tots.

Rebeu el meu desig d'una feliç Festa Major.

Emili Crous i Font

President del Casal de Jubilats

Comercial

SALT

de Josep Altarriba

**ELECTRODOMÈSTICS
LAMPISTERIA**

c. Torres i Bages, 8 – Telèfon 23.74.15 – 17190 SALT

Il.luminació **L'ESTEL**

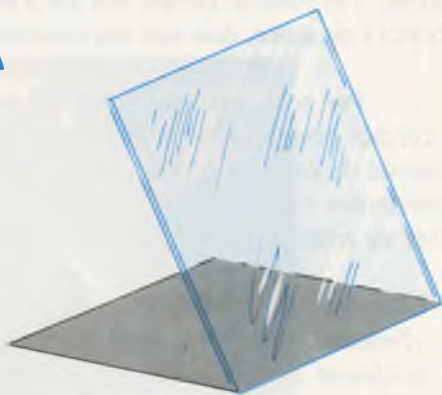

Gran assortiment en làmpades decoratives de disseny

Passeig dels Països Catalans, 126 – Telèfon 23.74.15 – 17190 SALT

CRISTALLERIES GOPESA

Instal.lació portes templades
Vidrieres decoratives
Doble vidre aïllant
Mampares de bany
Miralls
Vidres plans
Vidres color
Vidres laminars

Campcardós, 86 – Telèfon 23.67.05 – 17005 GIRONA

Mentre deixem enrera aquella fracció d'any, que fins fa ben pocs dies ha estat caracteritzada i presidida per la pluja i la tendror dels camps, i ens endisem en aquella fracció protagonitzada per la calor i la xafogor i per la brillantor del sol, potser també la sequera, arribem a la Festa Major.

Ja la tenim aquí!

Una Festa Major que, enguany, arriba amb la il·lusió dels qui l'organitzem perquè sigui al vostre gust. Cada any, però, amb innovacions i petites introduccions d'aquelles cosetes que la fan més viva i més participativa. És una festa per a tots els gustos de tot el personal existent al perímetre de la nostra vila i pels de fora!; pel més petit i el més gran, pel senyor i la senyora, pel nen i la nena, pel noi i la noia, per la pubilla i l'hereu, per les fadrines, pels pares, avis, fills i esperit sant. Tots vosaltres hi teniu allò que a cada un us agradarà més. Potser tot! Quina sort!

La Comissió de Festes no ha trencat, ni l'ha de trencar, aquella línia establerta inicialment, la de "*La Popularitat Participativa*". Celebrant més actes al carrer, que vol dir gratuïts! El ball al pati de l'escola La Farga amb uns preus del tot populars i a l'abast de tothom.

Passeu full, doncs, i benvinguts a la "xarxa" de la Festa Major.

Ara els protagonistes en sou vosaltres: els qui l'heu de gaudir participant-hi de valent! Sóm conscients que si alguna cosa no ha estat del vostre gust, ens sapigüeu disculpar.

La Festa és vostra!

Comissió de Festes

**SALT
EL PERELLÓ
QUART
BESCANÓ**

**Construïm i venem
habitatges ben fets!...**

ARFIXSA

**Constructora
Promotora**

c. Francesc Macià, 20 – Telèfon 23.81.90 – 17190 SALT

NO TOT MOR

Potser no sabràs mai,
tan llunyana en el temps i la distància,
que no l'he oblidat pas aquella primavera
ungida amb blau de cel i verd dels arbres
i la xerradissa dels ocells
a mitja tarda.

I que malgrat el temps,
no he perdut pas el compte d'aquelles taques d'or
escampades damunt la teva falda,
pel sol tafaner que ens espiava
mig amagat en el fullam dels àlbers.

I que no has envellit com jo
perquè perdures encara en el record,
jove i bonica, tota tu, vas d'hel·lenica harmonia,
els llavis fins, un pols d'atzur a la mirada
i manyaga i ondulant la teva veu
de dona enamorada.

Pau Masó i Fàbrega

tendals
veles
marquesines

Devesa

tapisseria
confecció
de lones

Carrer Fortuny, 3
Telèfon 23.21.23
17190 SALT

BONES FESTES

C. Torres i Bages, 35 - Telèfon 23.63.81 - 17190 SALT

UNA NOVA LLEI PEL TER

És ben segur que el riu Ter, quan passa pel municipi de Salt amb moltes ocasions no hi han els 3 m³ per segon, mínim de cabal que obliga la llei de 1959 per finalitats sanitàries i ecològiques.

(Foto: Arxiu d'Imatges Ajuntament)

El riu Ter deu ser un dels pocs flums que tenen els seus cabals regulats per llei. És un privilegi que ve de fa gairebé trenta anys, de quan es va consolidar per força de llei el decret del 14 de novembre de 1958, pel qual es legalitzava la derivació de 8 m³/seg cap al subministrament de Barcelona i les seves rodalies.

¿I què diu aquesta llei? Doncs simplement assegura que pel riu hi han de passar com a mínim 3m³/seg per finalitats sanitàries, ara en diriem ecològiques. Aquest mínim és sense comptar els cabals que també haurien de passar-hi per dedicar als regatges i els subministraments de la Costa Brava.

¿I efectivament hi passen sempre 3m³/seg pel Ter? Això ha estat un camp de batalla des que l'aigua va marxar cap a Barcelona, atès que els que vivim al marge del riu hem passat de poder-nos hi banyar, i de tenir-hi un bon cabal, a veure'l sec, esmigriat, i de riu esdevenir una simple riera. El desviament de 8 m³/seg cap a Barcelona no podia pas fer altra cosa, car aquest trasvassament representava el 40% del cabal total del Ter. Per això, les queixes i demandes han estat constants, en primer lloc perquè no hi havia cap sistema científic per verificar els cabals.

De fet el càlcul del cabal pel riu Ter es computava a partir de l'aigua que es turbinava a El Pasteral per l'HECSA. Naturalment això no podia pas servir; perquè del Pasteral fins a Girona hi ha materials geològics que permeten molt la filtració, i no es podia garantir que el mínim que passava pel llit del riu fos de 3 m³/seg.

Després d'aquestes reiterades sol·licituds i protestes, l'Administració finalment va construir una Estació d'Aforament sota del pont de la Barca, a l'antic municipi

viatges

BRAVATUR

Carrer Major, 170
Telèfon 23.02.08
17190 SALT

XEMENEIES, INSERTS, RECUPERADORS DE CALOR, ESTUFES, ETC.

*Faci l'estiu més agradable tot gaudint
d'un forn de llenya o barbacoa Edilkamin*

Diferents mides i models

Els trobareu als millors establiments

OFICINES, EXPOSICIÓ I VENDES
Carrer Major, 131 - Telèfon 23.69.59 - 17190 SALT

EDILKAMIN

de Sant Gregori, per tal de mesurar l'aigua del Ter, sense les aportacions que vénen de l'Onyar.

Però heus ací el problema de la qüestió. Ara resulta que per aquesta Estació d'Aforament en moltes ocasions s'ha pogut comprovar que no hi passen els $3\text{m}^3/\text{seg}$, com abans ens deien que hi recorrien en mesurar-ho a El Pasteral. La raó és deguda que bona part del Ter és desviat per la Sèquia Monar, i després de passar per Salt, Santa Eugènia i Girona arriba a l'Onyar, i aquests cabals amitjanats hom els quantifica de $3\text{m}^3/\text{seg}$.

O sigui, que quan el riu Ter passa pel municipi de Salt és ben segur que en moltes ocasions no hi ha els $3\text{m}^3/\text{seg}$ de mínim instantani de cabal que obliga la llei de 1959 per finalitats sanitàries. Bé, diu la Generalitat, els cabals que falten per arribar al mínim ja passen per la Sèquia Monar. Però no és pas el mateix, podem contestar nosaltres. Si el mínim de $3\text{m}^3/\text{seg}$ té finalitats ecològiques i sanitàries, és ben clar que encara que passin per la Sèquia, no s'aconsegueixen aquestes finalitats.

I amb això se'ns planteja una altra paradoxa. Si l'aigua que passa pel llit del riu no compleix amb els mínims sanitaris, és ben trist que se n'aprofitin els usuaris de la Sèquia Monar, atès que totes les centrals elèctriques i salts d'aigua existents en la conca varen ser indemnitzats per l'Estat amb una xifra astronòmica que superava els mil milions de pessetes, perquè hom va considerar que en llevar $8\text{m}^3/\text{seg}$ cap a Barcelona se'ls va perjudicar. I ara resulta que a més de tenir els danys indemnitzats, gaudeixen de tota l'aigua que volen, i aquest mateix volum que passa per la sèquia és minvada o restada dels cabals del llit del riu Ter en perjudici de tots els ciutadans.

Tot això significa que aquella llei de 1959 ha quedat obsoleta, i no serveix per res, perquè l'experiència d'aquests anys ens ha ensenyat moltes coses. El que cal és fer una altra llei adaptada a les necessitats d'avui. La competència del riu Ter és totalment exclusiva de la Generalitat de Catalunya, i en conseqüència el Parlament pot decidir el que calgui. De Diputats no en manquen, només cal que els parlamentaris visquin els problemes de la gent i se'n facin ressò.

Aquesta nova llei que cal promulgar, a més de tenir present que cal augmentar els cabals mínims per Bescanó, Salt, Santa Eugènia i Girona, també hauria de fer una previsió més alta per als subministraments de les poblacions de la conca del Ter i en especial als ajuntaments de la Costa Brava, i naturalment també preveure els cabals per als regadius que encara no s'han construït pel marge dret i esquerre del Baix Ter.

Tot això exigeix reivindicació, treball i constància, i depèn del poder legislatiu català. No hi poden haver excuses. Si no s'actualitza la redistribució dels cabals del Ter les nostres comarques se'n ressentiran.

Francesc Ferrer i Gironès

Òptica

AMADEU AGUSTÍ

Òptic diplomad

Plaça Catalunya, 8
Telèfon 20.42.28
17002 GIRONA

**Descompte del 10%
per a jubilats socis
del "Casal de Jubilats"**

AUTO-TALLER **CANIGÓ**

SERVEI OFICIAL

Passeig Països Catalans, 64
Telèfon 23.41.22 - 17190 SALT

Josep Roura Pujol

**Ebenisteria
i fusteria**

c. Abat Oliba, 14
Telèfon 23.77.65
17190 SALT

Particular:
c. Agudes, 14, 5è, 3a
Telèfon 23.12.16
17005 GIRONA

“LA VIDA DEL CASAL”

MEMÒRIA D'ACTIVITATS DEL CASAL DE JUBILATS, ANY 1987

NOTA PRELIMINAR

En aquesta Memòria es fa un resum de les principals activitats desenvolupades al llarg de l'any 1987, agrupades per temàtiques i evitant la seva relació cronològica, que es faria repetitiva.

VIDA ASSOCIATIVA

ASSEMBLEA GENERAL ORDINÀRIA

El dia 24 de gener de 1987, va celebrar-se l'Assemblea anual de Socis; el President va obrir l'Assemblea demanant un minut de silenci en memòria dels socis difunts; seguidament va donar la paraula al Secretari perquè llegís l'Acta de l'Assemblea anterior, que va ser aprovada, així com la Memòria d'Activitats; seguidament el Tresorer va llegir l'estat de comptes que va merèixer l'aprovació dels presents.

Seguidament el President presentà el programa d'Activitats i el Pressupost per l'exercici de 1987, que varen ser aprovats per unanimitat.

A continuació varen prendre la paraula els representants de les seccions; el Sr. Mateu, per “la Farga”, va agrair el suport dels anunciants i de les institucions que rep la revista del Casal; el Sr. Cabezas, pel C. Petanca Salt, va fer esment de les principals activitats remarcant l'exposició celebrada amb motiu dels 15 anys de petanca a Salt, donant també les gràcies a tots els col·laboradors.

L'apartat de precís i preguntes va ser menys animat que en d'altres ocasions, amb preguntes irrelevants i reiteratives sobre problemes coneguts, (incapacitat dels locals, etc...)

Penya
Blaugrana
de SALT

C. Hortes, 22 ent.
Tel. 20.45.53
17001 GIRONA

Onze de setembre, 7
Tel. 24.17.11
17190 SALT

C. Major, 55
Tel. 23.96.47
17190 SALT

Ramón y Cajal, 4 - Tel. 24.00.61 - SALT

**VENDA RECANVIS
TALLER REPARACIÓ**
Importador per a Espanya

CHIARAVALLI

LA CORONA DEI CAMPIONI

BUZZETTI

ACTIVITATS SOCIALS

CONCURS DE TREBALLS MANUALS -FESTA MAJOR-

En la línia de creixent participació, l'edició de 1987 va aplegar una gran participació, amb 61 treballs exposats, alguns d'ells d'alta qualitat. Els premiats varen ser:

Rosa Vinardell (quadres de punt pla)

Maria Ferrer (Vànova de punt de fil)

Enriqueta Alech (Vànova)

Ramon Torramadé (quadre fet amb suro)

Conxita Casals (jaqueta de ganxet)

Magdalena Batallé (estovalles i tovallons)

Esteve Font (rellotge de fusta-gaveta)

Maria Peruga (calaixera)

Dominica Naranjo (parella ninots típics de Càceres)

Joan Casanovas (petit morter de pedra)

A part dels guardonats relacionats, tots els participants varen ser obsequiats amb un petit record de la seva participació.

L'exposició va ser del 23 de juliol al 2 d'agost, i fou molt visitada.

CONCURS DE TREBALLS MANUALS -NADAL-87-

Al contrari amb el succeït a la convocatòria de la Festa Major, la participació va ser molt minsas; sembla que els socis, en aquelles dades tan assenyalades, no tenen massa interès a realitzar treballs nadalencs. Caldrà plantejar-se la conveniència de repetir la convocatòria pel Nadal-88.

L'exposició va ser del 24 al 30 de desembre i va ser molt visitada, especialment el dia de Sant Esteve.

SORTEIG DE LOTS DE NADAL-87

Aquest any la Junta va ampliar a 24 els lots sortejats entre els socis, iniciativa que va ser molt celebrada i que segurament s'ampliarà el proper any.

VERMUT DE SANT ESTEVE-87

Aquest any, com sempre, va haver-hi una gran participació, i la nova distribució en diverses taules va fer més còmoda la participació de tothom. La nota destacable del Vermut va ser l'homenatge fet al Sr. Josep Cebrián, iniciador i mantenidor de la celebració del Vermut de Sant Esteve; el president li va lliurar una placa d'agraïment i l'Alcalde es va afegir a l'acte posant-se a disposició del Casal per col·laborar en el seu creixement.

Sport Garatge, s.a.

Reparacions
Engrassament
Neteja

Passeig Marquès de Camps, 5
Tel. 23.33.11
SALT

Subministres Catalunya, s.l.

VOLVO

CAMIONS

Passeig Marquès de Camps, 3
Tels. 23.33.11 - 23.78.83 - SALT

REVETLLA DE SANT JOAN I DE CAP D'ANY-87

Aquestes dues festes s'han consolidat com a trobades de germanor per fer aquestes celebracions amb tota l'alegria de les generacions que hi participen.

La festa d'estiu se celebra al pati en un marc que convida a passar-ho bé; com sempre, la participació va en augment.

BALLS QUINZENALS

Durant el 1987, s'han celebrat 23 sessions, amb molta participació. Degut a les millores tècniques introduïdes per en Samuel Corominas, la qualitat del so ha millorat considerablement, i les seleccions de ballables són cada dia celebrades pels assistents.

EXCURSIONS

Al llarg de l'exercici s'han fet dotze excursions, totes elles organitzades pel Casal. Les sortides varen ser les següents:

28 de febrer: Carnestoltes a Platja d'Aro

22 d'abril: Cavas-Park, Sant Sadurní d'Anoia

6 de maig: Altafulla, mariscada

22 de maig: Calaf, Sala de festes Bogart

5 de juny: Colera

17 de juny: Sant Hipòlit de Voltregà

8 de juliol: Cantallops

2 de setembre: Massanet de Cabrenys

7 d'octubre: Vic, Sant Hipòlit de Voltregà

21 d'octubre: Puigcerdà, Alp

10 de novembre: Barcelona, Sala de festes "Scala"

25 de novembre: Altafulla, mariscada

La participació total va ser de 651 persones, amb una mitjana de 54 persones per sortida.

VETLLADES D'ESTIU

3 de juliol

CINEMA. Amb la col·laboració del Patronat Parroquial es va oferir un clàssic del setè art, "Siete novias para siete hermanos", que va ser acollida amb molta participació i amb aplaudiments.

14 de juliol

Xa. CANTADA D'HAVANERES. Amb la celebració de la 10a edició es va oferir un programa extraordinari amb la participació dels grups "VEUS DE BESALÚ" i "LLOPS DE MAR". A la mitja part la Junta del Casal va lliurar una placa commemorativa i d'agraïment al Sr. Miquel Casellas, representant de "la Caixa", pels deu anys de suport a la cantada del Casal.

31 de juliol

TEATRE. En el marc de la Campanya de Teatre de les Comar-

Fàbrica de miralls
Col.locació i instal.lació
Especialitat en vidrieres artístiques
Finestres de Celosia
Mampares per a Bany

 SOLAR S.A.

DISTRIBUÏDOR

VENTIKLAR

VENTIKLAR

VENTIKLAR

c. Joan Maragall, s/n (Zona Esportiva)
Telèfon 23.58.11 - SALT

PASTISSERIA

COSTABELLA

Carrer Major, 16 - Telèfon 23.35.33 SALT

ques Gironines de la Diputació de Girona, el grup de teatre "CENTRE PARROQUIAL D'ARBÚCIES" va oferir l'obra "Un marit per a la meva dona", que va fer-nos passar una bona estona rient de valent.

7 d'agost

SARDANES. Amb la col·laboració de Salt Sardanista es va fer una llúida ballada de Sardanes amb la cobla FLAMA DE FARNERS, la participació va ser multitudinària.

28 d'agost

2n FESTIVAL DE LA CANÇÓ DE SALT. Molt bona participació i alta qualitat de les peces presentades va ser la característica d'aquest concurs; també va ser notable l'assistència del públic que va passar-s'ho molt bé.

SETMANA DEL JUBILAT DE SALT. DEL 21 AL 27 DE SETEMBRE-87

CAMPIONAT SOCIAL DE PETANCA

Cada matí, durant la setmana, es va anar disputant pel sistema de lliga, aconseguint els trofeus les tripletes següents: 1r Martín-Notgué-Sánchez; 2n Rodríguez-Triola-Grasiot; 3r Peruga-Fraixino-Pagès; 4t Boo-Bohigas-Devesa.

CAMPIONAT DE BOTIFARRA

Cada tarda, durant la setmana, es va disputar amb molta participació i varen aconseguir els trofeus les parelles següents: 1r Pujol-Casadevall; 2n Cabezas-Fraixinó; 3r Triola-Díaz; 4t Peruga-Ventura.

CAMPIONAT DE BRISCA-MARBRES ANGLADA

Cada tarda, i amb participació exclusiva de les senyores, es varen disputar els valuosos trofeus en joc. Totes les participants varen ser obsequiades amb una medalla commemorativa per la seva participació; les parelles guanyadores varen ser: 1a Serra-Vidal; 2a Sánchez-Benages; 3a Mainegre-Serra; 4a Tarrenchs-Peraferrer.

DIA 25, CANTADA D'HAVANERES

Patrocinada per la Comissió de Festes de Salt, el grup "Terra Endins" va oferir una vetllada en què hi varen participar molts socis. A la mitja part es va fer el lliurament dels premis dels concursos durant la setmana.

DIA 26, BALL QUINZENAL

Dins el programa anual de balls, es va celebrar un animat ball amb molta participació.

Instal·lacions

Electricitat industrial
Aigua
Gas
Maniobra
Sistemes de seguretat

**Carles
Anglada
i Reig**

Llarg, 81 - Tel. 23.22.71 - SALT

J.ARNAN
VIDRES I VITRALLS

**Fabricació de vidrieres artístiques
amb piom, al·lumini i formigó**

**Manipulació i col·locació
del vidre pla en general**

c. d'Empúries, 7 baixos
Telèfon 23.64.50
Sant Narcís - 17005 GIRONA

Teisa *Transportes
Eléctricos
Interurbanos, s.a.*

LÍNIES REGULARS DE
TRANSPORTS DE
VIATGERS

AUTOCARS DE SERVEIS
DISCRECIONALS

GIRONA
Sardenya, 16 - Tel. 20.48.68*

Administracions:
Girona Tel. 20.02.75
Banyoles Tel. 57.00.53
Olot Tel. 26.01.96
Figueres Tel. 50.31.75

Construcciones
Electromecánicas
del Ter, S.A.

Maquinaria
para
plásticos

Camino de Vilablareix, s/n.
Tel. 23.13.61
SALT

XIII DIADA DEL JUBILAT A SALT

A partir de les 8 del matí van començar les activitats amb el Campionat

Provincial de Petanca per a Jubilats, disputant-se valuosos trofeus cedits per la firma Gassol.

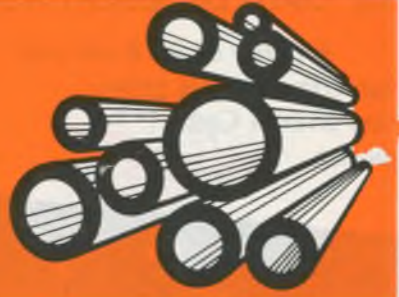
A les 12 h es va assistir a la missa a l'església parroquial de Sant Cugat, amb moltíssima assistència de socis; acabada la missa es va procedir al trasllat amb autocars fins a l'aeroport per tal de celebrar el dinar de germanor.

El dinar va ser molt celebrat pels assistents, en nombre de 515 persones, i el conjunt FOX-TROT va amenitzar-lo amb música de tots els temps.

Fotos El Cisne

Després de les postres es va procedir a homenatjar els avis del Casal, que aquest any varen resultar ser la Sra. DOLORS GELABERT ROMANYÀ, nascuda l'11-07-1904, i el Sr. JOSEP BELLERA CODINA, nat el 19-02-1902, ambdós varen ser obsequiats amb un rellotge gravat amb el motiu de la fes-

MOBRA, S.A.

Canales para la construcción y lampistas
Doblado de chapa y corte

TALLER:

Camino Antiguo de Salt a Vilablareix, s/n. - Tel. 23 53 17 - SALT

JORDICAMPS

MARCS i MOTLLURES BELLES ARTS

c. de la Salle, 23 - Tel. 21.18.23
17002 GIRONA

C. Major, 301 - Tel. 23.66.29
SALT

AÏLLAMENTS, S.A.

Falsos sostres industrials i decoratius
Aïllament de tuberies i dipòsits amb
acabat de xapa
Cambres frigorífiques
Insonorització i correcció acústica
Conductes per aire condicionat
Subministre de tota mena de materials
aïllants

c. Pau Casals, 43-45
Telèfon 23.68.61
17190 SALT

fes, i la senyora amb un ram de flors.

Seguidament, el Sr. Emili Crous va procedir a fer un acte d'homenatge als Sr. MANEL ROS i ANTONI BOO per la seva extraordinària col·laboració i dedicació envers el Casal i la Petanca, respectivament; les seves Sres. varen ser obsequiades amb sengles rams de flors. Tots dos varen ser fortament ovacionats en reconeixement de la seva dedicació.

Cal remarcar que en JOSEP CEBRIAN, convescent d'un accident, va voler acompanyar-nos a les postres.

Acabat el dinar, es va procedir al sorteig de regals cedits per firmes comercials, entre els assistents, i seguidament es va començar un animat ball, amb diferents variants (Ball de ram, etc), que va engrescar els participants.

La cloenda de la festa va ser aquest animat ball que es va allargar fins al vespre.

Degut a la coincidència en la Diada, es va fer un autocar extraordinari per baixar a la cerimònia d'Ordenació Sacerdotal del vicari Mn. Felip.

PUBLICACIONS

PROGRAMA FESTA MAJOR

El llibre que publica cada any el Casal amb motiu de la Festa Major, va sortir novament al carrer amb col·laboracions literàries de molta categoria; el tiratge va ser de 3.000 exemplars amb profusió de fotografies amb color; hem rebut diverses felicitacions per la seva acurada presentació. Com sempre,

la distribució va ser gratuïta entre els socis i anunciants col·laboradors que fan possible la seva edició.

LA FARGA, REVISTA DE SALT

La Farga ha assolit el núm. 92 el passat mes de desembre, i tot i haver patit alguna crisi en la redacció, sembla que la continuïtat està garantida; aquest any s'ha augmentat el tiratge a 1.500 exemplars i gràcies als anunciants col·laboradors es pot enviar gratuïtament a casa dels socis.

MANTENIMENT I CONSERVACIÓ

Aquest any s'han produït algunes reparacions costoses que han fet pujar aquest capítol a més de 200.000 ptes; no s'han efectuat obres o treballs de millora, atenent només a la conservació de les instal·lacions.

NOTES DE SECRETARIA

MOVIMENT DE SOCIS

Durant l'any 1987 s'han enregistrat 107 altes i 70 baixes, amb un increment de 37 socis.

Al 31 de desembre de 1987, el nombre de socis era de 1.174, repartits en 663 homes i 511 dones.

REUNIONS DE LA JUNTA DIRECTIVA

Durant l'any 1987, la Junta Directiva s'ha reunit en vuit ocasions. També hi ha hagut reunions de treball reduïdes per solucionar temes de tràmit o realitzar treballs mecànics.

Bodega La Tòria

Carrer Major, 110
Telèfon 23.40.93
SALT

OCASO S. A.

SEGUROS Y REASEGUROS

Sucursal de Gerona:
Avda. Jaime I, 29
Teléfono 20.67.34
17001 GERONA

Más de 200 agencias y
sucursales en toda España
le garantizan su servicio

RAMOS EN QUE OPERA:

Vida - Accidentes individuales y
multiplan accidentes - Decesos
- Mult. riesgo comunidades -
Todo riesgo hogar - Responsa-
bilidad civil - Incendios - Mult.
riesgo comercios - Automóviles
- Mult. riesgo talleres e industrias
- Mult. riesgo oficinas - Pymes -
Talleres - Embarcaciones de
recreo - Hoteles

"CASAL 1988"

Remarquem, d'entre les activitats engegades aquest any, els CURSETS DE TREBALLS MANUALS, amb notable assistència i amb la voluntat de continuar amb un nou curset el mes de Setembre/Octubre. Tots els socis interessats a participar-hi poden dirigir-se a la Secretaria del Casal per inscriure's. Els cursets i el material són gratuïts.

Fotos: **Jaume Ollé**

CENTRAL del BRICOLATGE

C/. RUTLLA, 133 • TELF. 20 58 04 17002 GIRONA
PG. PAÏSOS CATALANS, 30 • TELF. 24 04 11 17190 SALT

c. Major, 219
Telèfon 23.40.15
17190 SALT

*Compri ara i pagui còmodament
fins a 2 anys i mig
sense lletres ni bancs*

ELECTRÒNICA

MERCADAL REIXACH

Venda i reparació
TV - VÍDEO - HI-FI
ELECTRODOMÈSTICS
Tot en primeres marques

CONSTRUCCIONES

XIFRA, S. A.

Passeig dels Països Catalans, 158
Telèfon 23.79.29 - 17190 SALT

EL MIL·LENARI DE CATALUNYA

Un any més, la vila de Salt convoca els veïns a la Festa Major.

Un any que, com els nervis de les fulles del plàtans de les nostres deveses, es caracteritza per la seva varietat d'efemèrides i de commemoracions: hem tingut eleccions nacionals; hem celebrat el mil·lenari de la independència de Catalunya; els 750 anys de l'entrada de Jaume I a València; els 40 anys de la proclamació dels Drets Humans...

De vegades, aquests aniversaris nacionals, universals, no sabem on situar-los en la nostra història quotidiana i tots aquells estímuls que podrien tenir per a nosaltres resten neutralitzats per una sèrie d'actes oficials. I els actes oficials, per més democràtiques que siguin les nostres institucions i governs, no deixen mai de ser una cosa freda, muntada des de dalt.

I no hauria de ser pas així: fixem-nos que *aniversari* vol dir *record*, *connexió amb les arrels*, i també *estímul* i *programa de futur*. El primer aspecte –l'elegiac– és normalment l'aspecte més rellevant: els historiadors s'hi poden lluir i els polítics poden fer-hi sopes: la història resta ancorada en un passat més o menys remot i no suposa cap compromís fonamental la referència a uns orígens, basada en noms, cognoms, dates i dades.

En la dialèctica passat-present-futur no n'hi ha prou de VEURE QUÈ VA PASSAR. Cal JUTJAR el fet que commemorem a la llum d'un temps –1988– i d'un país –CATALUNYA–. És llavors quan surten les coses “que no interessava que sortissin”. I ens trobem davant de contradiccions tanmateix inexplicables. Per exemple: l'exclusió, en la commemoració del mil·lenari de la independència de Catalunya, dels grups *explicitament independentistes*; l'ofertament de la presidència d'aquest mil·lenari –ni que sigui una “presidència d'honor”– al successor sanguini del qui ocupà militarment el nostre país amb les armes i ens va negar el pa i la sal; el qui ens va imposar una llengua forastera i ens va negar, col·lectivament, el dret més elemental que tenim els humans: el dret a la vida.

Tot això hauria estat mig justificat si s'hagués tractat d'un ACTE DE REPARACIÓ: “Reconec els errors del meu avantpassat i us torno allò que ell us va prendre: l'ús total i ple de la llengua catalana –la vostra llengua pròpia– i el dret a l'autodeterminació del vostre poble”.

Va anar així? Ca barret! Un petit discurs jocflorallesc, amb l'ús privilegiat de la llengua única que es fa servir en allò que en diuen el nostre “Document Nacional d'Identitat”, el nostre “Passaport”, el nostre “Llibre de Família”, els nostres “Bitllets de Banc”... L'ús privilegiat d'una llengua que no és la nostra, i que ens va ser imposada amb la força bruta.

El JUDICI popular del mil·lenari, ha estat aquest? Em sembla molt que no. Hauria d'haver estat aquest, el JUDICI popular sobre el MIL·LENARI DE LA INDEPENDÈNCIA DE CATALUNYA? Vosaltres, lectors, sou poble; i cadascun de vosaltres se sap el seu judici.

El jutge, després de jutjar, emet SENTÈNCIA. És l'ACTUACIÓ: d'una banda, els historiadors ens expliquen que fa 1.000 anys vam ser independents. I que des de 1714 –en fa, exactament, 274– no en som. Vist així; en pura lògica, hauria de portar a una conclusió categòrica: *Commemorar el mil·lenari d'allò que hem perdut, d'allò que hem tingut i ens han pres, només té una finalitat fonamental: tornar-lo a reivindicar; exigir que ens tornin el dret a la vida que ens han robat.*

Ah, manyacs! D'aquí plora la criatura. Perquè aquí, la pel·lícula ja no hi va arribar. Es va aturar a la primera part jocflorallesca. Per això, a mi em fa l'efecte que hi ha marro al darrere; i sutja, i cendra i, tal vegada, merda. I tots plegats, especialment els qui ens havíem fet alguna il·lusió sobre les possibilitats d'aquest mil·lenari i del rendiment que n'haurien pogut treure les nostres institucions, hem quedat amb un pam de nas.

I ara, una de dues, no s'hi valen mitges tintes: o continuem arrossegant aquest pam de nas, tot afegint-li les dues orelles de ruc que ens corresponen o ens posem tots a fer pam-i-pipa, tot cantant la vella cançó:

VOLEM PA AMB OLI; PA AMB OLI VOLEM
SI NO ENS EL DONEN ENS EL PRENDREM.

Joan Carreres i Péra

CARNISSERIA

CANSALADERIA

CONSOL

c. Manuel de Falla, 40
Telèfon 23.99.49
Mercat de Salt Pla. núm. 100, 101, 104, 105 i 106
17190 SALT

SÉ QUE EL TÍTOL ÉS MOLT IMPORTANT
PER ESTIMULAR EL LECTOR
A SEGUIR LLEGINT,
AIXÍ DONCS CONTINUEU

- La solitud amorfa
que acompanya
el noranta-nou per cent
de la població
és producte de la indeterminació humana
que ha protagonitzat al llarg de la història
un corrent
barroc
constant i latent
difuminat per tèbies capes, clàssiques, medievals, romànti-
ques, neoclàssiques, realistes, modernistes, expressionistes,
pacifistes, pessimistes, istes i més istes...

**la festa
és motiu d'alegria
i germanor**

Som la
**CAIXA DE
CATALUNYA**

CAIXA DE CATALUNYA
comparteix la vostra festa

De fet tot són una pila d'istes que analitzen les dèries més visibles de cada època i que al cap i a la fi totes duen al mateix lloc. No ho creus, Lluís? –va preguntar-me la Mèlia tot gratant-se la barbata delicadament.

Jo no l'havia escoltat de res, com de costum se m'havia perdut la vista seguint un puntet en l'horitzó que abans havia estat un d'aquests ocellots que corren pel juliol.

De vegades m'avorrien les converses de la Mèlia, però de fet era l'única del poble que sabia quelcom més que escriure a màquina.

Havia participat en moviments d'aquests per l'emancipació de la dona. Però no era solament això el que la feia sobresortir, les seves idees força vegades coherents sovint m'impressionaven i la veritat és que jo hi estava d'acord... però, tanmateix, per dur-la-hi la contrària i tot fent memòria de les paraules que havien arribat a la meua orella, vaig dir:

– Dona! Què me'n dius de l'època dels egipcis, també els vols endollar amb l'indeterminisme humà?

– Egipcis? –va inquirir amb una cara més aspra que un tros de paper de vidre.

– Bé, és que jo dels egipcis només en conec l'arquitectura.

– Jo també Mèlia, jo també! –vaig fer amb un somriure de satisfacció.

Pilar Subirós

Assessoria d'Empreses

Gabinet d'economistes
i titulars mercantils

Joan Ribas
Josep Alvarez

Pl. Marquès de Camps, 1, 2ª planta
Telèfon 21.06.73
GIRONA

Selecti

c. President Josep Irla, 2
Telèfon 23.07.84

Particular:
JOSÉ VALL-LLOVERA
C. A. Guimerà, 9
17190 SALT

Central:
GIRONA - Pont Major, s/n.
Oficines i tallers: Tel. 21.45.50
Pedrera i plantes: Tel. 20.96.62

Delegació:
BARCELONA - Parets del Vallès
C/. Evaristo Juncosa, s/n.
Tels. 562.08.52 i 562.09.98

Domicili social:
C/. Comerç, 42
FLASSÀ (Girona)

CONSTRUCCIONES
RUBAU-S.A.

RESUM D'ACTIVITATS RESULTATS TEMPORADA 1987

INTRODUCCIÓ

Amb aquest resum tractarem de fer palès el que ha estat per al nostre club la temporada 1987, i podreu comprovar que a nivell esportiu ha estat altament positiva.

Els resultats obtinguts en l'àmbit provincial demostren que el nostre club és, sens dubte, el primer a les nostres comarques.

En la màxima categoria, tant a nivell de Catalunya com a nivell Estatal, s'han assolit les cotes més altes. Arribar a les semifinals al campionat d'Espanya o el campionat de Catalunya aconseguit per dos jugadors del nostre club, fan que la petanca saltenca comenci a ser considerada i es tingui en compte arreu de tot l'Estat.

Ara cal fer els esforços necessaris perquè en un futur pròxim arribem a ser els representants estatals als campionats del món; sens dubte, aquesta és la fita que entre tots ens queda per assolir.

ENGUIXATS
DECORACIÓ

BUSQUETS

Travessera de la Creu, 13, 2.ºn, 1.ª - Telèfon 21.83.51

GIRONA

MECANICA - XAPISTERIA - PINTURA
RENTAT - GREIXATGE - CANVI D'OLI

Departament especialitzat de reparació RENAULT

COMPRA-VENTA D'AUTOMÒBILS

Travessera Sta. Eugènia, 18-22 - Telèfon 23.44.32 - SALT

REPARACIÓ DE MAQUINÀRIA
MECANITZATS DE PECES
TORN I FRESADORA

Mecàniques

Costabona, 49
Telèfon 23.49.95
17005 GIRONA

Carandell

CONCURSOS ORGANITZATS PEL C. P. SALT TEMPORADA 1987

Gener, febrer	Lliga social per tripletes
17 maig	Dia del club "TROFEU EUGESA", Provincial
28 juny	"In memoriam Pere Vilà", Social
26 juliol	Concurs "FESTA MAJOR", Provincial
Juliol, agost	NITS DE CLUB, Social
13 setembre	Festa plaça del mercat, Social
20 setembre	Setmana del jubilat, Social i Provincial
18 octubre	Trofeu Antoni Surribas, Social
26 desembre	Concurs de Sant Esteve, Social

ENTITATS I EMPRESES COL·LABORADORES

AJUNTAMENT DE SALT
CASAL DE JUBILATS
COMISSIÓ DE FESTES
ASSOCIACIÓ COMERCIANTS PLAÇA DEL MERCAT
E.U.G.E.S.A.
CONSTRUCCIONS FUSTÉ
MANUFACTURES ANTONI GASSOL
JOIERIA COMAS
BURCH CONSTRUCTOR
MARBRES JOAN ANGLADA
ENVELATS EMILI CROUS
GERAUTO, S. A.
PENYA BLAUGRANA
ANTONI SURRIBAS

A tots, moltes gràcies per la seva col·laboració, sense aquesta ajuda seria impossible l'organització dels concursos.

ROSTISSERIA

CARNS

Rostisseria de:
Cabrits - Porquets
Xais - "Pavos"
(se serveixen en troços de quart)
Pollastres de pagès
Faisans - Pintades
Perdius - Conills...

PERE
RIGAU

TOT HO FEM AMB LLENYA

Carrer Major, 220 - Telèfon 23.11.69 - SALT

salle s.a.

decoració

Instal.lacions,
Hotels, Bars,
Restaurants,
Discoteques, Interiors,
Maquinària hosteleria, etc.

Oficines i fàbrica:
Pla de Montfullà, s/n - Telèfon 23.11.12
17162 BESCANÓ

CAMPIONATS ESTATALS

Una vegada aconseguit el sots-campionat d'Espanya de segona categoria a Sevilla per la tripleta del nostre club formada per en Juli Gómez, J. A. Hidalgo y Antoni Muñoz, calia demostrar que la primera categoria no era obstacle perquè el C. P. Salt donés a conèixer la seva vàlua. Això va quedar demostrat en els darrers campionats d'Espanya a Madrid, amb la tripleta formada per en Pep Quintana, Fco. González i Fco. Muñoz, que en les diferents fases guanyaren totes les partides i arribaren a semifinals. Una partida desafortunada els privà de portar a les nostres vitrines el primer Campionat d'Espanya de la màxima categoria.

Antoni Muñoz, J. A. Hidalgo y Juli Gómez, tripleta saltenca sots-campiona d'Espanya a Sevilla

Antoni Muñoz i Eusebi Cabezas, campions de Catalunya de seleccions territorials. Sant Pere de Ribes

Per altra banda, el primer Campionat de Catalunya de seleccions territorials era assolit per dos dels nostres jugadors. Antoni Muñoz i Eusebi Cabezas s'endugueren la primera medalla d'or, eliminant, d'entre altres, la tripleta campiona d'Espanya de seleccions territorials i que ens va representar als campionats del món a Argèlia.

Al Campionat de Palma de Mallorca hi vàrem prendre part amb una tripleta de dames i una altra de sèniors. Els equips estaven formats de la següent manera. Dames: Maria Peruga, Maria Anglada i Judit Anglada, que obtingueren un 7è lloc en la classificació final. En sèniors, en Joan Anglada, Sebi Cabezas i Isidre Sánchez, varen quedar en 9è lloc.

A Saragossa, la tripleta d'en Pep Quintana, Juli Gómez i Fco. González quedaren classificats en 6è lloc.

Carns de porc i Boví

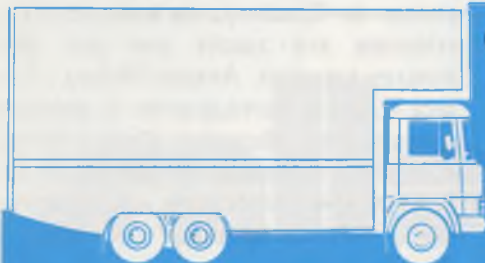
frigoríficos del ter
s. a.

ESCORXADOR GENERAL FRIGORÍFIC

Sala d'espejar

Repartiment diari

Carrer Major, 419 - Telèfon 23.31.11 - SALT

Ctra. Girona - Anglès (Afores Salt) s/n.
Tel. 23.69.38 - Apartat 278 - GIRONA

Carrosseries

PIRINEUS

CAMPIONATS PROVINCIALS FEDERATIUS

El campionat provincial de tripletes es disputa a Banyoles, amb una participació global de 16 equips de primera, 36 equips de segona, 22 de dames, 6 de juvenils i 6 d'infantils.

La classificació del nostre club fou la següent:

SÈNIORS primera: 2n, 3r i 4t.

INFANTILS: Campions provincials

Fco. Muñoz, Fco. González i Pep Quintana, brillants semifinalistes als campionats d'Espanya a Madrid

A Cassà de la Selva es varen disputar els campionats de dupletes i els resultats obtinguts pel C. P. Salt foren:

SÈNIORS primera: Campions provincials i 4t classificats

Figueres va ser la seu dels campionats provincials individuals. Aquests en foren els resultats:

SÈNIORS primera: Campions provincials i 2n classificat

JUVENILS: 3r classificat

INFANTILS: 2n classificat

Fco. González i Pep Quintana, campions provincials de dupletes. Cassà de la Selva

En el campionat de la Copa President el nostre club obtingué un rotund èxit, quedant la classificació final de la següent manera:

SÈNIORS primera: Campió i sots-campió

DAMES: Campiones i sots-campiones

INFANTILS: Campions

El balanç global és altament positiu per al nostre club, amb 6 campions, 4 sots-campions, 4 tercers i 4 quarts.

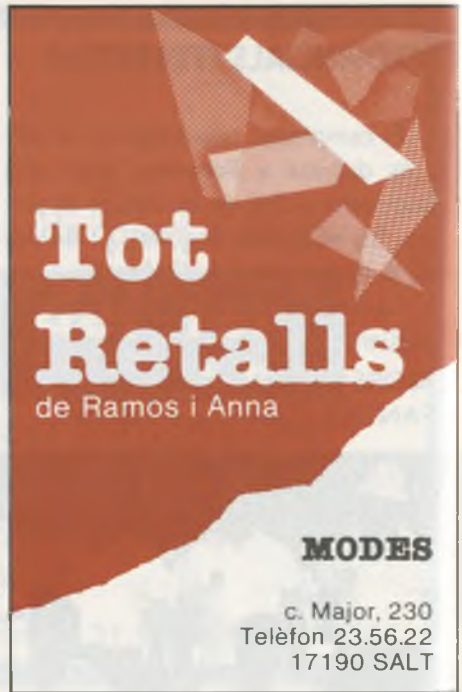
Antònia Gurt, Magda Vila i Anna Serra, campiones de la copa President a Montilivi

Bar-Restaurant
L'ESTRADA
 (Nova direcció)

ESPECIALITATS:
 Àpat econòmic
 Petita carta
 Saló per a tot tipus
 de celebracions

Major, 318 - Tel. 23.07.89
 17190 SALT

Tot
Retalls
 de Ramos i Anna

MODES

c. Major, 230
 Telèfon 23.56.22
 17190 SALT

MAS-DOR
RELOTGERIA

c. Dr. Ferran, 5 Telèfon 23.83.75 17190 SALT

RESTAURANT

c. Major, 113 (Cantonada Cervantes)
 Telèfons 23.30.26 - 23.61.40
 17190 SALT

Els equips saltencs desplaçats a Mallorca reben el trofeu de mans del President de la Federació Balear.
Sèniors: Joan Anglada, Sebi Cabezas i Isidre Sánchez
Dames: Maria Peruga, Maria Anglada i Judit Anglada

L'equip de dames a les pistes en el trofeu Ciutat de Palma

Avui és

Festa Major

Però demà us atendrem amb
l'eficàcia de sempre.

"laCaixa"
CAIXA DE PENSIONS

Carrer Major, 173 - Plaça de la Llibertat, 1 - Telèfon 23.77.11 - SALT
Carrer Major, 301 - Passeig Marquès de Camps, 1 - Telèfon 23.50.10 - SALT

NOUS COSTUMS

Les festes majors han canviat no solament el seu aspecte exterior, sinó també tot el seu contingut lúdic. Amb el pas del temps, l'evolució i la innovació tecnològica, els costums, els hàbits han canviat. Els pobles han incorporat nous costums a la seva manera de viure i també de celebrar les festes.

En els moments en què l'automòbil es va convertir en una eina a l'abast de la majoria, les possibilitats de desplaçament varen contribuir que el nombre de familiars que amb motiu de la festa major es reunien, minvés considerablement. També va fer que la durada de les festes majors fos un xic més curta, menys dies.

De totes maneres en cap moment vull carregar les culpes del canvi, o les circumstàncies que ens han fet canviar, a l'automòbil, ni molt menys, però sí fer esment que va ésser un dels primers signes de progrés a la societat i, per tant, una de les vies d'entrada de nous costums.

El progrés va estretament lligat amb la possibilitat de fer més coses, de fer-ho amb més rapidesa. La velocitat s'ha convertit en un símbol omnipresent de la vida actual. La festa major de Salt era un exemple de les grans festes de les comarques gironines. El servei públic a càrrec d'en Berga i del Fiduer transportava joves i grans de Girona a Salt per anar a festa major. Avui els cotxes quasi no deixen lloc pels qui volen passejar a peu. Allò de "tants caps tants barrets" s'ha convertit en "tants caps tants cotxes". De totes maneres aquest és el problema menys greu. El cotxe particular ens ha convertit en nòmades, amb la qual cosa totes les connotacions socials han canviat considerablement.

A cap festa major, com cal, hi podia faltar el concert que oferia una de les orquestres contractades, de nom reconegut. Ara imagino que el compact-disc supleix aquesta activitat. Qualsevol altra de les activitats que comportava la festa major han anat desapareixent, i si féssim una anàlisi en profunditat veuríem quin ha estat el seu substitut.

Allò que més ha canviat, i segons el meu punt de vista bastant inferior, és tot allò relacionat amb la taula.

Desapareixen els grans àpats de les festes majors, aquella gastronomia pròpia de cada poble els dies de la festa ja no es troba a les taules. La cuina ha deixat d'ésser l'eix central de la festa major.

La rapidesa que comentàvem al principi, símbol del progrés, fa que no hi hagi temps per cuinar. Ara és freqüent anar a la platja i a la nit abans d'anar a l'envelat menjar quelcom en alguns dels xiringuitos que es troben enmig dels llocs on es cele-

CONFITERIA

PASTISSERIA

MARGENAT

Telèfon 23 06 79

Especialitat en gelats

Abad Oliba, 10 (Plaça Veïnat)

VEÏNAT DE SALT

(Girona)

FUNDADA EN 1929

CAFETERIA - GRANJA

Carrer Major, 57

Local climatitzat

bren les festes majors, posats com a paranys per caure en una alimentació ràpida que en definitiva és un camí cap a una nova cultura.

Els nous costums que han contribuït a desarrelar la tradició culinària i la sobretaula de les festes majors ens porten a una nova cultura, a la de tornar a menjar amb les mans.

L'hamburguesa i la salsitxa de Frankfurt, menjar ràpid a més no poder, són el substitut d'aquelles taules paradades amb el millor mantell, el millor joc de coberts i la mitja dotzena de plats guisats. En tot cas, els àpats d'abans comportaven alguna taca del suc del rostit, ara hom es pot tacar amb la mostassa o la salsa de tomata que corre enmig del panet i la salsitxa, i que al prémer amb les mans s'escapa çap als costats.

L'aperitiu de la festa major, que imprescindiblement es prenia en algun dels molts bars existents, està presidit per les olives i en alguns casos les cloïsses. Ambdues s'havien de portar a la boca mitjançant un escuradents o petita forquilla. Avui l'aperitiu ha passat a la nova cultura, a la de menjar amb les mans. Fruits secs, galetes amb tots els gustos fan que a l'hora de l'aperitiu, les mans dels convidats es trobin, quasi s'encaixin, no com a símbol d'amistat, sinó com a símbol de rampinya.

Antigament, allò que en les festes es menjava amb les mans eren solament els xurros. Tot pasejant, un de la colla aguantava la paperina, amb un compte quasi ritual, i els altres ell inclòs agafaven amb els dits un xurro de dins de la paperina, amb una delicadesa com si d'objectes de cristall es tractés. Possiblement era l'excepció que confirmava la regla, menjar-los amb els dits era tot un ritual. Avui dia, amb rares excepcions, els xurros són tan dolents que no es poden menjar ni amb els dits ni amb forquilla.

No crec que això que he dit serveixi perquè es recuperin les tradicions culinàries de les festes majors i tota la seva gastronomia. El progrés porta nous costums i aquests acaben arrelant i essent el patrimoni cultural. Els nous costums ens porten de cap a una nova cultura, la de menjar amb les mans. Amb els anys potser empassant-nos una pastilla ja haurem menjat, seran altres nous costums i una nova cultura: de totes maneres, mentre quedi alguna casa on els fogons funcionin els dies de la festa i els convidats puguin gaudir d'uns bons plats a la taula, les possibilitats de recuperar les tradicions són moltes i la gastronomia festiva continuarà estant present a les llars de casa nostra.

Malgrat la cultura de menjar amb les mans, malgrat la dificultat de trobar plats de la gastronomia de les festes, malgrat el desencís nostàlgic dels records de la nostra joventut, cal cridar ben fort: Visca la Festa Major.

Jaume Font i Estival

Director de Girona Gastronòmica

Escatidor

**Cárnicas
Gerona, S.a.**

C. President Josep Irla, 22
Telèfon 23.10.11
17006 SALT

**TALLER
HERNANDO**

**Reparaciones y engrases del automóvil
Equilibrado de ruedas**

Àngel Guimerà, s/n (Esq. c. Picasso) - Tel. 23.15.18 - 17190 SALT

LA NOVA LLEI D'AIGÜES, I LA PROBLEMÀTICA DELS POUS A SALT

La pretensió d'aquest comentari no és altra que exposar de la forma més entenedora possible, el canvi operat en virtut de l'entrada en vigor de la Llei d'Aigües 29/1985 de 2 d'agost, en relació amb l'antiga Llei de 1879 i les possibles implicacions d'aquest canvi legislatiu en la problemàtica dels pous a la vostra Vila.

Molt esquemàticament direm que la Llei antiga establia com a públiques totes les aigües que corrien, mentre ho fessin fora del predi (o finca) en el qual varen néixer o fora dels llits artificials construïts per l'amo de l'esmentat predi o de l'amo del predi a on es dirigien. Per tant, eren privades les aigües que corrien mentre ho fessin pel predi en el qual varen néixer o per llits construïts per l'amo de l'esmentat predi o pel del predi al qual es dirigien.

Pel que fa a les aigües mortes, aquestes eren públiques o privades depenent de la titularitat pública o privada del predi a on es trobaven.

Així tenim que, a l'antiga Llei, qualsevol propietari del sòl es feia l'amo de l'aigua subterrània que aconseguís aflorar per pous ordinaris.

A partir de la nova Llei, tant les aigües que corren com les mortes són sempre públiques, amb alguna excepció (l'aigua fluvial estancada, basses o llacs inscrits com a privats, etc). El propietari del predi té un dret concessional sobre l'aigua dels pous (manantials, sorgits espontàniament o natural), sempre i quan el seu volum no sobrepassi els set mil metres cúbics l'any. Si excedeix d'aquesta quantitat pot demanar la concessió per la resta; això no obstant, en aquest cas no es tracta d'un dret com

Forn de pa i bolleria

Joaquim Ferrer

C. Joan Maragall, 53 - Telèfon 21.65.13 - 17002 GIRONA

C. Montseny - Montnegre - Telèfon 23.81.75 - 17005 SANTA EUGENIA

C. Dr. Ferran, 23 - Telèfon 23.87.61 - 17190 SALT

C. Manuel de Falla, 42 - Telèfon 23.98.81 - 17190 SALT

**PEDRES
MARBRES
GRANITS**

**Joan
Anglada
i Codina**

Bellavista, 10 - Telèfon 20.60.98
Les Pedreres - 17007 GIRONA

en el cas anterior, ja que l'autoritat de la conca pot no donar-la per causa de la sobreexploració de l'aquífer que podem fer-nos és que passa amb els pous que proveeixen d'aigua tantes famílies de Salt?

En primer lloc cal saber si el pou en qüestió està o no legalitzat; si ho està, el titular té tres anys per acreditar-ho davant de l'organisme de la conca, i fer, per tant, la corresponent inscripció en el Registre d'Aigües. Un cop fet això, es continuarà amb la situació actual durant el període de cinquanta anys i tindrà un dret preferent a la concessió subsegüent. Si els titulars no volen acollir-se a aquesta possibilitat, continuarà tot com fins ara, però no gaudiran de la protecció registral.

Fent un incís del que suposa la protecció de la inscripció en el Registre d'Aigües, direm que els titulars de concessions d'aigües inscrites podran interessar la intervenció de l'organisme de la Conca en defensa dels seus drets, d'acord amb el contingut de la concessió. Tanmateix, la inscripció registral constitueix un mitjà de prova de l'existència i situació de la concessió.

En el supòsit d'un pou no legalitzat en el moment de l'entrada en vigor de la nova llei, el tràmit serà el mateix, no obstant haurà d'acreditar-se la no-afectació a tercers legalitzats.

El canvi és ben evident encara que a primera vista pot semblar que tot queda com abans. L'aigua dels pous era abans de propietat privada, ara és pública, i el titular del sòl tindrà un dret concessional durant cinquanta anys prorrogables.

La solució és correcta, ja que la situació anterior no es corresponia amb els principis en els quals descansa el nostre dret públic, perquè un recurs natural com és l'aigua estava en mans privades.

Salt, juny de 1988

Joan Solà i Busquets. Secretari de l'Ajuntament de Salt

Caixa de Girona

ESTEM ARRELATS

CENTRAL A GIRONA:
Avda. Sant Francesc, 34-36
Telèfon 20.62.00

A SALT:
Carrer Major, 164
Telèfon 23.34.11
Passeig Marquès de Camps, 10
Telèfon 23.40.99

UN RECORD PER UN RELOTGE

Els campanars de les esglésies no tindrien raó de ser si no hagués estat per la necessitat de col·locar-hi campanes. Calia situar-les en un lloc enlairat perquè el seu so s'escampés com més lluny millor, almenys per tota la contrada dels seus dominis.

Quan el temps es mesurava per la sortida i la posta del sol i pels tocs religiosos, la gent que coneixia el toc de les campanes ja en feia prou. Més tard, amb la necessitat de controlar millor el temps i per no haver de carregar amb un rellotge de sol -o de sorra- a l'esquena, es varen idear uns enginys mecànics amb martells que picaven les campanes cada cert temps. Dividia el dia en hores, mitges hores i quarts. Després aplicant-li una esfera, l'hora va poder-se dividir en minuts.

Aquests rellotges eren unes màquines pesants i d'un volum important. Els artesans que les fabricaven tampoc no disposaven d'eines per fer-les més reduïdes, encara que els seus coneixements devien donar per a molt més. Pensem que dos o tres-cents anys enrera no hi havia tantes especialitats i fer rellotges era feina de ferrers, que igualment, després, feien una reixa o ferraven un cavall.

A més, aquests rellotges -per al seu funcionament- necessitaven uns contrapesos que lligats a una corda enrotllada a un eix feien possible que el mecanisme funcionés. Tot això comportava la necessitat que fossin col·locats a una certa altura perquè com a mínim el rellotge pogués funcionar 24 hores. La corda s'anava descargolant a mesura que voltava l'eix per l'atracció del contrapès. Vés a saber si va ser primer el campanar o el rellotge de contrapès.

CENTRAL DE
GESTIONS

G. CANIGÓ

Cia. assegurances G.A.N.

Subdirecció:
Gran Via Jaume I, 82, 2n
Telèfon 20.60.50*
17001 GIRONA

Els desitja bones festes

Fruites
Mercader

c. Àngel Guimerà - 17190 SALT

OPTICA TARRÚS, s.a.

Màxima varietat i qualitat en models de montures — Graduació de la vista amb refractòmetres automàtics computeritzats — Adaptació de lents de contacte — Lents de potència progressiva — Vidres Zeiss.

Jaume Tarrús i Galter

Llicenciat en Ciències Físiques
Òptic Diplomat

Santa Clara, 54 - Tel. 21.37.50 - GIRONA
Dr. Ferran, 1 - Tel. 23.06.61 - SALT

Descompte del 10% per a jubilats socis del "Casal de Jubilats"

A Salt, també se n'hi va posar un –farà un centenar d'anys– al campanar. Perquè les hores se sentissin de lluny, a tot el pla, es varen col·locar dues campanes al cim del campanar. A cel obert, perquè cap destorb no privés d'escampar el seu so als quatre vents. I més petites, amb un to diferenciats cadascuna, per a no confondre les hores dels quarts. Més petites que les campanes dels tocs religiosos i així no hi havia perill de confusió.

Aquest rellotge, amb tots els alts i baixos propis d'una màquina que necessita el seu manteniment perquè se li pugui exigir un rendiment, havia comptat les hores des del naixement fins a la mort d'algunes generacions de saltencs, que amb les seves penes i alegries i els esforços del seu treball han bastit la fisonomia i caràcter del nostre poble.

La història és bonica quan no es desenvolupa a sotragades i el quefer de cada dia queda gravat a la memòria, amb la normalitat de recordar, més que res, els fets agradables. El rellotge ens les acompanyava, aquestes estones. A tots.

Ara ens diuen que el progrés ha arraconat el rellotge. És un progrés mal entès (si se'm permet aquesta expressió). El progrés no té perquè passar per alt els sentiments col·lectius ni la història per tal que sigui tal progrés. Si oblidem el passat, si oblidem d'on venim, mai podrem saber on som.

I el rellotge de Salt, el que tocava les hores fins fa poc temps, també forma part de la història del poble. Història viva, perquè va ser i pot tornar a ser. Els anys li pesen i necessita "vitamines" com tota màquina que es vulgui mantenir en funcionament. Les persones tenen una fi, les màquines no, si hi ha voluntat de conservar-les.

Com sembla que la seva sentència de mort és irrevocable (la del rellotge), només demanaria que la maquinària es deixés al lloc on és, si de cas, comprovar si són prou resistents les bigues de fusta que el sostenen i greixar-lo a consciència. El greix que no hi falti, és el millor bàlsam contra les inclemències del temps. Igualment les campanes, revisar-les i deixar-les on són.

Passarà el temps, el que calgui. Segur que vindran persones sensibles que descobriran el tresor amagat i voldran retornar-lo a la vida. Vegeu el que ha passat amb les màquines del tren dels carrilets que feien els seus recorreguts per terres gironines. Van anar a parar a la ferralla i ara es tornen a recuperar. Sort que persones conscienciades les varen guardar.

I quin esdeveniment no ha estat per a alguns pobles retornar a la vida rellotges que feia dotzenes d'anys que estaven espatllats, nosaltres que el teníem en marxa l'hem aturat.

El rellotge de Salt ha de tornar a marcar les hores. El rellotge antic, l'obra d'art artesana, un dia tornarà a picar les campanes. Conservem-lo on és per evitar-li desperfectes i un dia se celebrarà la Festa Major amb doble goig. Per la Festa i per haver recuperat una part important del patrimoni històric del poble.

Que repiquin les campanes! VISCA LA FESTA MAJOR!

Ramon Torramadé

Agència de la propietat immobiliària
Administració de finques
Gestoria administrativa

Declaració de renda
Préstecs rehabilitació vivendes velles
Vivendes de protecció oficial:
Préstecs i exempcions d'impostos

MULTIMAR CAIXA

NACIONAL HISPANICA, S.A.

Assegurances, incendis, vehicles, etc.
Multi-risc de la llar, comunitat, comerç, etc.

Avinguda Jaume I, 44, baixos Telèfon 20.88.54 - GIRONA 17001

moviment RIALLES *de Catalunya*

CRÒNICA D'UN ANY. RIALLES DE SALT 1987-1988

Durant les tardes estiuenques i quan la calor apreta de valent, és quan tota activitat queda adormida. Així és l'època de les vacances, de les migdiades i el descans. També és una bona època per fer el balanç d'un curs que acaba i de preparar tot un seguit d'activitats de cara a la nova etapa que començarà al setembre.

L'objectiu que volem aconseguir amb aquestes quatre ratlles és que vingueu amb nosaltres a revisar la dinàmica portada per aquest grup, que és nostre i vostre, anomenat RIALLES DE SALT, durant el curs 1987-88.

Si heu vingut als espectacles de RIALLES amb una certa periodicitat, haureu vist com aquest any l'assistència del públic ha baixat considerablement, sobretot en les activitats a Can Panxut. Les activitats a l'aire lliure també han sofert aquest descens de participants. Així, Carnaval va reunir menys gent que en d'altres ocasions. La festa de l'arbre va quedar molt deslluïda pel fort vent, i la festa de Sant Jordi fou víctima de la pluja.

Aquest descens de públic pot haver estat motivat pels problemes que hem tingut i que ens han impedit funcionar amb normalitat. D'una banda hem hagut de suprimir la impressió d'octavetes en molts espectacles per manca d'un patrocinador que carregués amb les despeses que comporta. Aquesta publicitat directa arriba als nens mitjançant le escoles, amb la qual cosa s'assegura que cada nen rebi puntual informació de l'espectacle. Aquest problema ha estat solucionat a darrera hora i sembla ser que tindrem octavetes pel que resta d'any.

D'altra banda, vam haver de cancel·lar el programa radiofònic "RIALLES D'AQUÍ", que era una altra eina que atreïa gent als espectacles, a part de fomentar la participació dels nens i nenes en el mitjà radiofònic.

El fet que molts de nosaltres estudiem i treballem alhora no ens permet dedicar a RIALLES el temps que una entitat d'aquesta transcendència requereix.

Però, des d'aquí veiem un altre factor que ha influït negativament en aquest curs. Aquest és la poca ajuda i col·laboració que rebem per part de molts pares i educadors que no animen ni creen l'estímul en el seu fill per tal d'assistir als espectacles que organitzem.

RIALLES és una entitat oberta a tothom. Estem oberts a la col·laboració de tots i, és més, agrairíem enormement comptar dins el nostre moviment amb pares, educadors... persones que tinguin un mínim de temps lliure i un màxim d'interès a ajudar a l'educació íntegra dels nostres fills. Perquè l'educació no es

GRAN COPA DAN

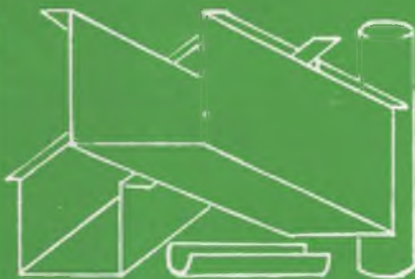

Terrassa
Especialitat en tapes
Entrepanes

c. Àngel Guimerà, 71 (Pl. Llibertat)
17190 SALT

P. BOSCH

Constructor
de canals

C/. Garbí, 48
Tel. 23.32.72 - SALT

CADENA
DE SUPERMERCATS

MAXOR

ens trobarà a: _____

Hiper Figueres

Ctra. França, s/n - 17600 Figueres

Super Canigó

Ctra. Llers, s/n - 17600 Figueres

Super Roses

C. Francesc Macià, 26 - 17480 Roses

Hiper Olot

C. Venèçuela, s/n - 17800 Olot

Super l'Escala

Ronda Padró, 2 - 17130 l'Escala

Anglès-2

C. Verneda, 12 - 17160 Anglès

Supermercat Maxor

C. Bassegoda, 7 i 9 - 17005 Girona

Hiper Sant Ponç

Plaça S. Ponç, s/n - 17007 Girona

Super Salt

C. Major, 135 - 17190 Salt

Super Center

C. Joan Maragall, 33 - 17002 Girona

Super Plaça del Sol

Plaça del Sol, 5 - 17600 Figueres

Super Bonastruch

Bonastruch de Porta, 27 - 17001 Girona

Supermercat Maxor

Avda. de les Voltes, 10 - 17100 La Bisbal

Super Banyoles-2

C. Pia Almoina, s/n - 17820 Banyoles

Super Garrotxa

C. Pere Llores, 5 - 17800 Olot

Super Banyoles

C. Alfonso XII - 17820 Banyoles

Super Anglès

C. Triassa, 36 - 17160 Anglès

Super Empordà

Méndez Núñez, 43 - 17600 Figueres

Roses-2

Gran Via P. Casals, 178-182 - 17480 Roses

Supermercat Maxor

Germans Sabat

C. Cantabria, s/n - 17007 Girona

basa només en el fet d'assistir a l'escola, sinó que és una acció dinàmica i continuada en tots els moments de la vida; i els moments d'esbarjo i de diversió són un dels puntals bàsics en la formació d'una persona sana.

I, recordem-ho: l'educació dels nens i nenes és cosa de tots, no només de pares i mestres, sinó de tots aquells que es considerin ciutadans cívics.

RIALLES, el que pretén no és res més que això: iniciar el nen a saber ocupar part del seu oci amb el gaudir d'un espectacle i oferir-n'hi de qualitat, seleccionats entre els millors existents dins del món de l'espectacle infantil.

De cara al curs vinent ja tenim preparat un seguit d'espectacles que esperem seran del vostre gust. Nosaltres estem molt il·lusionats i començarem amb molta empena per tal que el proper any tot surti millor que en aquest. Per aconseguir aquest objectiu, comptem, però, amb la col·laboració de tots vosaltres...

No volem acabar aquest recordatori sense dir-vos que durant la Festa Major RIALLES s'aplega a les celebracions tot convidant-vos a assistir a un seguit d'espectacles, que seran:

- Diumenge, 24 de juliol. Diada de Sant Jaume, Patró de la Vila: Pallassos. Els germans Totó ens conviden a riure amb l'espectacle: "A riure que arriben els Totó".

- Dilluns, 25 de juliol: Circ. El circ Sèmola i la seva representació: "Trànsit".

- Dimarts, 26 de juliol: Animació amb el grup Saragata i les seves "Danses i cançons".

BONA FESTA MAJOR!!!

Rialles de Salt

Carns
Rigau

C. Major, 155 - Telèfon 23.59.23
Plaça Mercat, 42 - 17190 SALT

Transports
BOSCH

*Càrregues a tota Espanya
Camions Forgons*

Travessera Sta. Eugènia, 6
Telèfon 23.42.93
SALT

farga

al pastís de SALT

Especialitat Pastisseria Font

C/ LLARG, 123 TELEFON 233123
SALT

INDUSTRIAL PASTELERA
SAN NARCISO, S.A.

Coquetones

SELECTOS

unpanara

Bones Festes!

Telèfon 24.19.11
17181 AIGUAVIVA

SALT I EL CIVISME

Darrerament s'ha constatat a la nostra vila una preocupació envers els valors cívics per part d'entitats, associacions i, molt especialment, escoles.

- Fomentar valors com la solidaritat, l'ajuda entre uns i altres, sentir-se formant part d'una comunitat, voler un poble net i acurat, el respecte a la natura i el medi ambient, conèixer noves cultures i llengües, el respecte cap a formes diferents de pensar... tot això és molt important per avançar vers una societat més oberta, millorant la nostra qualitat de vida.

- Una part del civisme, el més pur, recull aquelles antigues i ja en gran part anacròniques "formas de urbanidad", que de ben petits ens havíem d'aprendre al col·legi.

- Aquells llibrets d'urbanitat pretenien inculcar uns conceptes que amb el pas dels anys s'han anat devaluant. Si llegim avui els antics "manuales de urbanidad" dels anys 50 i 60 ben segur que gran part del seu contingut ens sona a cursi i caduc. Són evidentment fruit d'una època ja superada. De mica en mica aquells "llibrets", com tants d'altres, van anar desapareixent... Més tard, la reacció que s'esdevingué fou la contrària. O sigui, allò clàssic de la tesi i l'antítesi.

A uns valors propis d'una època, en arribar-ne una altra s'acaben oposant valors contraris o molt diferents.

VENDA AL DETALL I AL MAJOR

Galcerán
Magatzems

CATIFES
PERSIANES
CORTINES

Rda. Ferran Puig, 9 - Telèfons 20.22.84 - 20.88.96 - 17001 GIRONA

Bazar
3000

TELEVISIÓ
VÍDEO
COMPACTES
RELLOTGES
RÀDIOS
CASSETS
EQUIPS D'IMPORTACIÓ

c. Àngel Guimerà, 99 - Telèfon 23.30.32 - 17190 SALT

TOT A BON PREU

HOSTAL
DEL PI

Carrer Major, 194
Telèfon 23.10.97
17190 SALT

Comerc

TURRÓ, S.A.

VENDA I LLOGUER

MAQUINÀRIA I UTILLATGE PER A LA CONSTRUCCIÓ

Telèfon 23.37.31 - Pg. dels Països Catalans, 58 - 17190 SALT

I així, a tall d'exemple, si abans les normes més elementals de conducta assenyalaven que, en viatjar en autobús, quan arribava una persona gran (senyor o senyora) el correcte era deixar-la seure, anys més tard la reacció espontània imposà el contrari... Avui molt pocs nans o joves s'aixequen per a deixar el seu seient a una persona gran quan l'autobús de línia va ple. Les excepcions es produeixen més en les persones adultes que en les més joves, i encara no sempre... Moltes vegades només quan la persona que puja a l'autobús és molt incapacitada o invàlida, i té greus dificultats per a viatjar dreta.

- La generació dels anys 70 va suposar un canvi molt profund en relació a l'època anterior. Va ser una generació que va trencar motllos i en la qual es va produir una renovació dels valors.

Molts suposaren un canvi enormement positiu pel progrés de les relacions socials (companyia, amicitat, pacifisme, comunitat...)

L'avui tan "mitificat" Maig del 68 és un dels punts claus d'aquest trencament i canvi de valors.

La societat va donar un pas transcendent per eliminar les grans barreres i diferències socials que existien i existeixen entre grups i persones.

- Més tard, en els anys del postfranquisme la transició democràtica, la necessitat d'expressió d'un poble que durant tant de temps no havia pogut parlar va donar lloc a una reacció esclatant en forma de nombroses pintades, guixades, clavades de cartells als racons més insòlits de cada poble. Això com

Calçats

SALA

Girona

c. Major, 309 - Tel. 23.82.13 - 17190 SALT
Pl. Catalunya, 26 - Tel. 20.11.72 - 17002 GIRONA

DISTRIBUÏDORS:

GEORGE'S
ARLES ANTA

Dr. Ferran, 10
Telèfon 23.84.03
17190 SALT

AUTO-ESCOLA
Sant Jaume

TAPISSATS CLÀSSICS I MODERNS

TAPISSERIA JOAN

GAZQUEZ OLIVERAS

c. Joan de la Cierva, 3 - Telèfon 23.36.16 - 17190 SALT

era lògic va convertir les parets de les ciutats en murals. Tots els partits s'hi van apuntar i les institucions aleshores van fer la vista grossa. No se salvaren les pintades ni els monuments històrico-artístics, ni els mateixos arbres urbans per més notables que fossin. Tot era recobert amb cartells enganxats amb cola o ple de pintades i guixades.

Però avui, deu anys després, encara veiem dissortadament que la situació no s'ha normalitzat plenament. De tant en tant apareixen a moltes parets pintades de diferents signes, algunes al damunt de cases acabades de pintar i restaurar. També es malmeten pedres nobles, arbres notables... Molts que reivindiquen un nou model de vida no tenen en canvi respecte per a conservar una ciutat neta i polida.

Per això cal ressaltar les campanyes que darrerament han endegat al nostre poble diferents escoles així com diverses entitats. El que pretenen és fer-nos adonar que si una vila és neta, o ben conservada i creix correctament és perquè els ciutadans se la senten seva com si fos la seva pròpia casa, i eviten embrutir-la o fer-la malbé.

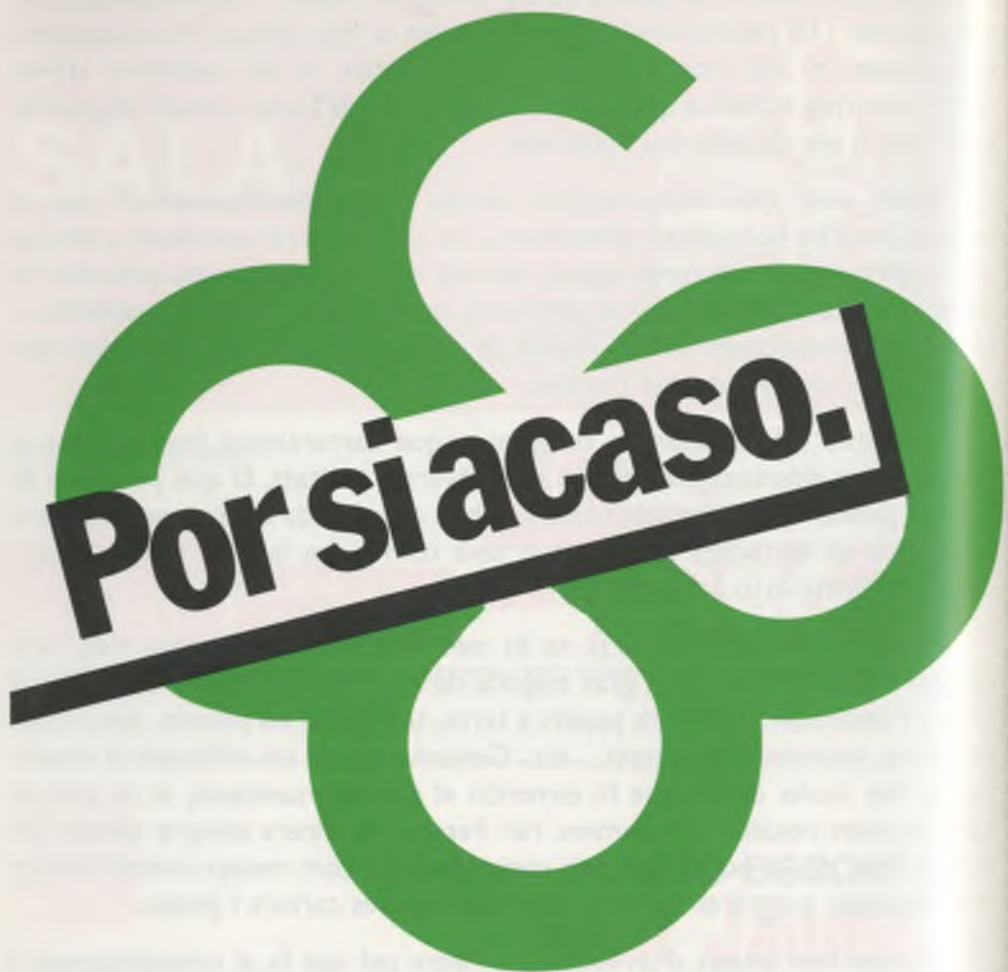
Algú ha dit que una ciutat no és més neta perquè es neteja més, sinó perquè s'embrut menys. La gran majoria de vegades som nosaltres mateixos els qui l'embrutim. Tirem els papers a terra, trenquem les plantes, despintem els bancs, escrivim a les parets... etc. Certament, així no millorem el nostre poble. Per molts diners que hi esmercin el serveis municipals, si no ens en conscienciem nosaltres, malament rai! Perquè els diners sempre surten del mateix lloc, de les butxaques dels contribuents, i com menys civisme hi hagi més despeses exigirà el manteniment dels nostres carrers i places.

Potser hem passat d'un extrem a l'altre pel que fa al comportament i l'educació. Ara ha de venir el terme mitjà, la síntesi. Hem de recuperar el que encara avui sigui vigent i més bàsic d'aquelles antigues lliçons d'"urbanitat" i posar-les al dia i a la pràctica.

Això seria ni més ni menys el civisme, avui. La convivència, el respecte als altres, la protecció del medi ambient... tants valors que avui són vius i que només una societat madura els té presents i els practica.

Cal, doncs, recolzar les campanyes de les nostres escoles i entitats que han comprès les necessitats que té el nostre poble, i que molt especialment volen que tots els saltencs estimem la nostra vila, i que contribuïm a fer-la més viva i agradable.

Martí Fita

*Desitja als seus clients,
agents i col.laboradors
Bones Festes!*

c. Balmes, 15, entl. 4a
Telèfon 21.49.62
17002 GIRONA

Francesc Macià, 1, entl. 2a
Telèfon 23.67.09
17190 SALT

GRUPO 86
ASSEGURANCES

Programa d'actes
Festa Major de Salt

del 22 al 26 de juliol del 1988

DIVENDRES, 22 DE JULIOL

A LES 9 DEL VESPRE, pregó de la Festa Major 88. a càrrec del Sr. Pau Masó i Fàbrega, Fill Predilecte de la Vila, des del balcó de l'Ajuntament

Traca de petards.

Cercavila-Correfoc a càrrec del grup INFERN SELVATÀ. Recorregut: sortida de la pl. de Lluís Companys (davant Ajuntament), Guimerà, Dr. Ferran, Major, Dr. Castany, pg. Paisos Catalans, Cervantes i finalitzarà a la pl. de Lluís Companys.

A 2/4 D'11 DE LA NIT, espectacle de titelles per grans i petits amb TITELLES MARDUIX, "A L'OMBRA DEL CANIGÓ", al pati de can Panxut:

A 2/4 D'11 DE LA NIT, III Jumping de nit Centaure, a les instal·lacions del Centre d'Equitació Centaure.

A 2/4 DE 12 DE LA NIT, ball al pati del Col·legi La Farga, amb els conjunts SETSON i TREN DE LA COSTA

En el transcurs del ball es donarà a conèixer la PUBILLA DE LA FESTA MAJOR 88

A LES 5 DE LA MATINADA, acabat el ball de nit, cercavila-Correfoc amb el grup de Diables l'Infern Selvatà amb el recorregut següent: sortida del pati del Col·legi La Farga, Major, Llarg, pl. de Sant Jaume, Joaquim Ravetllat, Major —DESPERTAR L'ALCALDE— i pl. del Pi.

Xocolatada

Al c. Francesc Macià, BALL DEL PIJAMA, amb el conjunt MONTECARLO.

DISSABTE, 23 DE JULIOL

A LES 11 DEL MATÍ, matinal d'Hoquei patins a la Pista Polisportiva (costat piscines municipals), organitzada per la secció d'Hoquei patins de l'Agrupació Esportiva Salt

A LES 5 DE LA TARDA, ball de societat a la Llar de Jubilats Les Bernardes.

A LES 5 DE LA TARDA, cantada d'havaneres en els jardins de l'Hospital Psiquiàtric, a càrrec de LES VEUS DE BESALÚ.

A 2/4 DE 7 DEL VESPRE, espectacle infantil, a càrrec del grup TEATRE MÒBIL a la pl. de Catalunya.

A LES 8 DEL VESPRE, enlairament del globus aerostàtic "VALVI" al camp de futbol de l'Hospital Psiquiàtric.

A LES 10 DEL VESPRE, audició de sardanes a càrrec de la PRINCIPAL DE BANYOLES, al c. de Sant Antoni, davant de Can Petrac.

A 2/4 DE 12 DE LA NIT, ball al pati del col·legi La Farga, amb els conjunts NEVADA i HUAPACHA COMBO.

Desfilada de models.

DIUMENGE, 24 DE JULIOL

A 2/4 DE 9 DEL MATÍ, s'iniciarà el Concurs Provincial de Petanca, organitzat pel Club Petanca Salt.

A LES 11 DEL MATÍ, XXV CONCURS DE COLLES SARDANISTES, a la pl. de la Llibertat, a càrrec de la cobla Sant Jordi.

A LES 6 DE LA TARDA, al Pavelló Municipal d'Esports, festival de Patinatge Artístic, organitzat per l'Agrupació Esportiva Salt.

A LES 6 DE LA TARDA, IV TROFEU VILA DE SALT, concurs de salt d'Obstacles a les instal·lacions del centre d'equitació Centaure.

A 2/4 DE 7 DEL VESPRE, espectacle infantil a càrrec dels GERMANS TOTÓ, PALLASSOS, a la pl. de Lluís Companys.

A LES 10 DEL VESPRE, audició de sardanes per la cobla Sant Jordi a la pl. de la Vila.

A 2/4 DE 12 DE LA NIT, ball al pati del col·legi La Farga a càrrec de LA SALSETA DEL POBLE SEC i el conjunt MONTECARLO.

DILLUNS, 25 DE JULIOL (SANT JAUME)

A 2/4 D'11 DEL MATÍ, cursa de patins al c. Major, sortida pl. del Veïnat, arribada pl. Verdaguer.

A LES 11 DEL MATÍ, CONTRAMARXA (cursa que es fa a reculons). Es dona l'arribada (sortida) a la pl. del Veïnat i la sortida (arribada) a la pl. Verdaguer. El circuit és el c. Major.

A LES 12 DEL MIGDIA, Ofici Solemne a l'església de Sant Jaume a càrrec de l'Orquestra MIRAMAR.

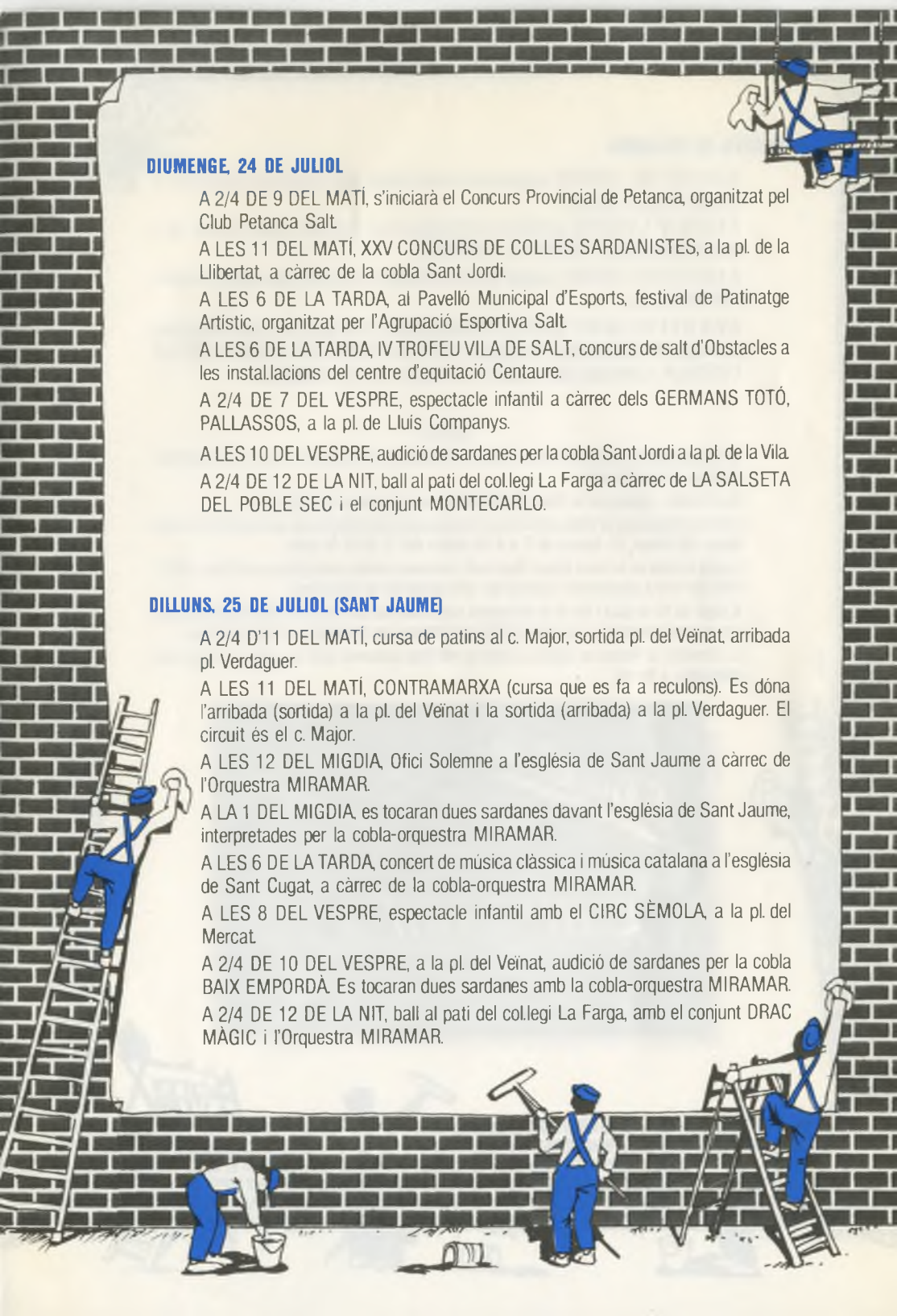
A LA 1 DEL MIGDIA, es tocaran dues sardanes davant l'església de Sant Jaume, interpretades per la cobla-orquestra MIRAMAR.

A LES 6 DE LA TARDA, concert de música clàssica i música catalana a l'església de Sant Cugat, a càrrec de la cobla-orquestra MIRAMAR.

A LES 8 DEL VESPRE, espectacle infantil amb el CIRC SÈMOLA, a la pl. del Mercat.

A 2/4 DE 10 DEL VESPRE, a la pl. del Veïnat, audició de sardanes per la cobla BAIX EMPORDÀ. Es tocaran dues sardanes amb la cobla-orquestra MIRAMAR.

A 2/4 DE 12 DE LA NIT, ball al pati del col·legi La Farga, amb el conjunt DRAC MÀGIC i l'Orquestra MIRAMAR.

DIMARTS, 26 DE JULIOL

A 2/4 DE 7 DEL VESPRE, espectacle infantil amb el grup d'animació SARAGATA, a la pl. de Sant Jaume.

A LES 8 DEL VESPRE, audició de sardanes a la pl. de Sant Cugat a càrrec de la cobla-orquestra LA FLAMA DE FARNERS.

A LES 10 DEL VESPRE, castell de focs artificials, a la cruïlla del carrer Guilleries amb Dr. Ferran.

A 2/4 D'11 DE LA NIT, 1a NIT D'HAVANERES FESTA MAJOR al pati del col·legi La Farga. Hi intervindran els grups: LLOPS DE MAR i ELS PESCADORS DE L'ESCALA. L'entrada serà gratuïta i hi haurà coca per a tothom.

NOTES

En el passeig de la Ciutat de Girona hi haurà instal·lats els stands de la Fira Cultural, integrats per diverses entitats del poble.

En el mateix passeig de la Ciutat de Girona, hi haurà el mercat del Llibre Vell.

A l'Escola Municipal de Belles Arts hi haurà una exposició de treballs dels alumnes de la mateixa escola. Dr. Ferran, 21, baixos; de 7 a 9 del vespre del 22 al 26 de juliol.

Durant els dies de la Festa Major, Ràdio Salt, l'emissora pública metropolitana del Gironès (977 FM) oferirà una programació especial des dels stands de la fira cultural.

A partir del 18 de juliol i fins el 31 del mateix mes, tindrà lloc a la Casa de Cultura Les Bernardes, una mostra fotogràfica en la qual prendrà part tothom que ho desitgi i el tema serà lliure.

La Comissió de Festes es reserva el dret de modificar qualsevol acte, si causes de força major obliguessin a fer-ho.

Estem al dia
Formulació per ordinador
Publicitat i disseny
files comptabilitat

imprenmta
grafis-sant s.a.

INDUSTRIA CREATIVA GRAFICA

Ctra. Barcelona, 425 - Avellaneda
km 712-713 - Tels. 21.38.68 - 21.38.62
Apartat Correu 204 - GIRONA 17001

15278

La tecnología Lancia alcanza la perfección, rompiendo con todos los moldes en el Lancia Thema.

Un automóvil que se sitúa al más alto nivel, con todo el estilo Lancia.

En el Thema todo está bajo control, en una perfecta armonía de potencia, seguridad y confort.

Thema 2.0 i.e.	1.995 c.c. 120 CV 195 km/h.
Thema i.e. Turbo	1.995 c.c. 165 CV 218 km/h.
Thema 6 V	2.849 c.c. 150 CV 208 km/h.
Thema Turbo diesel	2.445 c.c. 100 CV 185 km/h.
Thema Station Wagon i.e.	1.995 c.c. 165 CV 210 km/h.
Thema Station Wagon Turbo diesel	2.445 c.c. 100 CV 180 km/h.
Thema Ferrari 8.32	2.927 c.c. 215 CV 240 km/h.

la diferencia de viajar en LANCIA.

Más de 200 puntos de venta y asistencia en España

LANCIA THEMA

TURIS-AUTO SA.

CONCESIONARIO

LANCIA

Carretera Barcelona, 16

Tel. 21 57 12

17001 GIRONA

Servel Oficial
Post-venda i
Recanvis :

Carretera Girona - Anglès
Apartat de Correus núm. 2
17190 SALT - GIRONA

GARATGE INTERNACIONAL
ROBERT NIDAL, SA.

Passeig dels Països Catalans, s/n - Telèfon 24.05.64 - SALT

AGENT OFICIAL PER A SALT

GUDAYOL
AUTO-TALLER S. A.

Exposició i venda:
Carrer Major, 156
Telèfon 24.20.43
17190 SALT

NOU SERVEI:
c. Mercè Rodoreda, 13
Telèfon 24.37.49
17190 SALT

EL COL·LECCIONISME ÉS CULTURA

Benvolgut lector.

Es diu que una pena compartida és mitja pena, i que una alegria compartida és doble alegria. Doncs amb aquest convenciment vull dir-vos que desitjo multiplicar per molt aquella doble alegria, fent-vos participar de la que vaig tenir quan en el meu afany pel col·leccionisme, entre llibres rancis i documents d'innegable vàlua històrica vaig descobrir-hi uns cromos antics (que són la meva branca principal d'afecció) que fan referència a la història de Catalunya.

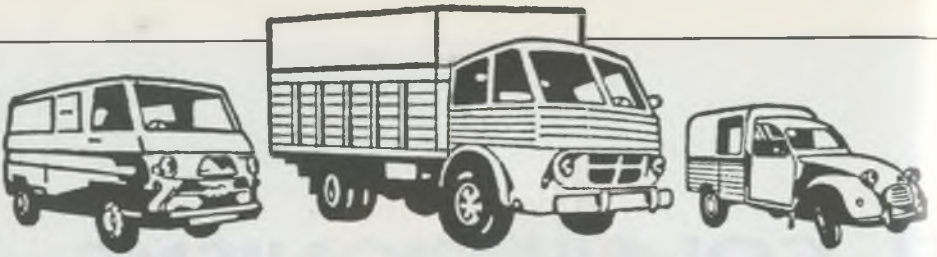
Veient-los, admirant-los i llegint-los, hom pensa que a vegades a la història dels pobles hi ha passatges o fets ingrats que d'instint rebutjaríem, però si de debó pretenem la veritat i passar per cultes, ho hem d'assumir serenament. Qui volgués amagar o enfosquir el tros històric que li va tocar viure, ¿com mereixeria ser qualificat pels estudiosos de les generacions venidores?

Tots els cromos d'aquesta

col·lecció tenen l'encant especial del temps passat, a més a més del mèrit litogràfic, del dibuix i el color, si tenim en compte els escassos mitjans d'impremta de què es disposava pels volts de l'any 1900. Una minúscula inscripció fora de l'ànima ens diu que varen ser fabricats al taller de N. Miralles, de Barcelona, i en el text del seu dors no hi ha deixalles.

Cada cromo és una al·legoria en recordança d'un fet cabdal de la nostra història, i de la manera que ens ho explica, amb la grafia d'estil d'abans de la normalització de la llengua catalana per Pompeu Fabra, és d'una graciosa precisió que no necessita cap comentari, puix reflecteix les curioses formes d'expressió que foren pròpies d'una època ben determinada.

No és possible en un treball de forçosa i comprensible limitació posar-hi tots els gravats de què parlo, però n'hi haurà prou amb la mostra que us ofereixo per fer-vos una idea de tot el que queda explicat.

Transports DALMAU

C. Torres i Bages, 8 - Telèfon 24.02.43 - 17190 SALT

PONT MARÍTIM
Serveis des de Salt

Servei diari
SALT - GIRONA - BARCELONA

	Palma Mallorca	Eivissa	Maó
Dilluns	Sortida		Sortida
Dimarts	Sortida	Sortida	
Dimecres	Sortida		
Dijous	Sortida	Sortida	Sortida
Divendres	Sortida	Sortida	

SERVEIS MARÍTIMS DE TRANSPORT

Venda i reparació de mobles i màquines d'oficina				MOBIMAQ			
Demani pressupost sense compromís				S. A.			
Tenim els millors preus				Àngel Guimerà, 97-99			
				Telèfon 23.30.67			
				17190 SALT			

BONES FESTES

Fleca Paneteria Josep Ma Ferrer

C. Major, 294 - Telèfon 23.87.59

C. Miquel de Palol, 9 - Telèfon 23.85.53

C. Àngel Guimerà, 116 (cantonada Pacheco - Torras i Bages)

C. Major, 197

17190 SALT

MORT DEL COMTE DE SANTA COLOMA

A la mort del rey Felip III, l'any 1621, va pujar al tron d'Espanya 'l seu fill Felip IV, home sense experiència, puix sols tenia setze anys. Aquesta inexperiència del rey fou causa de que descuidés el govern del poble, posant-lo en mans d'un home despota y mancat de sentiments, com ho era 'l comte-duc d'Olivares. Aquest senyor nomenà per testaferrero s'el mal català comte de Santa Coloma, y, d'acord amb ell, desde 'ls primers infants no va perdonar medi pera molestar als catalans, uns cops atropellant llurs privilegis, altres imposant a Catalunya contribucions injustes y fortes. Y, per g' tot això era poc encara, tot sovint ens enviava milers de soldats aventurers am l'única y excluyda missió d'escampar-se per tots els indrets de la nostra terra y cometre tota mena d'atropells y assassinars; tasca que complien sempre al peu de la lletra, talmet que moltes poblacions guarden encara tristos records de llurs malifetes, y d'una manera especial Rubí, Mollet, Santa Coloma de Farnés, Horta, Palautordera, Castellbisbal, Fiuvià, etc., etc., algunes de les quals foren cremades per ells.

Cansats, els catalans, de les maleses que continuament feia cometre 'l comte-duc d'Olivares, y convençuts de que era inútil tota reclamació que 's fés pera acabar aqueix estat d'anarquia, el dia 7 de Juny de l'any 1640, festa del Corpus, trobant-se reunits a Barcelona gran nombre de segadors que l'endemà havien de dirigir-se als camps pera segar els blats, se varen amotinar y, junt am la demés gent que hi havia a la ciutat, varen setiar el quartel de les Draçanes, aont estava amagat l'home sense entranyes, el català renegat, comte de Santa Coloma. Aquest, al veure que 'l poble 'l cercava, va intentar fugir; però no li valgué, perquè 'ls segadors varen agafar-lo y, am les maleixes falç que portaven pera segar el blat, li donaren mort, fent-li pagar d'aquesta manera les seves maleses y el seu odi als catalans y a la nostra patria.—S. y B.

Any 1640

Un, porta per títol MORT DEL COMPTE DE SANTA COLOMA, i al volt de Felip III, Felip IV i el comte-duc d'Olivares, ens assabenta dels antecedents i fets del Corpus del 1640:

“...trobant-se reunits a Barcelona gran nombre de segadors que l'endemà havien de dirigir-se als camps per segar els blats, se varen amotinar, i junt am la demés gent que hi havia a la ciutat, varen setiar el quartel de les Draçanes, aont estava amagat l'home sense entranyes, el català renegat, comte de Santa Coloma. Aquest, en

veure que'l poble 'l cercava, va intentar fugir...”

Un altre cromo, titulat PROMETATGE DEL COMTE DE BARCELONA EN RAMON BERENGUER IV AM NA PETRONILLA D'ARAGÓ: “...Aquest prometatge tingué lloc el dia 11 d'Octubre de 1137, entre na Petronilla, filla dels reys d'Aragó don Ramir y donya Agnès de Poitiers amb en Berenguer IV, fill del comte de Barcelona en Berenguer III y de la seva tercera muller na Dolça de Provença. El dia que va celebrar-se 'l prome-

AMBULÀNCIES CATALUNYA, s.a.

EQUIPADES AMB:

- Oxigen
- Aspirador
- Respirador
- Ràdio-telèfon

23.58.78
Servei permanent
42.85.23
Servei nocturn
Major, 28
SALT

SERVEIS A TOT ESPANYA I A LA RESTA D'EUROPA
CONCERTADES AMB LA SEGURETAT SOCIAL, A
SISA I PARTICULARS

IMPORTANT: Els malalts que s'hagin de traslladar per ordre del metge de capçalera o de guàrdia, no hauran d'abonar res pel servei. Aquest va a càrrec de la Seguretat Social.

PROMETATGE DEL COMTE DE BARCELONA EN RAMON BERENGUER IV AM NA PE- TRONILLA D'ARAGÓ

Aquesta pàgina de la nostra història és indubtablement d'una importància i transcendència per demés grandiosa, ja que per ella va pactar-se l'unió personal del principat de Catalunya amb el regne d'Aragó, formant-se d'aquesta manera la Confederació Catalana-Aragonesa, que, coneguda, a l'història, amb el nom de *Corona d'Aragó*, ha donat als catalans nombrosos dies de glòria y prosperitat.

Aquest prometatge tingué lloc, el dia 11 d'Octubre de 1137, entre na Petronilla, filla del rey d'Aragó don Ramon y donya Agnès de Poitiers, amb en Berenguer IV, fill del comte de Barcelona en Berenguer III y de la seva tercera muller na Dolça de Provença.

El dia que va celebrar-se 'l prometatge, na Petronilla encara no havia complert dos anys, y el comte en Berenguer IV ja 'a tenia vint y dos. Al cap de tretze anys, o sia en 1150, el prometatge s'convertí en casament, y aleshores Catalunya y Aragó quedaren definitivament units baix el govern d'un mateix ceptre, però conservant cada poble, amb tota integritat, la seva autonomia, basa y fohament de tot progrés.

Com a mostra de la grandesa a que va arribar aqueixa Confederació Catalana-Aragonesa, n'hi ha prou am recordar que ella feu qui va ajuntar a la seva corona l'regne de Valencia, Malta, el ducat d'Atenes y el regne de Napolis; territoris la major part dels quals va perdre's més tard quan la Confederació Catalana-Aragonesa s'uní am Castella en virtut del casament den Ferran II d'Aragó am donya Isabel I de Castella, coneguts amb el nom de *Reys Catòlics*.—S. y B.

Any 1137

tatge, na Petronilla encara no havia complert dos anys, y el comte Berenguer IV ja 'n tenia vint y dos..."

En un altre, que se'n diu **CONQUESTA DE MALLORCA DEL REY EN JAUME I, EL CONQUERIDOR**, s'hi llegeix: "...explica 'l mateix rey en Jaume en les croniques que va deixar escrites, que trobant-se un dia de l'any 1228 a la ciutat de Tarragona, fou convidat a menjar a casa d'un tal Pere Martell, que era navegant molt intel·ligent que coneixia Mallorca per haver-hi estat una o dues

vegades. Durant el convit va parlar-se de Mallorca, de l'hermosura d'aquelles terres y de la conveniència de conquerir-les de nou... L'idea fou del gust de tothom... 'l mateix en Jaume prometé convocar desseguida Corts a Barcelona... y en elles, am gran entusiasme, va acordar-se la conquesta de Mallorca... donava ordres pera que totes les forces se reunissin al port de Salou... trobant-s'hi aplegades, a primer de Setembre de 1229, més de 150 naus grosses y també moltes de petites. El dia 6 del mateix mes y any

CONQUESTA DE MALLORCA PEL REY EN JAUME I, EL CONQUERIDOR

Segons explica 'l mateix rey en Jaume en les croniques que va deixar escrites, trobant-se un dia de l'any 1268, a la ciutat de Tarragona, fou convidat, junt am tots els grans personatges que l'acompanyaven, a menjar a casa d'un tal Pere Marçal, que era un navegant molt habilitat que coneixia Mallorca per haver-li estat una o dues vegades.

Com és natural, durant el convit va parlar-se de Mallorca, de l'hermosura d'aquelles terres y de la conveniencia de conquerir-les de nou, completant aixís el pensament den Berenguer III d'Ajuntar aquestes illes an el patrimoni de Catalunya.

L'idea de la conquesta, desde en bon principi, fou del gust de tothom; y tant es aixís que 'l mateix en Jaume promet convocar desseguida Corta a Barcelona pera tractar seriosament d'aquix assumpte; paraula que començá, pels mesos del mateix any se reuniren las Corta, y en elles, am gran entusiasme, va acordar-se la conquesta de Mallorca.

Tot seguit van fer-se grans preparatius. Tothom, desde els nobles, s'oferia pera anar a la conquesta y acompañar al rey. En tant, aquest donava ordres pera que totes les forces se reunissin al port de Sitges, a quex lloc anaren congregant poc a poc, fins a trobar 'ls ajugades, a primer de desembre de 1299, més de 250 nauis grosses y també moltes de petites.

El dia 6 del mateix mes y any sortia tota l'expedició cap a Mallorca, y, am tot y haver sofert un fort temporal, al dia següent van anibar a les illes, non desmuntant-se; y, després d'haver sostingut grans batalles amb els moros y de tenir setiada la ciutat de Mallorca per espay de tres mesos y mig, aquesta caigüé en poder del rey en Jaume 'l dia primer de Janer de 1300, y fou, per lo tant, arreplegada a Catalunya junt am les demás illes, que mes tard varen sotmetre's al mateix en Jaume 'l Conqueridor. —S. y B.

ANX 2877

sortia tota l'expedició... y després d'haver sostingut grans batalles amb els moros y de tenir setiada la ciutat de Mallorca per espay de tres mesos y mig, aquesta caigüé en poder del rey en Jaume 'l dia primer de Janer de 1230..."

El cromo titulat LA BATALLA D'ALMENARA, DERROTA DE LES TROPES DEN FELIP V, Diu: "...Si bé és cert que en Felip V, mercè a l'ajuda del seu avi en Lluís XIV, rey de França, va lograr vencer l'arxiduc en Carles y entronisar-se com a rey d'Espanya,

contra la voluntat de tots els catalans... va tenir els seus disgustos... com la gran derrota en l'anomenada batalla d'Almenara. Era cap allà l'any 1710. El rey en Felip V, seguit de tot el seu exercit y material de guerra, va sortir, el dia primer de Maig, en direcció a Lleida; y, cinc dies més tard, l'arxiduc en Carles, arreplegant totes les seves tropes, compostes de catalans en llur major part... a l'arribar a Almenara se trobaven fit-a-fit ambdós exèrcits, començant tot seguit una sagnanta batalla en la qual els catalans portaren

LA BATALLA D'ALMENARA. DERROTA DE LES TROPES DEN FELIP V

Si bé és cert que en Felip V, mercè a l'ajuda del seu avi en Lluís XIV, rey de França, va haver vençut l'arxiduc en Carles y entronitzar-se com a rey d'Espanya, contra la voluntat de tots els catalans; no per això va deixar de tenir eis seus contratemps y disgustes, entre 'ls quals ocupa un lloc importantíssima la gran desgracia que va sofrir en l'anomenada batalla d'Almenara.

En cap allà l'any 1710. El rey en Felip V, seguit de tot el seu exercit y material de guerra, va sortir, el dia primer de Maig, en direccio de Lleida; y, cinc dies més tard, l'arxiduc en Carles, aplegant totes les seves tropes, compostes de catalans en llur major part, sortí de Barcelona y s' dirigí també cap a Lleida, traspassava l'Ebre y el Noguera, y a l'arribar a Almenara, se reuní amb a fitz amós exercits, començant tot seguit una sangniant batalla, en la qual els catalans, menats per l'arxiduc en Carles, desde ls primers instantis portaren la davantera fins arribar a desfer completament l'exercit den Felip, que no va tenir més remey que fugir y refugiarse cap a Aragó. Però, com que l'exercit de l'arxiduc Carles no deixava de perseguir-lo, varen trobar-se de nou amb els enemics a prop de Saragoça, y allí novament en Felip V va ser derrotat y aterrat pels catalans.

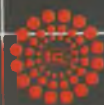
Després d'aquesta batalla tant victoriosa pels nostres y pera l'arxiduc en Carles, semblava cosa segura que aquest darrer fora 'l rey d'Espanya, descartant el seu rival en Felip V. Però desgraciadament no va ser aixís, perquè aleshores haví den Felip V, el rey de França Lluís XIV, més que may va ajudar el seu nét. Poc després (1711) vingué 'l seti de Barcelona, al seti que va durar 13 mesos, y també vingué la caiguda den Rafel de Casanova, la memorable data del 11 de Setembre de 1714, y, per lo tant, lo que tothom ja sab, o sigui la caiguda de Barcelona, la derrota de l'arxiduc en Carles, el triomf den Felip V y la perdua de les nostres estimades llibertats.—S. y B.

Any 1710

la davantera fins arribar a desfer completament l'exèrcit den Felip... aleshores, l'avi den Felip V, el rey de França Lluís XIV, més que may va ajudar el seu nét. Poc després (1711) vingué 'l seti de Barcelona, que va durar 13 mesos, y també vingué la caiguda den Rafel de Casanova, la memorable data del 11 de Setembre de 1714, y, per lo tant, lo que tothom ja sab, o sigui la caiguda de Barcelona, la derrota de l'arxiduc en Carles, el triomf del Felip V y la perdua de les nostres estimades llibertats."

Al dors del cromo que d'una manera tan gràfica s'hi reflecteix, titulat CONQUESTA DE VALENCIA, hi llegim:

"...Quant lo rey Jaume I, no complerts encare los vint anys d'edat, hagué conquistat lo regne de Mallorca, volgué continuar aquesta gloriosa tasca; a quin fi va decidir arrencar a Valencia del poder dels moros. Deu anys durà aquesta atrevida empresa, a quin fi se trasladá en 1228 lo Rey a la ciutat de Tortosa... Un cop presa ja la

TAINCO - GIRONA, S. A.

Travessia Santa Eugènia, 42 - Tel. 23.29.61* - Tèlex 57003 TAGE-E - 17190 SALT
Delegació a 17600 FIGUERES: Carrer Méndez Núñez, 43-45 - Telèfon 51.02.15

UNA ORGANITZACIÓ AL SERVEI DELS PROFESSIONALS I LA INDÚSTRIA

- Automatismes
- Conductors
- Motors elèctrics
- Transformadors
- Distribucions
- Il·luminació
- Grups Hidroneumàtics
- Aparellatge B.T.
- Aparells de mesura
- Canalitzacions
- Làmpades
- Materials d'instal·lacions

GRUPO

ALDAC

HISTORIA DE CATALUNYA

16

CONQUESTA DE VALENCIA

Quant lo Rey Jaume I, no complets encare los vint anys d'edat, hagué conquistat lo regne de Mallorca, volgué continuar aquesta gloriosa tasca; a quin fi va decidir arrencar a Valencia del poder dels moros, en que aleshores estave, pera ajuntarla a la seva corona, o sia al costat d'Aragó, Catalunya y Mallorca.

Deu anys durá aquesta atrevida empresa a quin fi se trasladá en 1208 lo Rey a la ciutat de Tortosa, desde quin lloch s'apoderá primerament d'Ampesta, que era un reyal seil, y mes tard dels castells d'Ulldecona, Montornés y Uxó, aixis com d'un gran nombre de ciutats, viles y pobles, entrant, per últim, trioufalment a la capital de Valencia, la mateixa vigilia de Sant Miquel, en l'any 1238.

Un cop presa ja la ciutat de Valencia, Jaume I se dedicá a la conquesta de tots aquells castells y llochs situats dins del regne, ahont els moros encare hi conservaven lo seu poder. Aixó ho lográ'l Rey després de grans esforços y treballs.

Realizada ja tota la conquesta de Valencia y posades les seves coses ab lo degut ordre, se dirigí lo Rey cap a Aragó y Catalunya en quines poblacions, a mida que anave visitant, se feyen grans festes y balls populars en lloanse seva, a quines demostracions contestave Jaume I concedint diferents honors y mercés als seus habitants que aquets rebien ab ayal agratiment, que fins los seus fills y nets s'en consideraven tant joyosos y contents com si a n'ells mateixos haguessin sigut concedidas las distincions. — *DEUOS.*

Serie VII - N.º 2

Any 1238

ciutat de Valencia, Jaume I se dedicá a la conquesta de tots aquells castells y llochs situats dins del regne, ahont els moros encare hi conservaven lo seu poder... y posades les coses ab lo degut ordre, se dirigí lo Rey cap a Aragó y Catalunya, en quines poblacions se feyen grans festes en lloanse seva, a quines demostracions contestave Jaume I concedint diferents honors y mercés als seus habitants..."

I de l'últim dels cromos presentats, LES CORTS CATALANAS, en traure els següents trossos: "Proba

eloqüentíssima de que Catalunya ha estat sempre un poble aymant del règim democràtic ho es el fet de que desde temps molt llunyants tingué les seves Corts, donchs la primera assemblea legislativa data de l'any 843, que fou reunida a Ampuries pel comte Alarich... En els pobles tenien dret a elegir representants aquells que reunien la condició de ser cap de casa AB FOCH ENCÉS, tant si eren homes com dones... Constituïdes les Corts comensaven la tasca pel discurs del trono que's feya en català, després

RECUPERADORA DE SALT, S. A.

MAJORISTA DE FERROS I METALLS

Ferralla i desballastaments

Servei de grua públic

Camí de Vilablareix, s/n
 Telèfons 23.67.61 i 23.74.61
 Apartat de Correus, 4
 17190 SALT

Rodons
 Bigues
 Tubs - carrocers
 Tela per a tanques
 Uralites
 Maquinària
 Motors elèctrics
 Recanvis camió
 Materials de subhastes
 Reixes - Portes

**REPARACIÓ
 ELÈCTRICA
 DE L'AUTOMÒBIL**

C. Àngel Guimerà, 4 - bis
 Telèfon 24.16.07
 SALT

HISTORIA DE CATALUNYA

18

LES CORTS CATALANES

Proba obediència de que Catalunya ha estat sempre un poble aymat del règim democràtic ha es el fet de que desde temps molt llunyans finsquè les seves Corts, donchs la primera assamblea legislativa data de l'any 843, que fou reunida a Ampuries pel comte Alarich.

Les Corts Catalanes eren una representació de les forces vives del poble íntegrades pels elements popular, militar y eclesiàstich, que s'anomenaven *crassans*.

En els pobles tenien dret a elegir representants aquells que reunien la condició de ser cap de casa *ad fidei oneri*, tant si eren homes com donas. Hi havia localitats nou la elecció se feya al *correntari* o bé en la plassa pública y fins a la platja. A Barcelona, la votació durant molts anys se feya en les escales del Palau dels Comtes, y també a la *Plassa del Rey* ja mateixa que ara porta aquell nom).

En aquestes assemblees no deixaba, ab tot, d'haverhi la seva solemnitat. En elles entrava la Rey acompanyat d'un determinat nombre de representants, pujava mes esgrimon que'l condon a un luxós tron situat dalt d'un gran catèfalch, en quin lloch quedava completament sol y ahort hi era entregat tot seguit (cosa tradicional) un estoch desenyat que ell se guardava. Al peu del tron s'hi sentaven les seus concellers. A la seva dreta els representants d'Aragó y Valencia y a la esquerra els de Catalunya y Mallorca. Ademés hi havia els barchs dels síndichs y diputats, al primer dels quals hi seya lo canceller en cap de Barcelona.

Constituides les Corts comensaven la tasca pel discurs del tron que la feya en català, després venia la contesta en llengua d'Aragó y seguia, per últim, la discussió de tots els assumptes objecte de la convocatòria.

Es concurren a l'assamblea permaneixien coberts devant del Rey.

El present cromó representa les Corts celebrades a Montzó l'any 1383, les quals obligaren al Rey Joan I a fer economies en els gastos de la casa reyal y a regular ses costums, donchs a causa del seu temperament vanidós era molt aficionat a despilfarrar. — BARRIS.

Serie VII - N.º 4

Any 1383

veníe la contesta en llengua d'Aragó y seguíe, per últim, la discussió de tots els assumptos objecte de la convocatòria. Els concurrents a l'assamblea permaneixien coberts devant el Rey. El present cromó representa les Corts celebrades a Montzó l'any 1383, les quals obligaren al Rey Joan I a fer economies en els gastos de la casa reyal y a regular ses costums, donchs a causa del seu temperament vanidós era molt aficionat a despilfarrar."

Una vegada més hem d'agrair que algú es preocupés de deixar escrits els

successos de la seva època, encara que no fossin precisament gloriosos, i, a part dels llibres que no sempre tothom té a l'abast, aplaudim la idea de convertir els cromos en mitjà cultural orientat als més joves de la nostra societat, que a no tardar en seran les persones representatives.

També queda clar que la història és com és i, amb tota seguretat, no sempre com voldríem que fos.

Ben vostre,

Emili Torrent i Algans

Construcció i venda de:

PISOS
CASES
LOCALS
APARCAMENTS

EUGESA

CONSTRUCTORA - IMMOBILIÀRIA

Carrer Major, 182 - 17190 SALT
Telèfon 23.55.61

RÀDIO CLUB SALT

Sembla que era ahir, i cada any tornem a retrobar-nos per la Festa Major, i com cada any portem el nostre granet de sorra a aquest programa.

Com cada any també el RÀDIO CLUB SALT, enviarà la Q S L especial en commemoració de la Festa Major, per tal de fer-nos conèixer, encara més, com a poble de Salt. Col·lega, esperem que facis la teva Q S L!

També us convidem a visitar l'exposició que hem muntat a la Sala d'Actes del Casal de Jubilats de Salt, de tot un seguit d'aparells antics; per cert, si en teniu algun d'arraconat i voleu portar-lo, també l'exposarem. Juntament amb l'Exposició, es muntarà un petit "mercadillo" d'aparells usats de ràdio-afecionats.

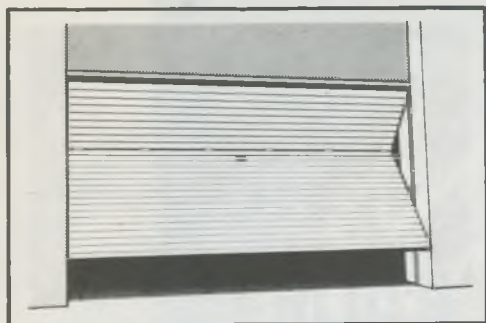
Aquest any, les activitats que el Ràdio Club ha dut a terme han estat molt diverses, hem participat en marxes atlètiques, seguretat de curses de bicicletes, controls i seguretat en rallis, concurs de telegrafia i de fonía, i per tal de fer-nos sentir dels punts més allunyats del món, hem modificat el muntatge de les nostres antenes, que ja convenia.

Aquestes són algunes de les activitats del Ràdio Club Salt, si alguna d'elles t'interessa, t'esperem.

Recordeu que els ràdio-afecionats unim el món.

La unitat mòbil de Ràdio Club Salt sempre a punt d'oferir-los les notícies del dia.

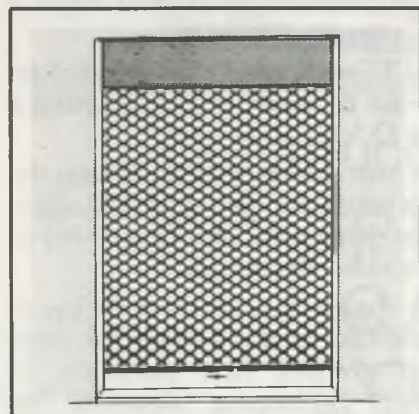
EA-3, R.C.S.

Porta basculant i correderes

Amb acabaments de fusta, xapa galvanitzada o alumini.

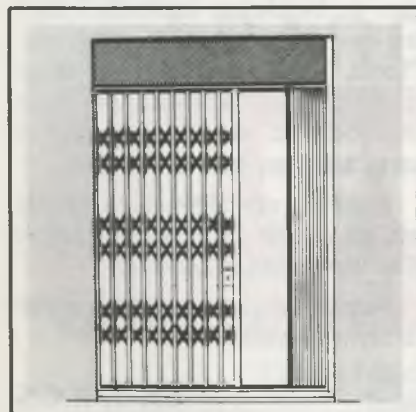
Construeix i instal·la:

Carrer Major, 308 - SALT
Tallers: camí de Vilablareix
Tels. 44.03.07 - 44.02.76

Varilla R-14

Porta construïda de varilla que permet la visió a través, per a botigues, etc.

Ballesta R-13

Porta totalment amagada que protegeix el seu àtic, comerç, pis, xalet, etc.

LA BIBLIOTECA DE SALT I LA COL·LECCIÓ LOCAL

La col·lecció local d'una biblioteca pública és on s'apleguen, degudament ordenats, tots els documents que fan referència al poble i al seu entorn.

A la col·lecció local hi trobarem llibres, programes de festa major, diaris, plànols, fotografies, revistes, cartells, vídeos... etc, que serviran per a documentar-nos sobre la vida quotidiana, cultural, política, econòmica i social del poble.

És a la secció local de la biblioteca que els estudiosos, els estudiants o simplement els que senten curiositat per a saber qualsevol faceta del poble, acudeixen per a la consulta, la investigació o la satisfacció de la seva curiositat.

A la Biblioteca Jaume Ministral i Masjà vam començar a iniciar la col·lecció local amb motiu del material aplegat en les "Primeres Jornades d'Estudis Saltencs" organitzades per l'Associació de Veïns. A partir d'aquí hem anat recollint tot allò que d'una forma o altra té relació amb Salt, començant pel material que hi havia a la biblioteca, que era bàsicament, el recull de programes de la festa major i algun

llibre. Hi ha hagut diverses donacions particulars, la més important, és curiós, és la de la viuda Cabruja, resident a Mèxic; diverses fotografies, alguna publicació periòdica d'abans de la guerra... i fins i tot, una tesi doctoral sobre Torras i Bages, per citar documents ben diversos, que com a denominador comú tenen l'activitat del poble i dels seus habitants.

Cada dia buidem tot allò que de Salt surt a la premsa i a les publicacions periòdiques i ho ordenem en dossiers. No cal dir que estem alerta de tota la producció editorial que d'alguna forma incideix en el tema, així com de totes les revistes i butlletins que surten al poble. Sumant tots aquests esforços tenim un fons de col·lecció local que el trobareu ordenat alfabèticament, per matèries, a la sala de lectura de la biblioteca i que està a la vostra disposició.

Esperem poder enriquir-lo cada vegada més, però necessitem la col·laboració de tothom per a recuperar tota mena de documents, referits als anys més reculats de la nostra història col·lectiva, que al seu moment no es pogueren recollir i ara són molt difícils de trobar. En aquest aspecte, com en molts d'altres de la vida d'un poble, és conscienciant-nos tots plegats que tindrem una bona col·lecció de documents per a refer i fer la nostra història.

La col·lecció local és cosa de TOTS!

Carme Bover i Calvo
Salt, 16 de juny de 1988

PHILIPS

ES ÉL.

Es la obra perfecta. Es el nuevo televisor Philips K-100.

Con la pantalla cuadrada y extraplana de la tecnología FSQ Visión. Exclusiva de Philips.

Además, teletexto controlado por computadora y Euroconector.

Porque nuestro mundo cada vez tiene menos fronteras.

El futuro es él.

SUYO EN:

RADIO GIRBAU

C. Major, 89 - SALT
Rambla, 37 - GIRONA
Pl. Calvet i Rubalcaba, 12 - GIRONA

CAPÍTOLS MATRIMONIALS

Els que som de poble, que ja n'hem complert uns quants i que tardament hem vingut a residir a Salt, gairebé connectem i fem petar la xerrada amb persones d'un mateix tarannà, encara que saltencs de tota la vida. Són els que sovint els agrada recordar i referir-se a aquell Salt d'antany, poble camperol i hortalà, on tothom es coneixia. Aquell Salt de les eres, dels pallers, de les tartanes, del carrilet, de les processons i dels capítols matrimonials.

Els capítols matrimonials foren uns pactes públics que es feien en escriptura quan s'havia de celebrar un casament. En temps passats rarament es concebia un matrimoni sense prèviament haver estipulat l'acord amb què hauria de regir-se la família. Per això la vida agrària de Catalunya sempre resistia l'empenta de moltes malvestats, gràcies a la força que li donava el seu sistema jurídic, reconegut com dels més perfectes del món, i entre el qual hi figuraven els capítols matrimonials, una esplèndida mostra de l'altíssim sentit pairalista i organitzatiu del nostre poble.

Manufacturas A. Gassol, S. A.

Fábrica hilados y torcidos
Poliéster, algodón, acrílicas
y géneros de punto

Gassol Fibras, S. A.

Fábrica texturizados

Gassol Color, S. A.

Fábrica de tinturas de hilados

Monar Textil, S. A.

Fábrica de tejidos

Plaça de Salt, 21 - Tel. 23.15.28 - SALT

Un d'aquests enraonaments esdevinguts fa pocs dies, em fa parlar avui dels capítols matrimonials, encara que he de reconèixer que no sóc capaç de referir-los amb prou soltesa ni coneixements. Però sí que em plau d'evocar-los perquè escrupolosament complien o feien complir els drets i les obligacions que es transmetien de pares a fills, seguint generacions, prolongant la família, enfortint les llars i glorificant les dinasties d'herevatges que tant han valoritzat les nostres cases i la nostra terra.

Parlo dels capítols matrimonials en sentit pretèrit, perquè ara ja rarament se'n fan. Sembla que hagin passat a la història i precisament en aquest temps en què tots volem fer ressorgir el nostre antic i volgut costumari. És més, el meu comunicant en casar la seva filla, volia fer-los i sembla que els qui en foren sabedors se'l miraven dues vegades. Diuen que hi ha una tendència generalitzada a recomanar el seu extermini. Són influències d'altres regions. No és moda ni corrent redactar-los en les nostres mateixes notaries.

Voldríem que si Catalunya s'ha pogut enorgullir en el decurs dels segles del seu teixit jurídic-social arrelat sempre a la vida agrària, almenys es recolzi i estimuli els qui, amants de les tradicions, vulguin seguir fent capítols a l'hora del casori de l'hereu o de la noia. Que no es desaconselli els qui segueixen pensant que sense la família-tronc catalana no es pot anar massa enllà. No volem que es trobin en franca crisi a casa nostra un conjunt de factors socials que hem d'enyorar. Perquè els capítols matrimonials potenciaven l'herevatge, asseguraven el conreu, bandejaven el perill que s'enfonsés el que ha costat i que la nostra Catalunya no esdevingués mai empobrida i miserable.

En determinats països avançats, entre els quals s'hi compta França, volen en endavant i a totes, potenciar les unitats de conreu i enfortir els esforços individuals, aquestes unitats d'esperit familiar, estimulants sempre qualsevol iniciativa privada. No portàvem nosaltres amb els nostres capítols matrimonials, molts anys d'avantatge? Aquests arguments i molts d'altres podríem enfocar si poguéssim destruir fonaments trasbalsats i afellits, que com una bufada de demagògia, semblen emportar-se'n tot allò que havia resistit al llarg dels segles.

Maurici Duran

Bona Festa Major

Passeig Marquès de Camps, 6 – Telèfon 23.80.23
Carrer Llarg, 21 – Telèfon 23.31.81
17190 SALT

EN BLANC

Quan un pintor-artista té un paper o una tela al davant, tota blanca, i hi ha d'expressar els seus sentiments i que més tard es transformarà en obra d'art, suposo que és el mateix que passa moltes vegades a un escriptor, columnista o simple col·laborador d'aquest butlletí programa de la Festa Major, en haver d'escriure cada any davant el paper en blanc, l'article demanat. Suposo, també, que hi ha excepcions, i d'altres col·laboradors, comentaristes o escriptors, que estan esperant tenir el paper en blanc al davant, per poder-lo omplir amb les seves dèries, divagacions o impressions. De totes maneres, d'una manera o altra, sempre comencem amb el paper en blanc.

Els organitzadors de la Festa és de suposar que també tenen aquest dilema o problema. De quina manera ompliran el programa de la Festa Major?

També, és de suposar que entre els que formen la Comissió organitzadora de la Festa, la de Salt o d'altres pobles, durant tot l'any van acumulant experiències o suggerències. Van omplint el seu cervell, en blanc, fins a la reunió preparatòria.

Perquè, per aquesta gent, els de la comissió no solament el problema és omplir el programa, que està en blanc, un cartell popular, digne i al gust del consumidor, sinó que també ha de mirar el diner. El famós pressupost.

Jo crec que d'idees i fórmules per omplir el programa, n'hi ha. I moltes. També crec que els uns i els altres discuteixen i al mateix temps es reprimeixen.

Amb tot això, vull dir i donar a entendre que si a mi o a qualsevol altra persona li costa omplir el paper en blanc, i en el nostre cas que no tenim el problema del pressupost, ja que senzillament és un treball de creació, el personal que ha d'omplir una programació de Festa Major ho té bastant negre.

Per tant, Saltencs tots, no siguem massa durs amb els organitzadors.

En el moment d'omplir aquest meu paper en blanc, que per cert ja veig que l'estic acabant, no sé encara com serà el programa d'actes de la nostra Festa Major, però voldria ja des d'ara felicitar la Comissió de Festes, perquè, la veritat, cada vegada més costa omplir un programa en blanc i a més que sigui original, amè, popular i participatiu.

Guillem Terribas i Roca

SANTA LUCIA, S.A.

UN SÍMBOL DE TRANQUIL·LITAT
QUE COBREIX TOTS ELS RISCS

Vida, Plans de jubilació, Combinat de la llar, Decessos,
Accidents, Assistència, Robatori, Incendis, Responsabilitat Civil,
Combinats de comerç, Comunicats i Tallers, Agraris...

COMPANYIA D'ASSEGURANCES

SANTA LUCIA, S.A.

Agència a GIRONA: Santa Eugènia, 18, 1a - Telèfon 20.19.88

Capital, reserves i provisions tècniques: 12.328.214.704 PTA - Primes emeses el 1987: 20.501.951.092 PTA

fleca i pastisseria

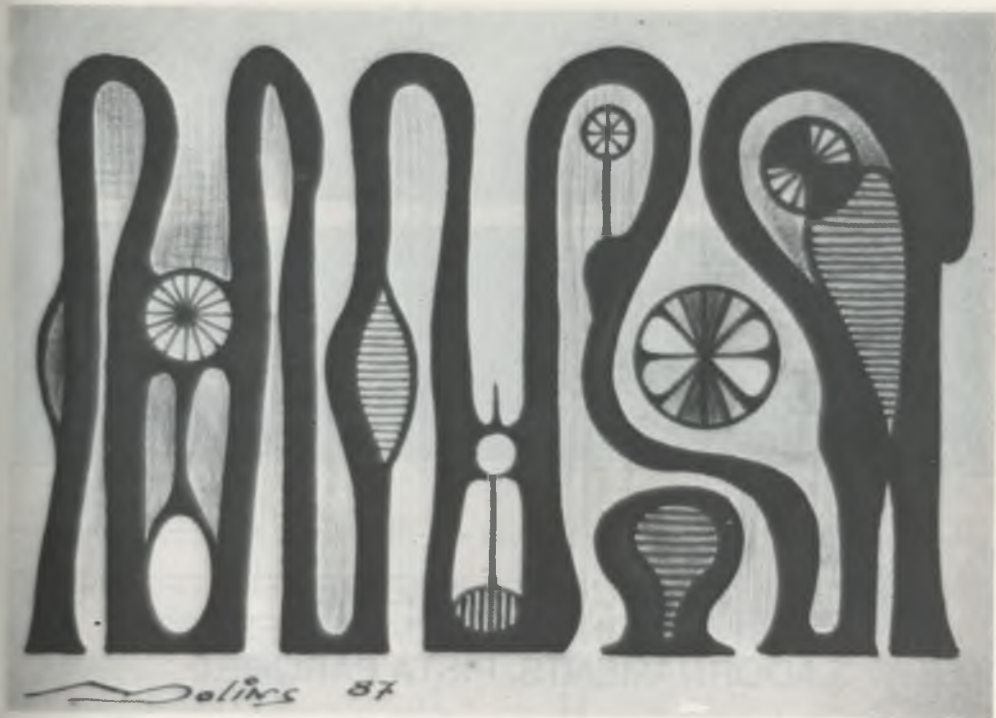
Currius

SALT

C. Llarg, 4 - Tel. 23.83.71

PERRUQUERIA
LEO

Carrer Major, 128 SALT

LA FESTA MAJOR DE LA VIDA

Tot el que fem en aquest món té un sentiment i una explicació.

El ser humà sembla perseguit per tristeses que ha de sortejar com el torero al toro.

Una de les faltes d'alegria d'un home que ja suma temps viscut i que ha passat part de la seva vida estimant els llapis, pinzells, colors, espàtules, topos, buixardes, gardines i totes les eines que serveixin per donar formes a somnis i il·lusions, és que la pressió dels anys acabin amb les seves motivacions i ganes de treballar.

Esperant que la Festa Major duri molts anys, mentre us ofereixo, a la vostra consideració, una de les mostres de 50 treballs que he fet de petit format, titulats "Moments de Viure", on he procurat donar forma a fets que existeixen pel camí d'aquesta vida, per un costat tan clara i transparent i per l'altre tan difícil de comprendre en la seva senzilla profunditat.

Són petits dibuixos d'homenatge a moments viscuts amb respecte i alegria, uns i altres amb ràbia i impotència resignada.

Estimar l'art és viure somniant en les altures procurant no caure.

Lluís Molins

BARRIS

Envelats
Adornaments

c. Major, 302 - Telèfon 23.13.68 - SALT

LLOGUER DE CADIRES
PAVELLONS IMPERMEABLES
ADORNAMENTS, PISTA PARQUET

EMILI CROUS

Sant Jaume, 18 - Telèfon 24.16.47 - 17190 SALT

Ventura-Fàbregas

Envelats

Lloguer de cadires
Pavellons impermeables
Adornaments, pista parquet

Àngel Guimerà, 112 - SALT
Telèfons 23.80.39 - 23.95.88

UNA DE GEGANTS

per BUGARAC

Galeries Bellmirar

entre Passatge Marquès de Camps, 8
i Plaça 11 de setembre, 7 - SALT

CONFECCIONS

MAVI

Tel. 23.22.14

**l'encant
femení**

peruqueria i bellesa

Tel. 23.54.35

LLAMINADURES
i FRUITS SECS

DOLÇ

Llanes

**Maria
Moré**

Tel. 23.66.57

Merceria Perfums

MARIA

Tel. 23.53.83

Ferreteria

Tot-Bric

de M. FELIP

Tel. 23.54.14

CLUB DE FUTBOL SALT

S'ha acabat una nova temporada i, a l'hora del balanç, cal mantenir-se serens i precisos.

El C.F. Salt aquesta temporada ha estat concretament optimista i la il·lusió, treball, esforç i, perquè no, també els errors, han contribuït a assolir el primer lloc, pujant un altre cop a la primera regional.

Sens dubte que estem en el bon camí, ho confirmen els equips que tenim i la bona campanya que han fet; els augmentarem amb un altre equip de Juvenils B. Actualment el C.F. Salt amb la seva escola de futbol base té els següents equips:

Dos equips de Benjamins, A i B

Dos equips d'Alevins escolars, A i B

Dos equips d'Alevins federats, A i B

Dos equips d'Infantils, A i B

Un equip de Juvenils

Un equip d'Afeccionats a primera regional

Tot això és possible gràcies a la col·laboració d'un grup de persones que en les seves hores lliures s'han dedicat a la tasca d'entrenament, preparació, coordinació i altres més; aqueixes persones són els preparadors, entrenadors, delegats, massatgistes, encarregats del recinte esportiu, pares, socis, etc, a tots ells donem el més expressiu agraïment.

La temporada vinent, el C.F. Salt, potenciant la seva plantilla i el futbol base, perseverant en l'esforç i en un treball d'equip, veu un futur amb les màximes ambicions i evidentment sense triomfalismes.

Són part important els socis i simpatitzants, i repetim-ho un cop més, que necessitem l'esforç i l'ajut de tothom, per conquerir més títols, que es mereix aquest nostre i estimat poble de Salt.

La junta directiva encapçalada pel seu president, Miquel Pardo, fa una crida a tots i a tothom. Aprofitant aquest escrit podem anunciar que abans d'acabar l'any podrem gaudir de l'enllumenat de totes les instal·lacions, gràcies al suport que ens dona i ens està donant l'Ajuntament de la nostra Vila.

Per acabar, donem les gràcies a tots i a tothom i esperem que la temporada vinent sigui millor.

C.F. SALT

Esports Heras 2

C. Eiximenis, 13 - Tel. 20.76.51 - GIRONA 17001

Esports Heras

Francesc Macià, 10 (Xamfrà Guimerà) - Tel. 20.76.51 - SALT

Tota classe d'articles
d'esports i fotografia

Tot per a l'esquí,
tennis, muntanyisme, atletisme...

Construccions

Víctor Fraixinó

Prudenci Bertrana, 2

Telèfon 23.14.69

SALT

CONSTRUCCIONS DILMÉ S.A.

C/. Xavier Montsalvatge, 5

Telèfon 23.09.08 SALT

UN LLIBRE, UN AMIC

Ha acabat el curs escolar i els joves busqueu la millor manera d'omplir les vostres hores de lleure. Les Colònies, els Casals i les estades familiars als centres d'estiueig us ajudaran a passar els llargs dies d'estiu. Participareu en activitats esportives, aprendreu coses noves, jugareu, imaginareu i viureu aventures, tant amb els amics de sempre, com amb els que coneixereu durant les vacances.

La Biblioteca Jaume Ministral i Masià vol ajudar-vos, i posa al vostre abast tot un munt de possibilitats gràcies a uns altres "amics", uns amics que us esperen als prestatges de la Biblioteca perquè junts us emocioneu amb les gràcies i desgràcies dels protagonistes, desxifreu misteris, viatgeu per l'espai o imagineu mil situacions insòlites i fantàstiques.

És per això que us oferim aquesta petita mostra dels últims llibres que han arribat a la secció infantil de la nostra Biblioteca. Mireu els títols i engresqueu-vos. **ELS VOSTRES "AMICS" US ESPEREN!**

- CARBÓ, Joaquim: "*L'orella del poble*". Publ. de l'Abadia de Montserrat, 1987.
- COMELLES, Salvador: "*En Bernat i el núvol*". Ed. La Magrana, 1987.
- DUMAS, Philippe: "*El professor Octavi Gastó-Crustó o el nét del seu avi*". Ed. Aliorna, 1987.
- GRIMM, Jacob i Wilhelm: "*El Tambor i altres contes*". Ed. La Magrana, 1987.
- GUTMAN, Claude: "*El Pelut, el pare, ella i jo*". Ed. La Galera, 1987.
- HÄRTLING, Peter: "*En Ben estima l'Anna*". Ed. La Magrana, 1986.
- HINTON, Nigel: "*L'accident*". Ed. La Galera, 1987.
- HINTON, S. E.: "*El noi de la moto*". Ed. Empúries, 1987.
- KIPLING, Rudyard: "*L'estigma de la bèstia*". Ed. Els Llibres de Glauco, 1987.
- LANG, Othmar Franz: "*Quiròpters com vampirs*". Ed. La Galera, 1987.
- LARREULA, Enric: "*Brillant*". Ed. Gruïlla, 1987.
- LEE, Vernon: "*El fantasma enamorat*". Ed. Els Llibres de Glauco, 1987.
- NÖSTLINGER, Christine: "*Estimada iaia, la teva Susi*". Ed. Cruïlla, 1987.
- RAYÓ, Eusèbia: "*L'alquímia del cor*". Ed. La Galera, 1987.
- RUDO, Marcy: "*El pastís*". Ed. Aliorna, 1987.
- RUDO, Marcy: "*La victòria*". Ed. Alirona, 1987.
- SOTORRA, Andreu: "*L'assassí viu a Bellvitge*". Ed. Empúries, 1987.
- VALLVERDÚ, Josep: "*Naúfrags a l'espai*". Ed. La Galera, 1987.

Antònia Gimbernat
Salt, 15 de juny de 1988

Oficina: c. Major, 316
Magatzem: c. Joaquim Ruyra, 16
Telèfon 23.75.02
SALT

Construccions

AURICH, S.A.

**Construcció de xalets i
obres de paleta en general**

COMAS

JOIERIA
COPEs
TROFEUS
PLAQUES

Carrer Major, 83
Telèfon 23.47.70
SALT

**Fusteria
Mecànica**

Joaquim Bober

Àngel Guimerà, 96
Telèfon 23.62.52
17006 SALT

ESTIMAR EL POBLE

- I, com s'estima el Poble?
- De moltes possibles maneres.

Miquel Berga
3 de març de 1988

Fragment del Manuscrit a tamany real

Potser per mi, doncs, en fou una, el meu sofriment moral davant la visió dantesca del poble de Belchite (Aragó) destruït, esmicolat literalment per ambdues forces combatents per la possessió d'una ciutat màrtir que canvià de mans tres vegades. Les ruïnes de la qual al cap de mig segle són encara una allisonadora mostra de la brutalitat d'una guerra. El record de la meua família i els del meu poble foren el centre constant dels meus pensaments durant els dos anys –juny 1937 –març 1939– que vaig estar fora de casa, incorporat a la 144 Brigada Mixta –44 Divisió de l'Exèrcit de l'Ebre de la República Espanyola–. Que el que veien les meus ulls astorats, tanta destrucció, tanta misèria i tanta mort, pogués passar a Salt, em produïa esgarrifances d'horror i ganes de plorar. I sentia créixer molt més intens que mai el meu amor per les seves pedres i per la seva gent. Avui, al cap de 51 anys, veuen la llum transcrites íntegrament, sense correcció ni retoc de cap mena, les meves impressions d'aquells dies gràcies a la bona vista, la bona voluntat i la fèrria constància del dilecte amic Josep M^o Oliveras i Oliveras; la reproducció d'una de les pàgines del meu manuscrit, palesa abastament la dificultat de la seva lectura. Foren escrites sempre directament i els meus ulls dels 26 anys captaven tot el meu entorn amb la fidelitat d'una bona màquina fotogràfica ben enfocada.

*MATERIAL DE DIBUIX I D'OFICINA • CÒPIES DE PLÀNOLS
FOTOCÒPIES (Ampliacions i Reduccions) • PLASTIFICATS
ENQUADERNACIONS I EL NOU SERVEI DE TELECÒPIA.*

*Pompeu Fabra, 11 (al costat de la Casa de Cultura) - Telèfon 20.39.44 - 17002 GIRONA
Carrer Migdia, 11 - Telèfon 21.35.65 - 17002 GIRONA
Ronda Barcelona, 3 - Telèfon 50.38.70 - 17600 FIGUERES*

Stein **Papereria tècnica · Copisteria**

...Ja des de la sortida de Codo, s'ofereix a la nostra vista la silueta enlairada de l'església amb la punxa del campanar i l'alta xemeneia d'una fàbrica. A les proximitats del poble veiem alguns embuts de més d'un metre de fondària, produïts per l'explosió de les bombes dels avions. Feien cap a dos metres de diàmetre i en trobem alguns. Cap a l'entrada, hi ha arbres a la carretera i molts d'ells són testimoni del rebotre furient de la metralla que es troba incrustada en l'interior de llur soca a més de tres dits de fondària. Arbres ja vells amb les branques mutilades i les soques amb el mateix rec que hi hauria fet el pas de la serra amb les vores de la ferida plena d'arestes de la pell. La majoria d'arbres són acàcies. N'hi ha de joves que han quedat segades a pocs pams de terra, amb el senyal inconfusible del pas de les bales. D'altres mostren rascadures, produïdes pel fregadís cremant dels ferros de les granades. A uns marges de l'oliverar, proper al poble, s'hi

veuen forats espessos per resguardar-s'hi els tiradors assetjants. A la mateixa entrada del poble, el rètol que diu BELCHITE està foradat com un colador. Els fils del fluid elèctric pengen per terra juntament amb els trossos blancs de les porcellanes aïllants. Una acàcia gairebé partida pel mig reposa la seva soca a terra com una escombra monumental disposada a entrar en acció. Des d'aquí, l'església, el campanar, que com a per tot està al cim més alt del poble, està mutilat de tal manera per les bales i bombes, que semblen rosegats per la lepra. Igual aspecte ofereix el Seminari. Com aquesta xemeneia tan alta i que no sé per què encara s'aguanta dreta. Sembla com si en lloc d'explosions violentes que esventren les parets i fan forats estrellats i amb tota mena d'arestes, hom s'hagués entretingut amb una escarpa extraordinària a trossejar a poc a poc tots els sortints, produïnt també amb tota cura els forats innumbrables que mutilen la torre del campanar. En molts llocs, el rebotre de les bales era tan seguit que sembla llimat, guardant encara damunt els teulats tota la seva, gairebé, pols de rajols i obra. A la nostra curiositat s'ofereix tota l'anatomia de les cases. Les que tenen les quatre parets dretes, mostren en diferents casos, quasi sempre, les distintes seccions de les cases. Quan algun sostre s'aguanta gairebé per miracle, hom pot apreciar els mobles de totes categories que encara hi ha. Un bufet. Damunt les seves lleixes, polsoses i foradades, pilons de pedres i calsobres, amb la mateixa naturalitat que abans havia aguantat la fruita ben disposada.

Enfonsada fins a la meitat per les runes, una màquina de batre rovellada, enlaira amunt, encara, el seu canó expulsor de la palla. Com si ens allargués un braç demanant que la traguéssim d'allí, com freturosa de llançar-se a la seva activitat torbada pel ploure assés de plom.

Els ferros treballats de moltes balconades es retorcen com branques socarrimades en les més inversemblants de les actituds. Hom diria que estan contents del canvi de posició. A voltes apareixien a la nostra vista un llit aguantant-se en perfecte equilibri i sobre els dos únics cairats que posen en comunicació les parets enfonsades d'una mateixa casa. Cadires

FLECA MASÓ

1901 – 1988

Carrer Llarg, 14 – Telèfon 23.42.86 – 17190 SALT

*Esquinça el cel l'agut de la tenora
i en cada cor flameja un nou delit;
la terra amb joia trepidant s'arbora
i amb resplandors de vida redemptora
sentim la Pàtria sobreixir del pit.*

*Serena i noble la Sardana oscilla,
a esquerra, a dreta, amb ritmes de combat.
Un bell estel al mig del cel vigila
i la tonada espais enllà s'enfila,
portant pels aires un anhel sagrat.*

*Fragment de "LA SARDANA",
de Joan Llongueres*

suspeses d'un clau o d'un tros de roba, brinden les seves quatre potes al buit. Fou necessari l'esclat d'una bomba, segurament, perquè quedessin en contacte un tros de cortina i el fustam d'una cadira. La majoria de cases tenen soterrani. Ara és ple de tot el contingut de la casa, baldament tingués tres pisos. Tan atapeït quedà a l'impuls del vibrar violent de les capes d'aire, sotraquejades per les explosions seguides, que viure en la casa aquells moments era la mort. Infinites són els cadàvers que jeuen sota aquestes desferres. D'alguna casa on tots agosarats hem ficat el cap, n'hem sortit tapant-nos el nas. D'una que devia ésser una barberia, en queden solament quatre miralls grossos clavats a la paret i que estan intactes. En el sòl, a tres passes de la porta que ja no existeix, hi ha el cadàver d'un gat d'ulls oberts entelats. Per les façanes que estan senceres es llegeixen prospectes dels feixistes. Un d'ells diu; "NO PASARAN LA MASOVERIA, EL MARCHISMO, EL SEPARATISMO". Imprintit sobre un fons de bandera bicolor.

Gairebé sobre aquest n'hi havia encara un de sencer, d'abans de les eleccions del 18 de febrer de 1936, a favor de la candidatura d'esquerra. Trobem alguns soldats que estan fent treballs de desenrunament. Treuen taulons i fustes, fan caure parets que amenaden ruïna. Hi ha un oficial, que per la indumentària, sembla un oficial de cossacs, i resulta que és català. Una vegada més les aparences enganyen. Una velleta, d'una de les poques famílies que hi vivien, asseguda al llindar, neteja no sé què. El meu company li pregunta: "TRABAJO, ABUELA?" L'"abuela" ens mira sense respondre i nosaltres seguim la marxa. No ens podem torbar gaire, perquè els núvols s'han convertit en una boirina que es desfà damunt nostre i ens va mullant les mantes. En cas que plogués, a la nit no podrien abrigar-nos amb les mantes molles. Una sala d'espectacles ofereix les intimitats del seu escenari. Ara la sala

està plena d'excrements. Igual que Codo, això s'ha convertit en una immensa comuna. Ningú es pren la molèstia de sortir als afores. Sort que ve l'hivern. Cauen gotes i passem de llarg per molts carrers. En una plaça, les fonts seques mostren llurs boques de ferro rovellat. Anuncis en moltes façanes, de curses de braus i altres festes. En les runes del que devia ésser una petita cort s'hi veu incrustat en un tros de paret el cos d'un xai jove, que aviat no en quedarà sinó la pell. Als afores, hi ha com una espècie de llac. Tement mullar-nos de debò sortim del poble. Ja vindré un altre dia a mirar-lo detingudament. Agafem una carretera contrària per on hem vingut, ja que, segons el meu company, ens menarà a un camí que ens durà al poble. Ens atrapen uns quants carros d'assalt molt ben camuflats amb llurs torres blindades, per on sortien, amenaçadors, els canons de les metralladores. Porten una bandereta de la República. Vistos de front, semblen uns monstres estranys i instintivament t'apartes a la cuneta. Les portelles són obertes i es veu el conductor, el tirador i a voltes, com una escotilla de submarí, la torre blindada és oberta. Van passant gronxant llur pesada carcassa sobre la suspensió admirable de llurs molles...

CERTIFICADO DE IDENTIDAD

Don JOAQUÍN FELIÓS FERNÁNDEZ,

Mayor de la 14ª Brigada

CERTIFICADO. Que don *Joaquín Felios*
de *26* años de edad, clasificando *civil*

presta sus servicios en concepto *Talpa*

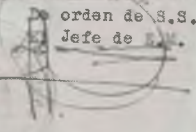
en la *Ca de Indemnización*
desde el *4 de Julio 1931* por haber
sido destinado por orden *de Talpa*
a *los trabajos de reparación de Indemnización*
de *Palatania*

Y para que conste, expido el presente certificado-salvoconducto, que tendrá validez hasta

el día *31 de Mayo P. O. a 15*
de *Octubre* de *1931*

orden de S.S.
Jefe de *...*

BUENAS DACTILADAS DEL INTERESARIO

CENTRO DE ARTES MARCIALES

Tel. 23.42.35

L'AJUNTAMENT DE SALT DEDICA UN CARRER A JOSEP TARRADELLAS

La Generalitat ha simbolitzat la voluntat d'autogovern que ha tingut la nació Catalana en el marc d'un estat històricament plurinacional. Ha estat també, i és actualment, una institució sorgida de la democràcia com a forma de govern. En aquesta perspectiva, el nostre poble ha donat a alguns dels nostres carrers més importants el nom dels Presidents del Govern de la Generalitat, ja desapareguts.

A vegades ens costa reconèixer la grandesa d'un home que coneixem massa de prop. Vull dir que se'ns fa fàcil mitificar la figura venerable del President Macià o veure el President Companys com un màrtir de la Pàtria. Són figures, per la majoria, llunyanes i desconegudes, i hi ha una certa historiografia fàcilment entregada als reduccionismes més o menys patriòtics. Dic això, doncs, perquè hem viscut prou a prop del President per detectar-li les fragilitats, o per discrepar de les seves apreciacions.

També es pot pensar que el destí li ha estat favorable. És cert que potser l'èxit del seu retorn es deu en bona part a l'alarma de les dretes espanyoles davant l'esclatant majoria de les esquerres a la Catalunya de 1977, que veieren en la seva figura un possible efecte moderador i de contenció de la situació electoral. Però és que costa imaginar-se algú que hagués apostat tan i tan tossudament, i tan astutament a favor del seu destí.

Allò que eleva a la categoria d'impacte històric aquesta trajectòria personal irrepètible i fascinant del President Tarradellas, és el fet que connecta perfectament amb l'aspiració emocional, política i històrica de la gran majoria del nostre poble en aquell moment.

J. Romagós

**CARNS I EMBOTÍTS DE QUALITAT
ELABORACIÓ CASOLANA**

c. Francesc Macià, 28
Telèfon 23.65.18
17190 SALT

Plaça Mercat, 67, 68, 69
Telèfon 21.30.11
17002 GIRONA

ENQUADERNACIONS

Esteve Planella

C. Indústria, 32 – Telèfon 23.51.86
17190 SALT

Foto:

El Cisne

*Reportatges de:
casaments, comunions
i festes en general*

Pl. 11 de setembre
Telèfon 23.72.42
17190 SALT

Ara s'ha mort, doncs, l'home que va mantenir viva la Flama d'una Generalitat que semblava una curiositat folklòrica. La seva fe personal va connectar amb la fe col·lectiva i en va sorgir el restabliment sense traumes de la nostra primera institució, les seves victòries que ja es poden començar a veure amb la perspectiva del temps, no són poques:

–Va aconseguir que un Rei Borbó decretés el seu nomenament com a President de la Generalitat, essent, doncs, l'únic governant que havent perdut la Guerra Civil i havent estat exiliat del país gairebé 40 anys, retornava amb tot el reconeixement oficial.

–Va impulsar una política d'unitat de les forces polítiques al voltant de la Generalitat; que en un país –ai senyor!– tan petit va permetre una transició especialment efectiva.

–En les seves accions de governant, va estar, sobretot, preocupat per convèncer, persuadir i comprendre les raons del possible adversari, fent un ús pedagògic del poder; que és recordat amb enyorança per molts ciutadans d'aquest país.

Sense creure's un cabdill il·luminat i sense projectar crispacions i enfrontaments sistemàtics, va aconseguir amb les modestes armes del diàleg, la voluntat i les conviccions profundes de la tradició catalanista, que el poble el sentís com al President de tots els ciutadans de Catalunya.

El mèrit, és més que notable i em sembla que serà un acte de justícia que un carrer important de Salt, ens recordi el seu nom i les lliçons de la vida de Josep Tarradellas al servei de Catalunya.

Miquel Berga i Bagué

Tinent d'Alcalde d'Educació i Cultura.

Ajuntament de Salt

Tallers
mecànics

CARPUN
S.A.

Telèfon 47.60.62
Polígon industrial Inigesa
FORNELLS DE LA SELVA

tallers

SERRALLERIA I FUSTERIA METÀLLICA

Polígon Industrial Mas Aliu
Telèfon 23.95.92
17181 AIGUAVIVA

Correspondència:
Onyar, 20, 3r, 1a
17004 GIRONA

C. Pere Coll Guitó, 22
Telèfon 23.19.73
17190 SALT

**AUTO
TALLER**

F. FELIU

Ctra. Nacional II
(encreuament Caldes)
Telèfon 47.03.66
CALDES DE MALAVELLA

“FLOR NATURAL”

De què puc sentir tristor?
de deixar la meva Pàtria,
de qui no estima el Patró,
de veure cremar Montserrat,
i de la senyera, sentir maltractar.

De què puc sentir tristor?
Oi la que jo sentiria!
si aquesta terra aimada,
hagués de deixar algun dia...
en ella m’hi sento com extasiada.

De tristor no en vull sentir,
vull viure alegre i feliç,
pensant que, tinc la gran sort,
de viure aquí a Catalunya
entre el mar i la muntanya.

Desitjo Pau a tothom,
una Pàtria com la meva,
una dança que agermana,
una senyera amb història,
una Verge i un Patró,
tots plens de glòria
com els de la Pàtria que tinc jo.

Mònica Muñoz i Vidal,
7 anys

**PRIMER PREMI
JOCS FLORALS**

SANT JORDI 1988

**COL·LEGI
LES ALZINES**

Ajuntament de
SALT

ESCOLA
DE BELLES ARTS
CLASSES DE DIBUIX
ARTÍSTIC I LINEAL

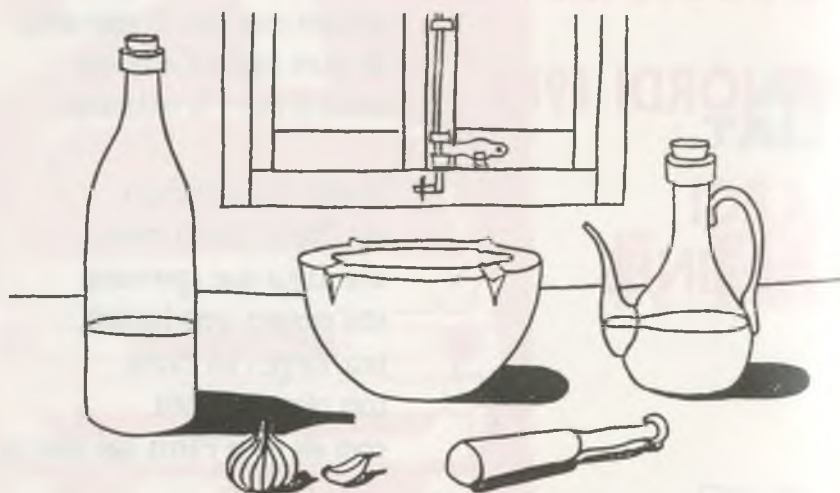
EXPOSICIÓ DE TREBALLS

CARRER Dr. FERRAN Núm. 21 BAIXOS

DIES 22-23-24-25 i 26 DE JULIOL

HORES DE 7 A 9 TARDA

ANY 1988

Del nostre primer equip d'infantils ja en varen sortir grans jugadors

A SALT TENIM PLANTER... D'ESPORTISTES!

L'Agrupació Esportiva de Salt és una entitat creada l'any 1980 per una sèrie de persones vinculades especialment al món del futbol.

Aquesta entitat va néixer per la necessitat que el nostre poble tenia en aquells moments, de donar cabuda a altres esports dintre del seu àmbit.

El començ fou dintre del futbol per anar donant entrada a altres seccions. Així fou com l'any 1982 es creà la secció de patinatge artístic, de la qual i gràcies al treball de persones com la Dolors Gamundi, la Catalina Soler, l'Olga de Pedro i, actualment, la Concepció Aymerich, Anna Ardila, Montse Ayats, Nuri Marés i l'entrenadora Carmen Pérez, en aquests moments tenim uns 60 patinadors, 20 d'ells amb categoria provincial.

Cal destacar el campionat Provincial de debutants aconseguit per la nostra patinadora Bibiana Batallé.

Durant cinc anys la nostra entitat va tenir un equip de futbol al campionat d'empreses i durant tres anys aconseguí el campionat del seu grup.

¡Qui no recorda dels afecionats al futbol, les bones tardes que es passà a l'antic Camp del Salt amb aquest equip, compost principalment per ex-jugadors del Club de Futbol Salt! Actualment s'ha dissolt. (És una assignatura pendent, que crec, des d'aquesta presidència, que tenim els iniciadors d'aquesta idea que fou la A. E. de Salt).

Arrossada al Pla de l'Estacada; amb l'esport fem amics

Esports - Armeria

Nadal

Gran assortiment en
articles esportius, pesca i caça

Carrer Major, 198 (Plaça del Pi) - Telèfon 23.78.79 - 17190 SALT

Confiteria-Pastisseria

J. Negrell

Graco

Nº 244

Tel. 230758

SALT

Carns fresques
Xarcuteria selecta

Jaume Darnés

c. Rafel Masó, 21
Telèfon 23.16.09
17190 SALT

Bones Festes!

SANYO

 FISHER

SERVEI TÈCNIC

TELE i SO

Carrer Major, 383 - Telèfon 23.56.61 - 17190 SALT

El nostre equip de voleibol, brillant campió de Catalunya de 3a Divisió, que ha assolit l'ascens a 2a Divisió, ara li cal un esponsor.

El nostre equip de futbol al campionat d'empreses i entitats esportives.

El 1986 es creà la secció d'Halterofília, que conjuntament amb la Federació Gironina, la subvencionem i la portem endavant. Caldria destacar que durant aquest temps uns quants atletes de la nostra Entitat varen anar al Centre de Tecnificació que la Federació té a Sant Narcís.

Actualment el seu entrenador és el Sr. Nucete, conegut aixecador de la nostra província.

Al mateix any 1986 es creà la secció de Lluita Greco-romana i el seu trajecte dintre de l'àmbit català ha estat molt satisfactori, ja que tenim un Campió de Catalunya en escolars i un Sots-Campió en infants.

Al 1985 es creà la secció de Voleibol, la qual amb tres anys ha passat de categoria provincial a l'actual categoria de 2a Divisió

Catalana, on ha pujat aquesta temporada 87-88 en quedar Campió de grup de Tercera Divisió Catalana. Dita secció es troba amb grans problemes en ésser un esport molt minoritari. Té grans dèficits pressupostaris que, fins al moment, s'han anat solucionant amb aportacions de l'A.E. Salt i dels jugadors de Voleibol.

Si per aquesta temporada, en què el pressupost és molt elevat, no es troba cap espònsor, potser ens veurem obligats a renunciar a l'ascens aconseguit pel nostre equip per falta de mitjans econòmics. El seu entrenador, el Sr. Puigvert, té grans esperances que aquest esport s'arreli definitivament a Salt.

Per últim i amb data 25 de maig de 1988, es crea la secció de Hoquei sobre patins, en la qual tenim posades moltíssimes esperances i que de nou es practiqui aquest esport que, amb el Coma Cros, tant relleu obtingué a Salt.

SEGUROS BANCO VITALICIO

AGENTE:
JOSÉ PARRAMÓN MAURICI

c. Esteve Vila, 1 - Telèfon 23.13.45 - 17190 SALT

Talleres

C. Ordoñez

*Reparación
de blanchistería*

*Pintura y mecánica
del automóvil*

Massana, 74
STA. EUGÈNIA DE TER
17005 GIRONA

REVELATS DE CARRETS
REPORTATGES
FOTO-ESTUDI

DICOLOR
foto

C. Major, 93
Telèfon 23.53.40
17006 SALT

C. Rutlla, 100
Telèfon 20.68.09
17002 GIRONA

Cloenda per l'Alcalde en la cursa sobre patins, organitzada per l'A.E.S.

La Secció de patinatge Artístic, en la darrera diada de l'entitat

Des d'aquesta entitat s'intenta crear una escola de Hoquei, a fi de poder anar formant equips per a participar en diferents categories. Durant aquest estiu funcionarà una escola de hoquei els dimarts i dijous de 6 a 9 hores de la tarda, a la pista de la zona esportiva de Salt, sota la direcció tècnica dels Srs. Gamundi (Ex. Comarcros) i Joan Pujol.

Dintre de les activitats que l'Agrupació Esportiva Salt porta a terme al llarg de tots aquests anys, cal destacar les carreres populars, els 5.000 metres realitzats dos anys consecutius per la Festa Major, els campionats de Futbol pista que es realitzaran el mes de Juliol, que serà el nové; els dinars que es realitzen cada any a l'aire lliure amb motiu d'alguna activitat.

La secció Socio-cultural és a càrrec d'en Narcís Cabarrocas i Hors.

Com a President de l'A. E. Salt aprofito aquestes pàgines per fer una crida a totes les persones que sentin algun tipus d'inquietud per l'esport i tinguin ganes de realitzar algun treball, perquè vinguin a l'A. E. de Salt per ajudar aquesta junta a continuar el treball realitzat.

Així mateix, faig arribar de nou a totes les entitats esportives de la nostra Vila, la idea inicial de l'A. E. Salt, que fou la unió de totes elles en algun tipus d'organisme o associació perquè realitzéssim una entitat i amb possibilitats de subsistència.

Després d'aquesta exposició de la nostra Entitat, espero que se'ns conegui una mica més i que aconseguim un millor recolzament de la nostra Vila.

EL PRESIDENT,

Sr. Josep Trapero i López

Salt, 14 de juny de 1988

PRODUCTES
CÀRNIC
BRUGUÉS, S.A.

BRUGUES

c. Pere Coll, 1
Telèfon 23.84.24
17190 SALT

BURCH constructors s. a. Salt

- CASES
- AMPLIACIONS
- REHABILITACIÓ

C. Processó, 57
Telèfons 23.86.02 i 23.43.59
17190 SALT

ac

ASSESSORIA CODINA

Plaça Bern, 3
Apartat 429
Telèfons 20.82.54
i 20.51.00 (4 línies)
17080 GIRONA

ENHORABONA! ESTEU DE FESTA!

Nosaltres, el Club Tennis de Taula Jovent Saltenc, aprofitem l'avinencesa de la Festa Major de la Vila, per informar-vos, als que encara no ens coneixeu, de la nostra presència com a Entitat, dedicada, el nom ho deixa prou clar, al tennis de taula.

La tasca que duem a terme, la desenvolupem al Pavelló Municipal d'Esports, allí convivim amb d'altres Entitats, també dedicades al foment i pràctica de l'esport. Això fa que, plegats respirem i visquem un ambient d'esport amb totes les connotacions que d'aquesta meravellosa paraula, ESPORT, se'n deriven.

L'activitat, que gairebé fa dos anys engegàrem, sense defugir de qualsevol persona que vulgui practicar el tennis de taula, va dirigida a la canalla d'edats compreses entre els 8 i 11 anys. Per això, mitjançant contactes amb els diferents col·legis de la Vila, hem endegat una campanya de captació, que des d'aquestes ratlles volem, si cal, refermar.

Pretenem que el tennis de taula es conegui, es practiqui i, finalment, s'assenti com a activitat, incloent-se en l'espaiós ventall de possibilitats de pràctica esportiva.

Per assolir aquestes fites, el Club Tennis de Taula Jovent Saltenc es compromet, des d'aquestes ratlles, a posar-hi l'afany i dedicació que calgui. D'altra banda, esperem la vostra resposta positiva en un factor indispensable, el factor humà.

No ens volem acomiadar sense agrair públicament a les institucions saltenques, Ajuntament i Patronat Municipal d'Esports, el suport i ajut que fins ara ens han dispensat.

BONA FESTA MAJOR!

La Junta Directiva

Tintoreria

REGOLTA

- Pells
 - Llanes de matalàs
 - Catifes
- i tot el referent a la nostra indústria

C. Major, 312
Telèfon 23.45.43
SALT

MARTRÀ JOIER

Taller propi
Disseny en joieria
Restauració de joia antiga
Rellotgeria

Carrer Major, 100
Telèfon 23.14.80
17190 SALT

MOBLES

TORRAMADÉ

c. Llarg, 123 - Tel. 23.31.23 - 17190 SALT

LES FESTES MAJORS DE SALT DE 100 A 50 ANYS ENRERA

La referència més antiga de les festes majors celebrades a la vila saltenca amb constància a les actes de les sessions dels Consistoris municipals, daten del juliol del 1889, i en ella s'hi fa constar "una protesta pel permís que té concedit l'Alcalde de Districte, Senyor Pere Domingo, per celebrar ball en els dies d'ahir i d'avui (diada de la festa major) en la sala-escola pública de nens". Això és una prova que cent anys enrera no hi havia envelats ni sales de ball amb suficient capacitat per enquir-hi la jovenalla i gent gran, que al so d'una orquestra ballaven polques, rigodons, llancers, vals i d'altres danses molt anteriors als tangos, foxtrots, pasdobles, etc., que es posaren de moda cinquanta anys després. Aquelles festes ens les podrien explicar els que, si encara fossin vius, tindrien avui dia cent vint-i-cinc anys.

Anys més tard, es fa constar en una altra acta consistorial, que s'autoritza el Conseller senyor Martorell "a que contracti els jornalers que necessiti, per la neteja de la plaça de la Constitució i dels carrers principals, en vista als dies de la festa del Sant Patró de la vila". I en la del 15 d'Octubre del 1893 s'acorda "abonar el compte de la neteja de la plaça i carrers, que ascendeix a la quantitat de 33 pessetes". ¡¡Quina manera de llençar els diners del poble!!!

Al cap de deu anys, 1904, les ballades se celebraven en una sala de ball improvisada: L'ENVELAT. En dona fe l'acta del 21 de juliol "per aprovar el procedir de l'Alcalde, per haver autoritzat al senyor Llorenç Nonó i d'altres veïns del barri de Sant Antoni, per bastir un envelat a la plaça de Sant Pere, on celebrar-hi el balls durant els dies de la Festa Major".

Això dels envelats es degué estendre com la reproducció dels bolets quan plou, perquè entre els anys 1905 al 1913, els sol·licitants d'instal·lació d'envelats, a més del citat senyor Nonó, foren els dirigents del Casino "El Invencible" i el cafeter senyor Narcís Alsina per fer-ho a la plaça de la Constitució. A més del permís de ball, es concedia el de poder ballar sardanes en diferents rodals dels barris tant de dia com de nit.

Al final de la primera desena d'aquest iniciat segle, no es va concedir el ja habitual permís, autoritzant només "els enramatges que no dificultin la via pública".

La tradició de l'envelat retorna i per la Festa Major del 1911, el cafeter senyor Josep Hostalnou l'instal·la a la plaça de Sant Pere, però el permís no es repeteix i per la festa de l'any següent, els veïns de la plaça podran dormir tranquils, ja que només s'hi tocaran sardanes. A l'any 1913 el cafeter senyor Pere Alsina demana el permís per aixecar l'envelat, i se li concedeix, "mentres en el lloc on l'instal·li no interrompi el trànsit públic, ja que no especifica el lloc on serà instal·lat". A la plaça de Sant Pere, emperò, s'hi varen tocar sardanes organitzades pel "Centro Republicano", que a més d'adornar i enllumenar la plaça hi feien concerts i ball públic.

Els Ajuntaments d'aquells anys, també ajudaven, en la mesura de les seves possibilitats, a sufragar les despeses de la Festa Major. I així en una acta d'una sessió hi figura "l'ordre de pagament de sis pessetes a l'estanquer del poble com a pagament de dos paquets de cigars, que l'Ajuntament va obsequiar a les dues orquestres que varen oferir unes serenates públiques davant la Casa de la Vila..." Això va passar a l'any 1914.

Anys més tard, varen ser més esplèndids, i en la sessió del 9 de juliol del 1922 "reconeixen que s'adeuden cent pessetes al 'Centro Republicano' i cinquanta al cafeter senyor Pere Alsina per la subvenció de la Festa Major del 1921" i suposo que es degueren fer efectives. A la vegada es va acordar "que la subvenció de 440 pessetes que es tenia destinada pels festeigs de la festa d'aquest any, sigui destinada per sufragar les despeses de desplaçament i estada del geòleg Rv. Dr. Jaura, vingut per estudiar sobre el terreny l'abastament d'aigües potables pel poble".

Cal, emperò, ser justos, i no tractar de rates als components del Consistori municipal, ja que en la sessió de juny del 1928, acordaren "subvencionar la totalitat de les despeses de la propera Festa Major, com els balls a l'aire lliure, i els dels dos envelats". I passada la festa, "Examinada la documentació dels festeigs, ha donat el resultat següent: Despeses, 12.300 pessetes. Ingressos, 7.270 pessetes, queda doncs un dèficit de 5.030 pessetes i ordenant els corresponents pagaments als interessats".

La crisi municipal tenia les arques buides, i per la festa del 1933, només es va poder "acordar la subvenció de 25 pessetes a la Comissió de Festeigs del Casal Saltenc, i no poguent concedir ajuts monetaris a les Comissions de "Jovent d'Ara", "Joventut Unida" i "Casal Saltenc, per mal estat de les finances municipals, se'ls exceptua de satisfer els drets i taxes corresponents a la instal·lació d'envelats i ocupació de la via pública, durant els dies de la Festa Major!"

Fou durant aquests darrers anys citats, que convidat pel meu cosí Agustí Sambola, aleshores, els dos, estudiants de medicina, havia vingut per dues vegades a la Festa Major, de la qual recordo els envelats i un partit de futbol en què vaig participar com a component de l'equip saltenc.

Ventura Pau i Soler (l'Avi Pau)

SALT, MIRALL DE FESTES MAJORS

Òbviament, paraula molt en voga en boca de polítics, la Festa Major de Salt sense envelat no té res a envejar a molts pobles dels voltants. Amb encís ens guanya Cassà de la Selva, que engalanen tot el poble, quan Salt només s'engalana una petita part. Només es va enramar tot el poble, amb la visita que féu la Mare de Déu de Fàtima, i ja ha plogut d'aquell dia ençà. Quan "miracle inclòs", el poble sense distincions va treballar amb fe i entusiasme deixant-ho tan bonic, que crec que mai més es veurà d'aquella manera. Com tampoc tornarem a veure mai més al nostre poble, el de disset o divuit anys enrera, en plena competència de Salt i Veinat, quan les Comissions tiraven la Casa per la finestra, llogant els millors conjunts del moment i les millors orquestres de Catalunya. Ara els preus se'n van pel damunt dels núvols, a l'hora de contractar. Els cotxes i l'afany de sortir han fet que, malgrat l'esforç dels organitzadors, no puguin aixecar massa el vol, tirant bala de fogueig.

El Salt C. F. ha pujat de categoria, i, sense llum!!!, l'Ajuntament "IN HABIS".

S'han posat semàfors al C. Major, que són motiu de crítiques. No hagués estat millor, com s'ha fet en altres llocs, mantenir un col·loqui amb els afectats?

Es gasten milions per un museu, encara ens hem d'endeutar més?

Consigna: "Anem tots a aparcar al Passeig dels Païssos Catalans".

Tenim dos Casals de Jubilats altament acollidors, no hi falten balls, excursions, ni botxes! Pregunta: Per què el Govern no dóna 150.000 ptes a cada jubilat per mes, i que no hagin d'estalviar?

Diu un pare al seu fill: "Què vols ser quan siguis gran?" El fill li respon: "Entrar a l'Ajuntament".

A vegades penso amb tants centenars de polítics que han assolit Espanya. Un pagès deia una vegada: "Hi ha més polítics que bolets al bosc".

Conclusió: "Salt és com una gran gàbia d'or plena de molts mussols, i entre els últims hi ha el que això ha escrit.

E. P. V.

MOTOS CATALUNYA

Pere Teixidor

Venda i reparació de bicicletes, velomotors i motos

MONTESA	DUCATI
PEUGEOT	VESPA
VESPINO	DERBI
HONDA	PUCH

c. Major, 307 - Telèfon 23.93.67 - 17190 SALT

Fusteria
Ebenisteria
Decoració

JOSEP CASAS

Pg. dels Països Catalans, 116
Telèfon 23.79.14
SALT

Magatzem al major

Objectes escriptori
i papereria

Venda exclusivament
a detallistes

Travessera Sta. Eugènia, 12
Telèfon 23.40.11
17190 SALT (Girona)

**Electricitat
de l'automòbil**

Electromotor

Patricio Amat

Pg. Països Catalans, 244
Telèfon 23.25.61
(Davant zona esportiva)

FABIÀ COTS I L'ENVELAT

Fabià Cots entra a l'envelat. Abans ha hagut de fer cua per treure el tiquet. A davant hi tenia una noia que mastegava xiclet i, al costat, les amigues d'aquesta noia, que llepaven un gelat de coco, un gelat de coco per a cada una, s'entén.

Fabià Cots observa. Veu parelles que estan ballant. Toquen aquella cançó italiana que era de moda fa uns quants anys, aquella que feia, més o menys així: "Si ti digo que ti amo, credeme, pa, pa, pa, pa, pa, papapapa". Fabià Cots pensa que, als envelats, sempre n'hi ha que volen fer veure que en saben molt, de ballar. Aixequen els peus i es mouen com si els acabessin d'electrocutar. Fabià Cots també té presents aquells que fan un cercle i que criden. De tant en tant, n'hi ha un que surt volant i torna als braços dels qui l'han sacsejat.

Fabià Cots es dirigeix al bar. Ara sent allò de "la pura, sacrosanta, veritat", i recorda l'any que va sentir per primera vegada aquesta cançó en un envelat. Fabià Cots demana una cervesa. Ara passeja per les vores de l'envelat, arran de les llotges. A les llotges hi ha matrimonis que troben que el ball encara és massa mogut. Esperen el moment del vals o del pasdoble. Fabià Cots es repenja en una de les llotges i una de les senyores que ocupa aquesta llotja li diu que vagi en compte amb l'americana de fil del seu home. Fabià Cots li diu que no pateixi perquè ja se'n va.

Arriba fins al límit del territori permès i observa la cantant de l'orquestra. Du un vestit de lluentons i es remena. Tot de nens volen pujar

a l'estrada, però l'encarregat dels llums, que pot ser perfectament l'amant de la cantant els ho impedeix.

Fabià Cots segueix la seva ruta. La cervesa s'ha acabat, i Fabià Cots és del tipus de persona que només pot beure una cervesa per nit. Ara, l'orquestra que ha iniciat el ball plega. Hi ha uns moments de descans. Fabià Cots dubta entre tornar a la barra o sortir a fora de l'envelat per respirar. Surt a fora.

La segona orquestra comença la seva actuació amb una selecció de Glenn Miller. Ara és el moment que estaven esperant els matrimonis de les llotges. En una parada de la fira, Fabià Cots juga amb una màquina que té un ganxo que serveix per atrapar rellotges. No n'atrapa ni un.

Fabià Cots no torna a entrar a l'envelat. Regala el seu tiquet a un jove que du una samarreta blanca. Les amigues de la noia que estava davant de Fabià Cots a la cua de la taquilla han anat a comprar un altre gelat de coco.

Un gelat de coco per a cada amiga, s'entén

Josep M. Fonalleras

*Regals
Rosa*

Torras i Bages, 2 - SALT

Carns
J. MARCÓ
SALT

L'ART DE LA FOTOGRAFIA A SALT

Tothom és afeccionat a la fotografia. A tots ens agrada tenir un record, una constància gràfica dels nostres esdeveniments personals, familiars i socials. A tots ens agrada rememorar a través de la imatge plasmada en paper, aquell paisatge meravellós, aquell monument interessant o aquell detall singular que vàrem descobrir en un viatge.

És precisament aquesta la finalitat de la fotografia: servir de testimoni gràfic del nostre temps. “Més val una imatge que mil paraules”, diuen.

I quan el fotògraf expressa el seu sentiment, manifesta una emoció o materialitza la inspiració a través d'una tècnica basada en l'òptica i en determinats principis químics, és evident que estem davant d'una manifestació artística de primera magnitud.

Això, els sardanistes ho saben bé. En Pau Masó i Fàbrega diu que “quan la fotografia copsa la nostra dansa, encara esdevé més art”. Aquest podria ésser l'esperit que va produir, ara farà cinc anys, el naixement de l'Agrupació Fotogràfica de Salt Sardanista. L'entitat sardanista saltenca organitzava un exitós concurs fotogràfic, i un grup de persones que sentien dins seu tant el refilar de la tenora com el “clic” de l'obturador, decidiren crear una entitat filial dedicada a la difusió de la fotografia. A partir d'aquest embrió, l'Agrupació ha anat creixent. El camí ha estat llarg, però profitós. La tasca ha estat dura, però gratificant. A través de successives Juntes directives i amb el suport de les Institucions i el recolzament de la nostra base social s'ha anat realitzant cursets, xerrades, conferències, exposicions, mostres, s'han convocat concursos i lliguetes, s'han fet sortides fotogràfiques, s'ha muntat un laboratori social, i hi ha molts projectes en cartera!

Durant aquests dies de la Festa Major podeu veure a “Les Bernades” la Mostra Fotogràfica a Salt. Més endavant, el mes de setembre, organitzarem el Concurs de Salt Sardanista, amb participació d'àmbit estatal. Un xic més tard tindrà lloc la tercera edició de la Gimcana Fotogràfica, ...A totes aquestes activitats (no cal dir-ho) hi sou convidats.

Ja ens hem donat a conèixer. Ara, esperem amb il·lusió que vingueu a unir-vos al nostre grup. L'Agrupació Fotogràfica de Salt Sardanista us espera amb els braços ben oberts.

Benvinguts a l'apassionant món de la fotografia!

Josep Maria Sansalvador i Provensal

N. VICENS

**CARNS i
EMBOTITS**

Carrer Major, 263 - Tel. 23.83.98
Pl. Mercat, llocs del 68 al 74 - Tel. 23.07.16
Francesc Macià, 11 - Tel. 23.52.16
17190 SALT

MOSTRA FOTOGRÀFICA A SALT

del 18 al 31 de juliol de 1988

TEMA:

Lliure

OBRES:

En blanc i negre i en color.

CALENDARI:

Exposició del 18 al 31 de juliol
a la Casa de Cultura "Les Bernardes"

Organitza i patrocina:

Amb el suport de:

Diputació de Girona

LA TECA

JOSEP M.ª DUBÉ

ENCARREGUEU AMB ANTELACIÓ:

Sarsueles i paelles

Pollastres a l'ast

Conills a l'ast

Ànecs a l'ast

Canelons

Calamars a la romana

Plats cuinats

Tripades, cargols, etc.

EXTENS ASSORTIT DE VINS I ESPUMOSOS

Carrer Major, 9 Telèfon 23.94.79 S A L T

AUTO-TALLER

Hispalense

Plaça Catalunya, 10
Telèfon 24.10.78
SALT

FORN DE PA

Espiga

Carrer Major, 98
Tel. 23.46.43
S A L T

POLICIA I SOCIETAT

En el decurs de la història l'activitat de policia ha canviat d'acord amb els tipus d'estats i sistemes de govern que cada societat ha tingut. Així es poden fer diferències diacròniques de tres períodes: abans de la revolució francesa (segle XVIII), coincidint amb l'antic règim, el segle XIX i el segle XX, reconeixent la importància d'altres períodes de la història que també han tingut incidència, com són els períodes sendentaris civilitzats de tipus tribal, les civilitzacions mesopotàmiques, grega, egípcia, romana, i altres que varen donar elements de creixement cultural i econòmic important, així com sistemes de govern, control intern i extern, i mètodes de justícia en els seus territoris.

L'antic règim es caracteritzava en l'aplicació de la justícia per l'absència de normes legals, és a dir, la no-tipicitat dels actes. El sistema de justícia s'organitzava en forma desigual en la compareixença davant els tribunals segons a la classe social a què pertanyia l'acusat, noble, serf, plebei,... i amb l'aplicació de la pena com a rescabament social. La justícia s'impartia en nom de Déu pels homes i, paradoxalment, determinats actes humans d'una zona geogràfica a l'altra sense gaire distància, eren delictius amb l'actuació d'un tribunal, eren només reprotxables o bé eren actes sense consideració. Evidentment, les normes s'aplicaven a criteri del

senyor feudal, el rei o l'església, sense haver-hi cap assemblea o consell que l'aprovesin. La policia no existia i les seves tasques es feien mitjançant l'exèrcit, amb investigacions basades en l'aplicació de la tortura amb mètodes de turment a les persones, i amb l'aplicació de la pena de mort al criteri del tribunal.

És amb el creixement de les ciutats, amb la burgesia, les contradiccions del sistema de l'antic règim, i amb els il·luministes quan s'entra en un nou espai dialèctic de qüestionament i d'estudi d'una ciència que comença a ser nova, la criminologia. Les bases clàssiques d'aquesta nova ciència s'atribueixen al Marquès de Beccària, i l'objecte d'estudi se centrava en la persona (delinqüent), la conducta social (delicte) i l'organització social concreta en què es donava. El nom de criminologia s'atribueix a l'antropòleg francès Topinard, que el 1879 va fer ús d'aquesta paraula. Altres persones que varen ésser pilars bàsics pels seus estudis en opinió de Jean Pinatel, són Cesare Lombroso (1835-1909), amb un enfoc biològic, Enrico Ferri (1856-1929) i Rafael Garófalo (1851-1934), amb enfoc socials i naturals.

El nou horitzó que es va crear a Europa a finals dels segles XVIII i principis del XIX, va ésser el començament d'una nova època social en què s'estudia la condició humana, el racionalisme. Així

amb el Marquès de Beccària, que el 1764 escriu el seu tractat "Dels delictes i de les penes", apareixen les línies mestres del còdi penal modern, absent en la història, amb J. J. Rousseau, que es posiciona davant la importància del medi social, tal com s'expressa en l'Emille, i en el Contracte Social, amb C. Lombroso i la seva teoria del delinqüent nat, i amb els moviments científics, l'empirisme, el determinisme, el funcionalisme, etc, els moviments socials (amb Marx, Bakunin, etc), va establir-se uns sistemes penals i de control social diferenciats.

La paraula Policia etimològicament evoca en primer lloc el concepte de protecció, les arrels de la paraula són gregues, de "polis" (ciutat), i en el seu derivat "politeia" (organització de la ciutat).

Amb el naixement de les ciutats i el seu desenvolupament es va generar una relació íntima amb el concepte seguretat. El nou sistema social necessita d'una protecció interna i d'informació, que permeti controlar les ciutats pels burgesos, en definitiva necessiten l'equilibri social que els permeti el seu creixement polític i econòmic. Aquests sistemes de control social seran encomanats al que serà la Policia i la Justícia.

A Espanya, arran de la Constitució de 1978, es protegeixen especialment els drets de les persones en relació als òrgans de control social (principi d'innocència, domicili privat, durada de la detenció, etc.).

A Europa, l'aparició de l'aparell policia modern se situa entre els segles XVIII (finals) i XIX, són cossos professionals, de grans unitats d'homes, jerarquitzats, disciplinats i permanents. Aquests cossos van ser creats a la imatge de l'exèrcit; molt després es van poder deslligar i passar a ésser civils.

LA POLICIA A ESPANYA

A Espanya, la primera policia que es va crear de forma permanent i professional va ésser les "Esquadres", a Catalunya, el 1721, després del "Decret de Nova Planta" (època de Felip V, antic règim), estructurada i definida per la família Veciana, amb el comandament d'aquesta i d'altres que es formaren per encàrrec als Veciana, per part d'aquests. El comandament de les "Esquadres" va ésser hereditari fins al 1836, i es va perllongar aquests nuclis policials fins a l'any 1868, en què varen ésser dissoltes.

Les "Esquadres", per la seva permanència i professionalitat, ja començaven a practicar noves tècniques i serveis, d'informació, de policia tècnica, de policia científica, d'ordre públic, etc...

Les "Esquadres" van conviure en el mateix espai territorial amb l'exèrcit. L'any 1844 es va fundar la Guàrdia Civil per part del Duc d'Ahumada, amb una estructura militar, i ràpidament va créixer en un sentit reticular arribant a tots els pobles i ciutats conjuntament amb el creixement de les ciutats, els telègrafs, el ferrocarril, les vies de comunicacions (camins, carreteres, etc). El 1846 la Guàrdia Civil té 500 "puestos", i el 1900 en té 2.000. Per altra part, la força inicial el 1844 era de 5.000 homes i en 1900 n'aconseguia prop de 20.000.

El primer còdi penal espanyol data de 1845, l'actual és del 1941, amb modificacions per adequar-lo al sistema democràtic actual (l'última de 1983 per Llei Orgànica 8). La Llei d'Enjudiciament Criminal es va aprovar per R. D. de data 14-09-1882, actualment en vigor.

Conjuntament amb la Guàrdia Civil va conviure la Milícia Nacional, cos policial però de caràcter civil i democràtic, amb una dependència dels Alcaldes. La Milícia Nacional té els seus orígens entre els anys

1808 i 1814, i es va perllongar fins al 1874, en què varen ésser dissoltes.

Altres cossos policials que es varen crear van ésser la Guàrdia d'Assalt (II República), la Policia Armada (1940), que el 1978 es va convertir en la Policia Nacional, i el 1986 amb la fusió en el del Cos Superior de Policia, en el "Cos de Policia Nacional".

EL MAPA POLICIAL

La ratio per cada 1.000 habitants el 1980 donava una relació de 4 policies conjuntant totes les forces de l'estat, que distribuïdes eren 63.566 efectius a la Guàrdia Civil, 9.932 efectius al Cos Superior de Policia i 49.165 a la Policia Nacional. En aquestes dades no s'inclouen

les Polícies Autònòmiques (Ertzanza i Mossos d'Esquadra).

LA POLICIA LOCAL

Les Polícies Locals tenen orígens arrelats al creixement de les ciutats. Hi ha antecedents en el segle XVIII, amb els "serenos", i el cos de Policia Local de Barcelona fou creat en 1843, i el de Girona, el 1856. A l'actualitat, segons la llei, qualsevol municipi de més de 5.000 habitants està obligat a tenir cos de policia local.

Les dades que existeixen referides a l'any 1980 pel que fa referència a la Policia Local es xifren en 37.000 agents en tot l'estat; actualment s'estimen en uns 40.000 efectius.

A Catalunya, segons l'últim cens de la Generalitat a l'any 1983, les xifres eren les següents:

	Barcelona	Tarragona	Lleida	Girona	Total
Policies	6.051	672	361	646	7.730
Municipal	83,7%	6,8%	2,7%	6,8%	100%

Taxes d'enquadrament:

	Habitants/policies Mun.	(*) Taxa
Barcelona	827	1,21
Tarragona	1.122	0,89
Lleida	2.006	0,49
Girona	1.030	0,97
Total Catalunya	898	1,11

(*) Taxa referida a la ratio per cada 1.000 habitants

Pel que fa referència al Gironès amb dades de 1983, tenim els següents resultats:

	Extensió Km ²	Població	P. M.	Taxa
Gironès (*)	838	137.435	141	1,02
Salt (*)	6,41	21.538	26	1,20

(*) Dades referides a desembre de 1987

(*) Dades referides a 1983

L'ACTIVITAT DE LA POLICIA

L'activitat de les policies a Espanya varia en funció del marc territorial en què són competents, però dins d'aquest marc tenen, segons la llei Orgànica 2/86, pràcticament totes les competències, exceptuant les d'accent nacional, que són reservades a les Polícies de l'Estat (fronteres, D.N.I., passaport, armes, etc).

Qualsevol activitat de policia se centra en tres tipus diferents de prestació de servei, que serien:

- a) D'assistència i informació a les demandes ciutadanes.
- b) De prevenció dels delictes i d'infraccions administratives.
- c) De repressió del delicte.

En temps real, s'ha comprovat que els serveis de policia inverteixen prop del 80% del seu temps en activitats d'assistència, informació al públic i prevenció.

L'ACTIVITAT DE LA POLICIA DAVANT DEL DELICTE

Quant a la repressió del delicte i per poder fer front a aquest mandat constitucional (art. 104 de la C. E.), qualsevol policia necessita una estructura i un nivell d'instrucció. L'estructura vindria donada per una organització i desplegament dels mitjans personals, tècnics i mecànics, i una

divisió en àrees professionals, a fi de tenir nuclis especialitzats.

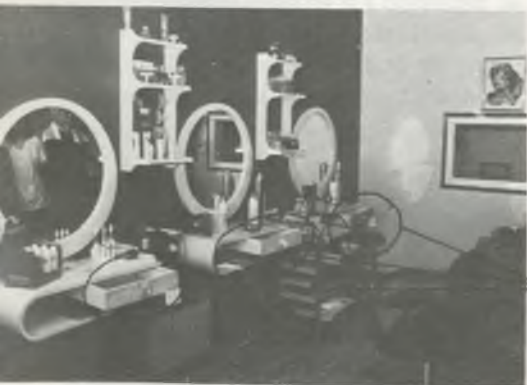
Qualsevol investigació d'un delicte comporta la conjunció de diferents elements:

- a) Dret penal i processal. Un nivell d'instrucció alt a fi de definir l'objecte de la investigació i les formes per poder desenvolupar-lo.
- b) Element tècnic policial. És la part que es considera de Policia Tècnica, que estaria definida pels grups d'informació, les tècniques d'investigació, les tècniques d'interrogatori, etc., és aquesta la vessant més psicològica i sociològica de l'aparell policial modern.
- c) Element científic. Considerada també de Policia Científica, és la part més empírica del tractament policial o judicial d'un delicte o delinqüent. Aquesta part es basa en altres ciències com són les biològiques, mèdiques, balístiques, etc., que queden agrupades quan es produeix un delicte dins d'una altra ciència globalitzant com és la criminalística.

La criminalística és, per definició, la ciència que estudia els indicis deixats en el lloc del delicte, mitjançant els quals es pot establir, en els casos més favorables, la identitat del criminal i les circumstàncies que van concórrer en el fet delictiu.

El procés que es du a terme quan es té coneixement d'un fet delictiu és el següent:

1. L'escorcoll en l'escena dels fets.
2. Recollida de restes, amb la senyalització del punt concret de trobada, i la tramesa al laboratori per l'anàlisi.
3. Els exàmens analítics i la interpretació.

Llocs amb restes dactilars

Robatori interior local

L'ESCORCOLL I INSPECCIÓ EN EL LLOC DEL DELICTE

L'escorcoll sempre s'ha de fer de forma antinatural per evitar la pèrdua d'algun indici, és a dir, no tocar els elements susceptibles d'haver estat utilitzats per l'autor del delicte, i amb un criteri científic i minuciós a l'hora de dirigir la tècnica d'escorcoll, utilitzant a tal efecte els recursos humans de forma racional per evitar duplicitats. Evidentment, per aquesta activitat fa falta sempre un grau professional elevat.

L'escorcoll i la inspecció tenen com a objecte la localització de restes o indicis que puguin portar la investigació fins a l'esbrinament de l'autor o autors, així com les circumstàncies i formes de cometre el delicte.

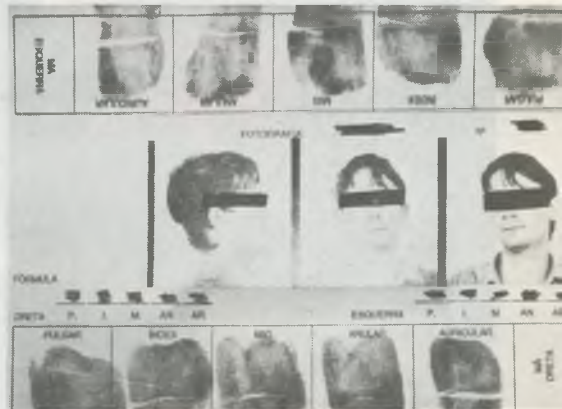
Les restes, els signes i senyals que es busquen són diferents: cabells, sang, semen, empremtes dactilars, empremtes de peus o sabates, cartutxos, armes, restes d'explosius, etc, tot el que sigui necessari per establir el tipus de delicte comès, identificar l'autor/s i les circumstàncies en què s'ha produït.

aquesta època eren motivades pel delicte; hi havia les produïdes per les contínues guerres o bé per accidents i això donava una informació pels sistemes de control, distorsionada o falsa.

L'aparició de la fotografia a finals del segle passat va canviar per complert el món policial a l'hora de la identificació. A partir d'aquest moment van començar a aplicar-se altres tècniques, com les de Bertillon (dades antropomètriques, fotografia, etc.), fins que va aparèixer una nova tècnica, la dactiloscòpia. Paradoxalment la identificació dactiloscòpica s'utilitzava ja a Corea fa uns mil dos-cents anys en la venda d'esclaus. El desenvolupament científic comença el 1829 amb Purkinje, el qual estudia els dibuixos dactilars i els classifica en nou tipus; aquesta experiència no va ésser aprofitada amb fins identificatius.

LA IMPORTÀNCIA DE LA IDENTIFICACIÓ POLICIAL

La identificació de les persones, històricament ha estat el gran problema de les policies o dels sistemes de control social formal. Històricament es varen fer molts intents a fi de poder tenir identificat el nucli de persones que estaven en relació directa amb la comissió d'actes delictius. Un dels sistemes utilitzats abans de l'antic règim i al llarg d'aquest, era fer amputacions concretes (una mà als lladres, per exemple), marques al foc o tatuatges. Les amputacions no varen donar resultat perquè no totes les que hi havia en

Fitxa d'Identificació Policial

RADIO
ANGELATS

TELEVISIÓ
ALTA FIDELITAT
AMPLIFICACIÓ
ELECTRODOMESTICS
PETITS DOMESTICS
DISCS I CASSETTES

c. Àngel Guimerà, 83 - 17190 SALT

Distribuidor oficial

SONY®

SOBREIMPRESIONANTE

Revelat d'empremtes dactilars per l'investigador de la Policia

Empremta dactilar al lloc del delicte, amb només el nucli

Faulds, el 1880, estableix per primera vegada el caràcter immutable dels dibuixos dactilars, i amb Galton-Henry, cap al 1901, s'estableixen quatre tipus fonamentals referits als deu dits de la mà.

Els fonaments dactiloscòpics es caracteritzen, doncs, per la immutabilitat, inalterabilitat i possibilitat de classificació. Científicament no es pot demostrar amb valor absolut la invariabilitat; estadísticament es pot afirmar que no hi ha dos dactilogrames iguals, per poder trobar dos dactilogrames amb total identitat analitzant disset punts característics, seria necessari examinar 1.717.989.918 individus, però tenint en compte els deu dits es pot afirmar, doncs, la possibilitat d'identificació rigorosa.

El sistema d'identificació que s'utilitza a l'estat espanyol és el de fórmula dactilar, basat en la línia de Galton, que uneix el nucli de l'empremta amb el delta. Existeixen quatre tipus, adeltos, monodeltos, que poden ésser dextrodeltos i sinistrodeltos, i bideltos. A aquests dactilogrames s'han d'afegir els signes d'identitat que es denominen punts característics (bifurcacions, abruptes, desviacions, interrupcions, empalmes,...). Per poder fer una identificació rigorosa d'una persona s'ha de comprovar la fórmula del dit, i s'han de localitzar 17 punts característics, com a mínim.

El sistema es completa amb les fotografies de la persona (tres posicions), dades antropomètriques, altres signes d'identitat (tatuatges, amputacions, etc) a més de tota la informació que es té de la persona (antecedents, vinculacions, vehicles que utilitza, treballs,...).

Altres sistemes d'identificació que es practiquen, sobretot a nivell de necroidentificació (identificació de cadàvers), i que poden ésser classificats, és la pelmatoscòpia (planta del peu), somatoscòpia (dades antropomètriques), palatoscòpia (papilles, palatines), queiloscòpia (marques

dels llavis), la radiològica, i odontoscòpia entre d'altres, a part de la dactiloscòpica i fotogràfica. Els sistemes esmentats s'han utilitzat freqüentment en aquest país, sobretot en accidents, com el dels Alfacs,

Empremta revelada amb el reactiu "Sang de Dragó"

Fitxa policial
Empremta monodactilar

aeris, de ferrocarrils, etc, on hi ha molts cadàvers i necessiten la identificació a fi d'ésser inhumats. Aquesta identificació té un gran valor, ja que darrera hi ha problemes d'herències, fills, familiars, etc., que necessiten aquest aclariment legal.

EL LABORATORI DE POLICIA CIENTÍFICA

En aquest laboratori criminalista hi van per a l'anàlisi totes les mostres reco-

llides a fi de poder peritar-les. Les empremtes dactilars normalment van als gabinets especialitzats d'identificació.

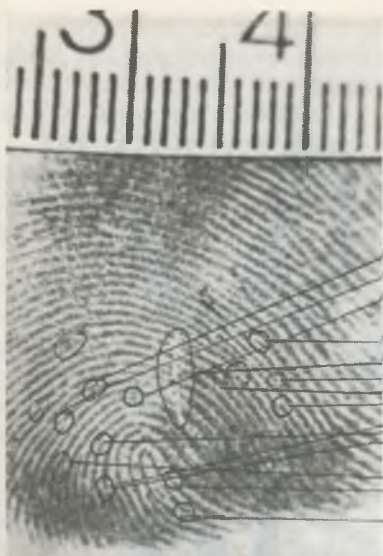
Altres mostres que s'analitzen en aquest laboratori pels perits són aquelles que els jutges necessiten per un procés penal per poder establir la culpabilitat del processat, mostres de veus gravades, proves cal·ligràfiques, etc.

Les proves de laboratori es fan sobre la demanda de l'investigador i per perits especialitzats, com són biòlegs, metges, i físics entre d'altres. Una vegada realitzades les proves es donen uns resultats amb un caire científic, és a dir, no es fa cap especulació. En l'estudi de la peritació es fa constar tot el procediment de l'anàlisi, el temps empleat, el tipus d'aparells que s'ha utilitzat, les proves químiques, biològiques o de comparació a què s'ha sotmès la mostra, i els resultats.

RECOLLIDA DE RESTES

Al lloc del delictes, per l'averiguació de si hi ha empremtes dactilars, s'utilitzen normalment uns reactius químics ("sang de dragó", carbonat de bismut, etc.), i una vegada revelada l'empremta es fotografia i es consulta als arxius policials, per identificar-la. Necessàriament, per poder saber la identitat d'una persona, l'arxiu policial ha de tenir enregistrat aquest dactilograma.

Si s'hi troben taques, també s'utilitzen reactius químics a l'objecte de tenir una definició de la tasca. Si és de sang, a més a més s'han de fer altres proves per saber si és humana. Les taques més comunes són de sang, semen, pólvora o d'altres explosius. Les taques a més són estudiades en relació al lloc on es troben i amb la forma geomètrica en què es troben, ja que això indica una trajectòria.

PUNTS
CARACTERÍSTICS

- (1) Abrupta i interrupció
- (2) Bifurcació
- (3) Abrupta
- (4) Fragment
- (5) Punt de ferida (interrupcions)
- (6) Abrupta
- (7) Abrupta
- (8) Abrupta
- (9) Bifurcació
- (10) Abrupta
- (11) Bifurcació
- (12) Bifurcació
- (13) Convergència

Empremta dactilar trobada al lloc del delicte, amb només el nucli

PUNTS
CARACTERÍSTICS

- (1) Abrupta i interrupció
- (2) Bifurcació
- (3) Abrupta
- (4) Fragment
- (5) Punt de ferida (interrupcions)
- (6) Abrupta
- (7) Abrupta
- (8) Abrupta
- (9) Bifurcació
- (10) Abrupta
- (11) Bifurcació
- (12) Bifurcació
- (13) Convergència

Empremta dactilar de l'arxiu policial

BALÍSTICA:

Part del procés criminalístic d'identificació d'una arma. S'observa com aquests cartutxos han estat disparats per armes diferents, (veure punt de percussió en fulminant).

Roma
festa

WALVI

CENTRE COMERCIAL

la qualitat a dues passes

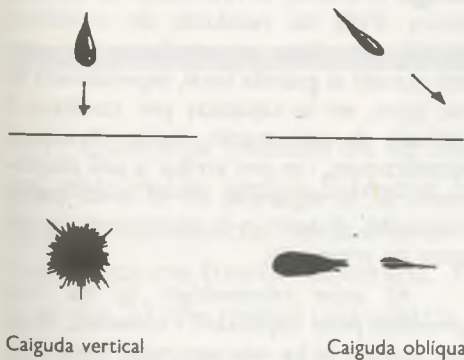
Altres restes que es poden trobar són cabells, pell, fang, cartutxos d'arma de foc, armes, projectils, etc, això dependrà del tipus de delictes que s'investigui.

En el cas de trobar-se drogues, també és necessari fer l'anàlisi del tipus de substància, el grau de puresa, els tipus d'afegits que porta, etc.

En el lloc dels fets i en l'espai d'incidència d'aquest, sempre s'ha de assenyalar, fotografiar i aixecar croquis de les restes trobades i altres dades d'interès per a la investigació. Les restes s'han de recollir amb compte i amb les eines corresponents, a fi de no danyar la mostra.

Dins de l'àrea de la Policia Científica, hi ha un lloc preeminent que és l'ocupat pel Metge Legal o Forense. Aquest participa dins del procés d'investigació a

TAQUES DE PROJECCIÓ:

Caiguda vertical

Caiguda obliqua

les ordres del jutge que instrueix qualsevol delictes, fa la necròpsia als cadàvers, esbrina les causes i el mecanisme de la mort, la data, el tipus d'arma utilitzada, la distància, en el cas d'armes de foc, en què s'ha fet el tret, en els casos de violacions el grau de defensa que ofereix la víctima, les lesions produïdes, recollida i anàlisi de restes del cos per poder identificar l'autor.

Proves caligràfiques d'identificació de signatures

En el cas de lesions, la comprovació del tipus i els mecanismes, etc. Avui és el principal policia científic que hi ha en el país.

Una vegada realitzades les peritacions de les mostres i amb totes les dades reunides sobre la investigació, es comença la interpretació i relacions d'elements sobre una base empírica i de causalitat.

LA POLICIA LOCAL POLICIA CIENTÍFICA?

Avui les Polícies Locals que depenen dels ajuntaments poden fer només algunes funcions de Policia Científica i amb limitacions marcades generalment per l'absència de mitjans i personal especialitzat. A Catalunya, i des de sectors policials progressistes, s'aposta per un tipus de Policia Autònoma de caire fonamentalment tèc-

SUÏCIDI:

Mort per estrangulament amb corda

nic i científic que ajudi i assisteixi les Polícies Locals en aquelles tasques relacionades amb la investigació d'un delictes.

Els delictes locals i alguns de tipus supralocals podrien ésser assumits per les policies locals en tota la dimensió si existís aquesta relació, que no és el cas, entre Policia Local i Policia Autònoma.

Dins d'aquesta nova visió, els cossos i forces de seguretat de l'estat tindrien un lloc preminent en aquest plantejament operatiu i funcional. Hi ha molts delictes que no es persegueixen en aplicació del principi de l'oportunitat o, el que és més greu, per falta de personal especialitzat; i amb una nova racionalització i distribució de tasques podrien donar un mapa policial diferenciat. Hem de considerar que la taxa

d'enquadrament policial a Espanya és de les més altes d'Europa i això no es tradueix en un millor estat de seguretat ciutadana.

Actualment, les úniques tasques a nivell de Policia Científica que algunes Polícies Locals duen a terme, entre d'elles la de Salt, és a nivell d'identificació, de dactiloscòpia. Aquesta no és una tasca difícil, és a l'abast de qualsevol policia, només es necessiten alguns reactius químics, un laboratori fotogràfic i un nivell de professionalització dels agents de policia. A nivell de Policia Tècnica es necessita un nivell professional, coneixement del dret penal i processal, coneixement del medi social i psicològic de la persona, capacitat per treure informació en els medis adequats i saber ordenar, racionalitzar i classificar aquesta. Molts delictes es poden prevenir mitjançant uns bons sistemes d'informació i avui la Policia Local, per al seu arrelament amb el medi social immediat, per la continuïtat, el tracte, la realització de serveis, molts d'ells de resolució de conflictes privats, etc, dona una confiança per part del ciutadà al guàrdia local, especialment al de barri, en la capacitat per conèixer i utilitzar la informació, inclús tècniques estadístiques, i es pot arribar a una planificació de la seguretat en el medi social immediat, el barri o la ciutat amb un alt grau de prevenció.

Al món criminològic hi ha una premissa prou important i coherent, com és "que no hi ha més seguretat perquè hi hagi més policia, sinó que hi ha més seguretat quan les injustícies i contradiccions socials comencen a solucionar-se i es treballa en un camp preventiu conjuntament amb altres institucions".

Salt, juny de 1988

Joan Antoni Quesada Sánchez
Sargent Cap de la Policia Local

PREGO

La Festa Major de l'any passat, si bé ho recordeu, no va tenir Pregoner. Un accident ocorregut el dia abans de començar la Festa Major privà PACO CANDEL, escriptor, i ex-Senador, venir a Salt a fer el Pregó que havia d'obrir els actes de la Festa Major 1987, arran de l'encàrrec que l'Alcalde, Salvador Sunyer, li havia encomanat. Paco Candel féu arribar el Pregó que no va poder "PREGONAR" i que havia de "PREGONAR".

AQUEL PREGON QUE TENIA QUE HABER DADO Y QUE NO DI

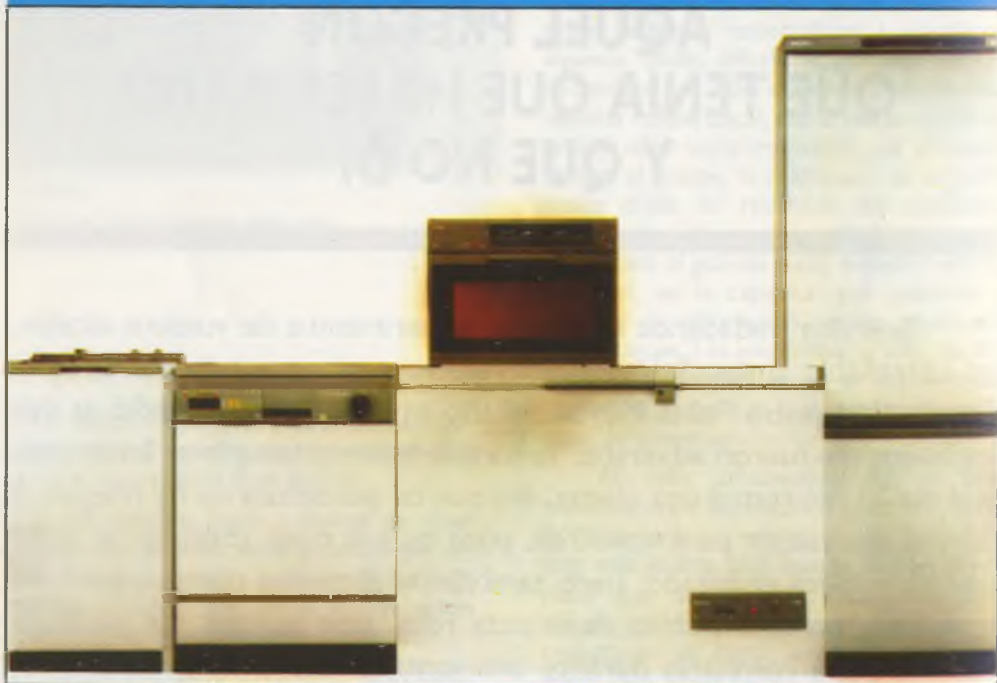
Queridos ciudadanos de Salt: a requerimiento de vuestro alcalde, mi entrañable amigo Salvador Sunyer, yo tenía que haberos dado el pregón de vuestra Fiesta Mayor del año pasado. Lo que sucedió es que los hados me fueron adversos. Tenía que haberlo soltado el 24 de julio y el día 23 me rompí una pierna. Así que os quedasteis sin mi pregón, y tal vez fue mejor para vosotros, pues os evitasteis soportar el rollo que os hubiera endosado, pero también, y al mismo tiempo, a mí me perjudicó, no sólo por lo de la pata rota, sino porque me privó de vuestra grata compañía durante una jornada festiva de gozo alborozado.

Salta a la vista, en seguida, que esto que ahora leéis, no es el pregón que hubiera dado, sino el que ahora estoy hilvanando en lugar de aquél. Contra la costumbre de la mayoría de pregoneros, que llevan el texto escrito, yo pensaba improvisar. Como no se presentó la ocasión de improvisar, es evidente que estoy improvisando en estos

RADIO
ANGELATS

c. Àngel Guimerà, 83 - 17190 SALT

Electrodomèstics Philips
PER MOLTS ANYS!

TVC HIFI VÍDEO
ELECTRODOMÈSTICS

Distribuidor **PHILIPS**

momentos. Pero, ¿por qué pensaba yo improvisar en lugar de llevarlo bien preparadito de antemano?

Debo confesar que si algo no me gusta, relacionado con mi profesión de escritor y con los derivados que el ejercicio de esta profesión entrañan, es dar pregones de fiesta mayor. Y no me gusta darlos porque no sé qué decir en ellos. Yo he dado muchas conferencias –que es otro modo de hablar en público– y esto no me ha disgustado. A fin de cuentas, se trata únicamente de elegir un tema, analizarlo y explicarlo. El pregón de fiesta no, o me parece que no. En él, y según tengo entendido, hay que glosar algo. ¿Pero qué es lo que hay que glosar? Tal vez la población donde se va a pregonar, y si no la población en pleno, algún aspecto, detalle o fragmento. Y esto es lo que para mí resulta difícil, porque requiere un fondo documental del que uno carece. Y si intentas documentarte, sobre la marcha y circunstancialmente, te encuentras, al menos en tipos como yo, que te falla esa sabia investigación erudita y metes el remo, frase sí, frase no. Yo añadiría que si bien la conferencia o charla debe mantener un tono reposado, familiar e íntimo, el pregón me supongo que no. El pregón tendría que ser estentóreo, como los mítines, con la diferencia de que el mitín tiene que ser demagógico y político, y el pregón debería ser simpático, folclórico y jolgorioso. Vamos, así me lo parece a mí.

Por todo eso y algunas otras causas, yo he huido de los pregones de fiesta mayor, he rechazado darlos y continuo rechazándolos. Eso no obstante no me he librado de dar algunos, como no me hubiera librado de dar el vuestro si no me hubiese fracturado la pierna, y como no me libro en estos momentos de escribirlo, porque se escribe con las manos, aparte de con la cabeza, y no con las patas, aunque se escriba con mala pata, como a lo mejor estoy haciéndolo yo ahora. Así que por todo lo que ando diciendo y más, yo pensaba en ir a Salt sin nada preparado y haber escapado del trance pregonero gracias a mi osadía y confiando en vuestra benevolencia. Estoy seguro de que mi fórmula hubiera dado resultado, más por vuestra comprensión que por mi talento, y que nos lo hubiéramos pasado bien.

Yo pensaba improvisar y no prepararme el discurso de antemano

porque ya estaba harto de mis pregones –de mis pocos pregones– y pensaba que acabaría viéndoseme el plumero de mis repeticiones. También porque una vez, en Blanes, perdí lo que se dice los papeles, pero no metafóricamente, sino literalmente, o más que perderlos, los traspapelé, no habiendo modo de ordenarlos y teniendo que improvisar sobre la marcha. Menos mal que luego, los periodistas, dijeron que la gracia de mi sermón había estado en su tono antiprotocolario y su escaso envaramiento. Fueron muy amables.

Yo había intentado escribir un pregón con ojos, además de con pies y cabeza, la primera vez que se me encomendó uno de ellos y acepté el encargo. En realidad escribí el pregón diciendo que no sabía escribir un pregón. Más o menos el truco de Lope de Vega con el soneto que le manda hacer Violante: “Un soneto me manda hacer Violante / y en mi vida me he visto en tal aprieto. / Catorce versos dicen que es soneto. / Burla burlando, van los tres delante”. Lo aderecé, tipo adorno, con cuatro banalidades localistas, banalidades que era lo único que cambiaba en sucesivas ediciones, y así pensaba continuar si no hubiera decidido retirarme por el foro del mal pregón, pues ya veis que aquí, ahora y también, estoy cayendo en el “burla burlando” de Lope.

Digamos algo que, más o menos, ya he dicho, y es que no me ha gustado nunca el tono de los pregones fiesteros, ni en los míos ni en los que he escuchado de los demás. Deberíamos añadir que quizá no me han gustado por su prosopopeya, prosopopeya por parte de losregoneros, pero también de los circunstantes. Losregoneros, por lo general, parece que se han tragado un sable y que se mantendrán tiesos para siempre porque no lo digerirán. Yo, y recordándolos, intentaba ser flexible y relajar la tensión. Para ello me valía de otro recuerdo. Procuraba acordarme de Benito, elregonero de las Casas Baratas de cuando yo era niño. Benito era un tipo capaz de decir las cosas más trascendentes con aire de frivolidad. Él, primero, tocaba una corneta de latón, de las de basurero. Después rugía: “¡Eiiiiii! Se hace saber que aquellos que de ahora en adelante sigan pagando los alquileres que nos han clavado, se les pegará fuego a la casa...” Y la gente, contenta, no

pagaba, al menos de momento. Buena excusa hay que reconocer que no les faltaba. El Benito aparece en mi novela *Han matado a un hombre, han roto un paisaje* con el nombre de Crescencio, y allí queda explicada tan original conducta de semejante pregonero.

Así que yo echaba de menos el ejercicio de un pregón que se iniciara diciendo: “¡Eiiiiii! Se hace saber que son las fiestas mayores y que todo el mundo tiene obligación de divertirse y solazarse en ellas y con ellas. Como estamos en democracia, lo de obligación lo dejaremos en devoción. Se hace saber también que a todo aquel que no practique esa devoción...”.

Y aquí sería cuestión de buscar y aplicar una pena amable, porque seguimos estando en democracia. Etcétera. Y así, en ese tono trompetero y jocoso, haber seguido pregonando, teniendo en cuenta las dificultades que ese ritmo de discurso entraña, pues uno puede alargarse con la erudicción, pero no con la información y señalamiento de obligaciones, pauta obligada de los pregoneros de barrio y de pueblo, oficio prácticamente desaparecido, quienes acostumbraban a ser concretos y, por consiguiente, breves y sencillos.

Ese tono juglaresco es el que yo he añorado siempre en los pregones de fiesta mayor. A mí me hubiera gustado haber ido a Salt, haber montado un tenderete, haber depositado una maleta en el suelo y haber sacado de ella ropa de colores chillones, un jubón, una hopalanda, una capa, un gorro de cascabeles, yo qué sé... Haberme puesto todo eso. Haber dado un par de saltos mortales y volteretas. Haber traído también un tambor y una corneta. Haberlos hecho sonar y haber empezado a gritar: “¡Queridos ciudadanos de Salt!”, como al principio de este escrito, pero con puntos de admiración, muchos puntos de admiración. Como sé que no me hubiera atrevido con ese modo y estilo, pienso que el milagro de la pata rota me libró de intentarlo y de la humillación de no conseguirlo. Aunque tarde y por escrito, muchos saludos alegres y cordiales para todos vosotros...

Francesc Candel

	Pàg
Carta de l'Alcalde. <i>Salvador Sunyer i Aimeric</i>	3
Salutació. <i>Emili Crous i Font</i>	5
Pòrtic. <i>Comissió de Festes</i>	7
No tot mor. <i>Pau Masó i Fàbrega</i>	9
Una nova llei pel Ter. <i>Francesc Ferrer i Gironès</i>	11
La Vida del casal. <i>Casal de Jubilats</i>	15
El Mil·lenari de Catalunya. <i>Joan Carreres i Péra</i>	29
Sé que el títol és molt important... <i>Pilar Subirós</i>	31
Club Petanca Salt. <i>La Junta</i>	35
Nous Costums. <i>Jaume Font i Estival</i>	45
La nova Llei d'aigües. <i>Joan Solà i Busquets</i>	49
Un record per un rellotge. <i>Ramon Torramadé</i>	53
Crònica d'un any. <i>Rialles de Salt</i>	57
Salt i el Civisme. <i>Martí Fita</i>	61
El col·leccionisme és cultura. <i>Emili Torrent i Algans</i>	69
Ràdio Club Salt. <i>EA3 - R.C.S.</i>	81
La Biblioteca de Salt i la col·lecció local. <i>Carme Bover i Calvo</i>	83
Capítols matrimonials. <i>Maurici Duran</i>	85
En Blanc. <i>Guillem Terribas i Roca</i>	89
La Festa Major de la Vida. <i>Lluís Molins</i>	91
Una de gegants. <i>Bugarac</i>	93
Club de Futbol Salt. <i>C. F. Salt</i>	95
Un llibre, un amic. <i>Antònia Gimbernat</i>	97
Estimar el Poble. <i>Pau Masó i Fàbrega</i>	99
L'Ajuntament de Salt dedica un carrer a Josep Tarradellas. <i>Miquel Berga i Bagué</i>	105
Primer Premi Jocs Florals. <i>Mònica Muñoz i Vidal</i>	109
A Salt tenim planter... d'esportistes. <i>Josep Trapero i López</i>	111
Enhorabona, esteu de Festa! <i>La Junta Directiva</i>	117
Les festes majors de Salt de 100 a 50 anys enrera. <i>Ventura Pau i Soler</i>	119
Salt, mirall de festes majors. <i>E. P. V.</i>	121
Fabià Cots i l'envelat. <i>Josep M. Fonolleras</i>	123
L'Art de la Fotografia a Salt. <i>Josep M. Sansalvador i Provensal</i>	125
Polícia i Societat. <i>Joan Antoni Quesada i Sánchez</i>	129
Pregó de la Festa Major 1987. <i>Francesc Candel</i>	141

Edita: Casal de Jubilats

en col·laboració amb: Ajuntament de Salt i Comissió de Festes

Original portada: SANTIAGO ROCA i COSTA

NOTA DE LA REDACCIÓ: Els escrits només reflecteixen l'opinió del seu autor. Els editors no necessàriament se solidaritzen amb el seu contingut. Els escrits s'han publicat íntegrament en respecte a la llibertat d'expressió de llurs autors. La Comissió editora d'aquest programa vol agrair de manera pública a totes les persones que han fet possible la seva publicació: col·laboradors literaris, anunciants, redactors, compaginadors i altres persones que sense el seu esforç no hauria estat possible la seva edició. A tots, moltes gràcies. Salt, juliol 1988.

CREDIEXPRES HISPANO

DINERO RAPIDO

¡Compresese ese coche que tanto le gusta. Haga ese viaje tan apasionante. Reforme de una vez su casa. O piense en su pareja y regátele eso que está esperando desde hace tiempo. Y no se preocupe por el dinero. En el Hispano usted tiene un crédito concedido. Hasta cuatro millones. Venga a recogerlo. En solo tres días tendrá el dinero en la mano. Más rápido, imposible.

Ted Bates

SALT: Carrer Major, 71-73
GIRONA: Urb. Sta. Eugènia - Urb. Pont de Pedra - Urb. Migdia
O.P. Plaça Marquès de Camps

Banco Hispano Americano

Tenemos soluciones.

SHARP

Alta tecnologia
en alta fidelitat

La perfecció
a tota pantalla

Elegància,
facilitat
de maneig
i excel.lent
reproducció

RADIO TV

electrodomèstics

Carrer Major, 243
Telèfon 23.29.71 - 17190 SALT

Joaquim Vilà Crous